

V Boljuncu odprtje
prenovljenega gledališča
France Prešeren

Sv. Ivan: cerkev znova nared

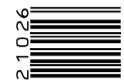
Yes, we can (?)

11

GOSTIŠČE TURK
Ribje in mesne specialitete
ter jedi s tartufi
10% popust
ob rezervaciji

Bertoki - Bertocchi,
Cestam med vinogradi 34
Tel: +386-5-639-25-95
gostisce_turk@siol.net

9 771124 666007

Primorski dnevnik

*Monti
jemlje,
Monti
svari*

SANDOR TENCE

Deželni odbornik De Anna je izpolnil obljubo in odobril predujem slovenskim kulturnim organizacijam, ki bodo lahko sedaj nekoliko zadihale. Druga transa državnih prispevkov naj bi prišla v prihodnjih tednih, ko bo tudi jasno koliko denarja bo v resnici dobilo 21 primarnih organizacij slovenske manjšine ter krovni zvezi SSO in SKGZ. De Anni je treba priznati, da je naredil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi denar čimprej prišel v blagajne slovenskih organizacij, ki letos iz Rima še niso dobile niti evra.

Če je včerajšnja novica glede na težke razmere dobra novica, ostaja problem javnih prispevkov za Slovence še naprej ne rešen. Glavni krivec je Rim, zadnja dogajanja v zvezi z denarjem pa so potrdila dvojno šibkost manjšinske skupnosti. In sicer to, da so njene ustanove popolnoma odvisne od italijanske in delno od slovenske države, ter da manjšina nima izdelanega protikriznega plana, ki se mu pravi »plan B«.

Finančna odvisnost od obeh držav ni od danes in je posledica več dogajanj, tudi od kraha TKB in propada t.z. družbenega gospodarstva. Bolj problematična je nesposobnost manjšinske politike, da se enotno in učinkovito zoperstavi tej krizi.

»Zmerna politična usmeritev, v kateri se prepoznavam, kliče na radikalne reforme, ki ne smejo imeti ne levega ne desnega predznaka,« je pred kratkim dejal predsednik italijanske vlade Mario Monti. Njegova vlada nam niža prispevke, njegovim besedam o zmernosti in reformam pa bi veljalo prisluhniti.

DRŽAVNI PRISPEVKI - Sklep deželnega odbora

2,7 milijona evrov predujma manjšini

TRST - Sejem Triestespresso expo
Kava, kava, kava

Med 230 razstavljalci tudi nekatera slovenska podjetja

TRST - Tržaško sejmišče je včeraj preplavilo vonj po espresso kavi, ki so jo pripravljali in predstavljali predelovalci in prodajalci kave z vseh koncov sveta. V jutranjih urah se je namreč tu začel 6. sejem Triestespresso expo, na katerem se predstavlja 230 razstavljalcev z vseh kontinentov sveta in ki bo trajal do jutri. Poleg proizvajalcev ka-

ve se predstavljajo tudi podjetja, ki izdelujejo kavne aparate. Razstavljeni so najmodernejsi aparati, ki način pripravljanja kave spreobražajo v nove razsežnosti. Aromo opojne črne pijače je mogoče čutiti v vsakem kotičku, zanimive pa so tudi novosti, ki se bodo morda kmalu pojavile na tržišču.

Na 4. strani

TRST - Deželna vlada je včeraj na predlog odbornika Elia De Anne (na sliki) razdelila slovenskim kulturnim ustanovam in organizacijam 2,7 milijona evrov državnih prispevkov. Gre za predujem zneska 4.447.000 evrov. De Anni se je odločil za prispevke primarnim organizacijam, ki so najbolj potrebne pomoči in ki bodo lahko sedaj nekoliko zadihale, saj iz Rima v tem letu še niso dobile niti evra pomoči.

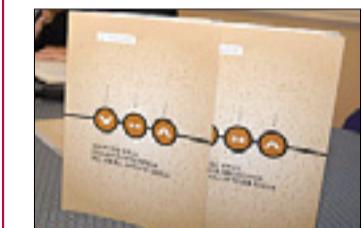
Na 3. strani

**KULTURNA DEDIŠČINA
Začel se je
čezmejni
projekt**

NOVA GORICA - Včeraj je bilo v Novi Gorici zagonsko srečanje za čezmejni projekt Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom ZborZbirk. Pri skoraj milijon evrov vrednem projektu sodelujejo muzeji in druge ustanove iz Benečije, Posočja in Goriškega.

Na 9. strani

**GORICA
Prebivalci
FJK cenijo
večjezičnost**

GORICA - »Prebivalci Furlanije-Julijanske krajine se zavedajo velike dodane vrednosti, ki jo v naši deželi predstavlja prisotnost različnih jezikovnih in narodnih skupnosti.« Tako je Feliciano Medeot, predstavnik Furlanskega filološkega društva, poudaril v palači Attems-Petzenstein v Gorici, kjer so v sredo predstavili raziskavo in publikacijo o jezikovnih skupnosti v Furlaniji-Julijanski krajini. Publikacija je sad raziskovalnega dela, ki sta ga skupaj opravila Slovenski raziskovalni institut (SLORI) in Furlansko filološko društvo.

Raziskovalci so med Gorico in Trstom ugotovili precejšnje razlike glede odnosa do slovenščine, kar je tudi posledica večjega vlaganja goriških krajevnih upraviteljev v ovrednotenje slovenskega jezika.

Na 12. strani

**V Nabrežini grozil,
da se bo razstrelil**

Na 4. strani

**Proces za beatifikacijo
p. Placida Corteseja**

Na 6. strani

**Na Opčinah nastopili
najboljši gojenci GM**

Na 10. strani

**V goriškem vrtcu se
veselijo novega igrala**

Na 13. strani

**OVREDNOTIMO
VAŠE ZLATO**

Odkupujemo zlato in srebro
Prodajamo investicijsko zlato

bipucit.it

2 AGENCIJI V TRSTU:
AG.1 Ulica Giulia, 25/A
AG.2 Ulica Dell'Istria, 17

STUDIO18KARATI
www.studio18karati.net

**DOMAČIJA HALER
OLIMJE**
DOMAČE PIVO HALER
RESTAVRACIJA
SOBE IN APARTMAJI
BLIŽINA TERM OLIMIA (3KM)

PAKET PRIMORC
10% POPUST
NA NOĆITVE
SAMO ZA VAS

OLIMJE 6, 3254 PODCETRTEK
00386/(0)3812-1200
info@haler-sp.si
WWW.HALER-SP.SI

**ZLATO
za
EVRE**

**INVESTIRAJTE
V ZLATO**

00386 41 306 023
www.zlatozaevre.si

NALOŽBENO ZLATO LAHKO PLAČATE TUDI
Z VAŠIM STARIM NAKITOM.

NAJBLIJŽJA POSLOVALNICA: NOVA GORICA,
ULICA TOLMINSKIH PUNTARJEV 8 (NASPROTI SNG)

Trgo zlato d.o.o., Staničeva 17, 1000 Ljubljana

RIM - Ugibanja o tem, kaj bo delal sedanji premier v letu 2013

Bersani si težko predstavlja vrnitev Montija na univerzo

RIM - Vsedržavni sekretar Demokratske stranke Pierluigi Bersani je včeraj zahteval temeljito preosnovno tako imenovanega zakona o stabilnosti, kajti predlagani vladni osnutek je zaradi neznotisnega pritiska na šibkejše družbene sloje nesprejemljiv. To je Bersani povedal tudi na srečanju s predsednikom vlade Mariom Montijem.

O slednjem je včeraj novinarjem dejal, da za ponovno Montijevu vlado v letu 2013 ni pogojev, če to pomeni nadaljevati z vprašljivo večino. Kako bo z Montijem, osebnostjo, ki je po Bersanijevi oceni vsega spoštovanja vredna, bo treba presoditi po volitvah, do katerih ima država vso pravico. Vsekakor, je pomenljivo dodal Bersani, si je težko predstavljati, da bi se osebnost Montijevega formata vrnila na univerzo Bocconi. Ta bo pač zmočila tudi brez njega.

Monti je včeraj odgovarjal novinarjem med svojim obiskom v Izraelu in med drugim dejal, da je petnajst mesecev na čelu vlade zanj osebno dovolj, ni pa dovolj za restrukturacijo gospodarstva. Premier je dodal, da nosijo italijanski državljanji bremena in žrtve krize z velikim razumevanjem in čutom odgovornosti, o čemer priča tudi dejstvo, da protesti niso tako ostri, kot drugje v Evropi.

Bersani je med drugim novinarjem povedal, da se bo mogoče na primarne volitve prijaviti tudi po spletu.

Sekretar DS
Pierluigi Bersani je
bil včeraj oblegan
od novinarjev
ANSA

Na desni strani političnega spektra je bilo včeraj zabeležiti negativno reakcijo podjetnikov Confindustria na predlog o izrednem davku na dochodek nad 150 tisoč evrov letno, s katerim naj bi kršili stroške za ureditev položaja desetisočih, ki so se zaradi reforme Fornerove znašli brez pokojnine in delovnega mesta (t.i. »esodati«). Predlog je odklonil tudi vodja poslancev Ljudstva svobode Fabrizio Cicchitto, rekoč, da gre za »izredne oblike finance«.

V javnosti pa je odmevala tudi vest, da je tožilstvo v Bariju zahtevalo dvajset mesecev zapora za apuljskega guvernerja Nichija Vendolo, ker naj bi kršil zakon s forsiranjem sistema imenovanja primarija bolnišnice V Bariju. Vendola je brez oklevanja izjavil, da bo v primeru obsodbe odstopil ne le s položaja predsednika dežele Apulije, temveč iz javnega življenja nasploh. Tako se bo neobremenjeno lahko branil v obravnavi druge in morebitne tretje stopnje.

VATILEAKS Majordom danes v zaporu Vatikana

Paolo Gabriele ANSA

VATIKAN - Majordom papeža Benedikta XVI., Paolo Gabriele, ki so ga zaradi kraje papeževih dokumentov ob sodili na 18-mesečno zaporno kazni, se bo še danes znašel v vatikanskih zaporih.

Tožilstvo se je namreč odločilo, da se na razsodbo sodišča ne bo pritožilo, poroča francoška tiskovna agencija AFP. 46-letni Gabriele, ki je poročen in oče treh otrok, je vatikanski državljan. Odkar so ga na sodišču v začetku oktobra spoznali za krivega, je bil doslej v hišnem priporu. Tako kot tožilstvo tudi njegova obramba ni vložila pritožbe na izrek kazni.

Iz Vatikana so ob tem včeraj sporočili, da se je izrekom kazni »enkrat za vselej končala žalostna afera z zelo bolečimi posledicami«. Poudarili so, da možnost, da papež Gabrieleja pomilost, še vedno obstaja. V Vatikanu se je sojenje Gabrieleja končalo 6. oktobra. Tričlanski vatikanski sodni senat ga je spoznal krivega kralje vatikanskih dokumentov in njihovega posredovanja javnosti ter ga ob sodil na 18 mesecev zapora.

Gabriele, ki se je v procesu izrekel za nedolžnega glede kraje dokumentov, in krivega, ker je izdal papeževu zaupanje, je tudi ob izreku kazni dejal, da se ne počuti kot tat, saj je deloval »iz ljubezni do Kristusove Cerkve in jenega vodje na Zemlji«.

Sojenje v aferi Vatileaks se je končalo po le štirih dneh obravnavne.

NEW YORK - Napoveduje se tesen izid predsedniških volitev Američani se bodo odločali, v katero smer bo šla država

Barack Obama in Mitt Romney ANSA

NEW YORK - Ameriški volivci se bodo 6. novembra na predsedniških volitvah znova odločali o tem, v katero smer bo šla njihova država. Na izbiro bodo imeli ohranitev zmerne liberalne smeri pod demokratom Barakom Obama ali pa zasuk v desno na političnem, gospodarskem in socialnem področju z republikancem Mittom Rommeyjem. Po osmih letih republikanske vladavine Georgea Busha mlajšega so se leta 2008 odločili za spremembo s temnopolitom Obamo. Ta pa v zadnjih štirih letih ni uspel dovolj hitro odpraviti posledic recesije, ki jo je nasledil v začetku mandata. Predvsem zaradi počasnega okrevanja gospodarske rasti in zaposlovanja se bodo tako volivci morda raje odločili za kandidata, ki jim obljublja hitrejšo pot do blaginje.

Romney in Obama sta morala pred volitvami najprej skozi proces izbire v lastni stranki, ki je bil pri demokratih zgolj formalnost, Romney pa se je moral bolj potruditi. Številna soočenja republikanskih kandidatov so mu pomagala, da se je v tej dejavnosti izuril.

Na prvem soočenju z Obاما v Denverju je bil boljši tudi ob Obama. To je gibanje anketa, ki so po demokratski nacionalni konvenciji v začetku septembra v Charlottu kazale na zanesljivo zmago demokrata, obrnilo v prid republikancu.

Romney se je na prvem soočenju iz skrajnega desnega političnega polja, kamor ga je potisnil proces izbire republikanskega kandidata, bliskovito pomaknil nazaj v sredino, kjer je bil sicer večino svojega političnega življenja. Med drugim je omilil stališče do splava, državnih regulacij in socialne politike.

Anketni slaba dva tedna pred volitvami ostajajo tesne in zagotavljajo, da bo 6. novembra za oba tabora dolga noč. Obama in Romney se bosta potegovala za najmanj 270 od skupaj 538 elektorinskih glasov, ki jih kandidat osvoji z zmago v eni od 50 zveznih držav in prestolnic Washington.

V večini zveznih držav je izid znan že vnaprej in kandidata tam nista trošila denarja za kampanjo. Vso pozornost sta posvetila peščici držav, kjer bo izid tudi letos

tesen. To so Ohio, Florida, Kolorado, Iowa, New Hampshire, Nevada, Virginija in Severna Karolina. Po uspehu na prvem soočenju so ankete začele bolje kazati Romneju tudi v nekaterih »demokratskih« državah in tekma se je vnela še v Wisconsinu in Pensilvaniji.

Obama in Romney sicer nista edina, ki se potegujeta za položaj predsednika

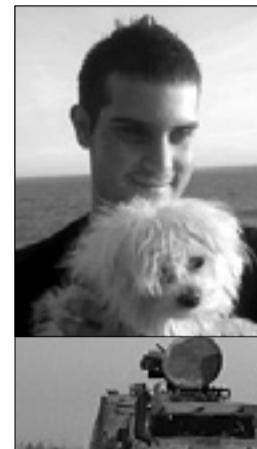
ZDA. Poleg njiju je na glasovnicah po zveznih državah skupaj še 63 kandidatov, ki kandidirajo neodvisno ali s podporo ene od številnih strank, kot so svobodnjaška, socialistična, zelena, stranka svobode, stranka ustave, stranka naravnega zakona, stranka prohibicije in druge.

Vsem je skupno to, da nimajo možnosti za zmago.

Volilno pravico ima več kot 206 milijonov Američanov, od katerih se jih je za

AFGANISTAN - Včeraj južno od Herata

V treh spopadih padli italijanski vojak, dva Američana in dva Britanca misije ISAF

Oklepni vojaki italijanske vojske in padli vojak v Afganistanu
ANSA

Oklepni vojaki italijanske vojske in padli vojak v Afganistanu
ANSA

RIM - Italijanski vojak, 24-letni Tiziano Chierotti je bil včeraj ubit v zasedi upornikov v vasi Siav, južno od Herata. Poleg njega so bili ranjeni še štirje alpinci 2. regimeta, ubit pa je bil tudi afghanistični vojak.

Sicer pa je bil včerajšnji dan za mednarodne sile v Afganistanu izredno težak. Dva ameriška vojaka misije Isaf sta bila ubita v napadu v provinci Uruzgan, nanju je po pričevanjih streljal vojak v afganski uniformi. V provinci Helmand pa sta padla britanska vojaka oddelka Royal Marines. Tudi na ta dva vojaka naj bi streljali pripadniki varnostnih sil redne afghanistanske vojske. Talibanski lider Mullah Omar se je včeraj pozno zvečer oglasil s sporočilom javnosti in poudaril, da je v zadnjem času vse napadov na vojake zvezne Nato in »priateljskih vrst«. Od leta 2001 je v Afganistanu padlo vsaj 435 britanskih vojakov, ki nazdrajo območje province Helmand.

Včeraj pa je srditem spopadu v kraju Myan Darra (provinca Faryab) bilo ubitih najmanj 32 ljudi, večinoma civilov. Kakih trideset talibánov je namreč napadlo krajevno tržnico in dva moška »justificiralo« zaradi sodelovanja z oblastmi. Tržnico je zatem obkrožila enota specialcev, ki je v spopadu ubila kakih 25 gverilcev.

ZLATO
(999,99 %) za kg
42.545,92€ +275,76

SOD NAFTE
(159 litrov)
108,57 \$ +0,67

EVRO
1,2993 \$ +0,40

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
25. oktobra 2012

	evro (povprečni tečaj)	
valute	25.10	24.10
ameriški dolar	1,2993	1,2942
japonski jen	104,12	103,33
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	24,901	24,973
danska korona	7,4588	7,4592
britanski funt	0,80490	0,80830
madžarski forint	279,72	280,89
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6961	0,6963
poljski zlot	4,1400	4,1357
romunski lev	4,5660	4,5756
švedska korona	8,6883	8,6558
švicarski frank	1,2097	1,2100
norveška korona	7,4615	7,4350
hrvaška kuna	7,5530	7,5640
ruski rubel	40,5850	40,6250
turška lira	2,3369	2,3365
avstralski dolar	1,2510	1,2526
brazilski real	2,6345	2,6213
kanadski dolar	1,2884	1,2807
kitajski juan	8,1102	8,0858
indijska rupija	69,6100	69,6690
južnoafriški rand	11,3116	11,3602

MANJŠINA - Sklep deželne vlade na predlog odbornika De Anne

Slovenskim kulturnim ustanovam predujem v višini 2,7 milijona evrov

TRST - Deželna vlada je včeraj slovenskim kulturnim ustanovam in organizacijam razdelila 2,7 milijona evrov državnih prispevkov. Gre za predjem zneska 4.447.000 evrov iz 16. člena zaščitnega zakona, ki sodeč po dekretu finančnega ministrstva z dne 4. oktobra letos pripada t.i. primarnim manjšinskim organizacijam. Slednje so lani iz Rima v raznih transah in časovnem zaporedju dobile 5,3 milijona evrov, od katerih jih je 400 tisoč vnaprej izplačala Dežela po proračunskem rezu tedanjega ministra Giulia Tremontija.

Odbornik De Anna je izpolnil obljubo, ki jo je v sredo v deželnem svetu dal predstavniku Slovenske skupnosti Igorju Gabrovcu. De Anna se je odločil za prispevke primarnim organizacijam, ki so najbolj potrebne pomoči in ki bodo lahko sedaj nekoliko lažje zadihale, saj iz Rima v tem letu še niso dobile niti evra pomoči. Deželna vlada je začasno zamrznila prispevki Slovenski kulturno-gospodarski zvezi in Svetu slovenskih organizacij, ki bosta prišla na vrsto kasneje, ko se bo o celotnem znesku 2012 za kulturne ustanove opredelila deželna posvetovalna komisija za Slovence. Sklep, ki ga je odobrila Tondova vlada, jemlje na znanje, da je finančno ministrstvo

za letos določilo sklad zaščitnega zakona na višini 6,9 milijona evrov, od katerih gre - kot rečeno - 4,4 milijona evrov slovenskim kulturnim ustanovam.

ELIO DE ANNA

S.T.

Odbornik De Anna je sinoč izrazil zadovoljstvo, da je deželna vlada zadostila najnujnejšim potrebam slovenskih ustanov in organizacij, za preostali denar pa Dežela čaka na zeleno luč državnega knjigovodstva. Ta naj bi prišla v naslednjih dneh, takoj zatem bo odbornik sklical posvetovalno komisijo za slovensko manjšino. De Anna, ki je večkrat kritiziral Rim zaradi raznoraznih zapletov in zamud v zvezi s prispevki za Slovence je vsekakor prepričan, da je deželni odbor včeraj izkazal pozornost manjšini, sam pa se obvezuje, da bodo slovenske ustanove čimprej dobine tudi preostale državne prispevke.

S.T.

RAZDELITEV PRISPEVKOV IZ ZAŠČITNEGA ZAKONA

USTANOVE	PRISPEVEK 2011 v evrih	PREDUJMI 2012 v evrih
Prae (Primorski dnevnik)	482.400	297.200
Goriška Mohorjeva	211.700	130.400
Novi Matajur	180.000	110.990
Mladika	71.000	43.700
Most (Čedad)	111.100	68.400
Založništvo tržaškega tiska (ZTT)	63.500	39.100
Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI)	241.700	148.900
Slovensko stalno gledališče (SSG)	560.000	345.000
Narodna in študijska knjižnica (NŠK)	322.000	198.400
Glasbena Matica	798.000	491.600
Glasbeni center E. Komel	231.800	142.800
Zveza slovenskih kulturnih društev	199.800	123.100
Slovenska prosveta	66.900	41.200
Zveza slovenske katoliške prosvete	66.900	41.200
Združenje slovenskih športnih društev v Italiji	202.700	124.900
Kulturni dom-Gorica	100.400	61.800
Kulturni center Lojze Bratuž-Gorica	100.400	61.800
Dijaški dom S. Kosovel-Trst	167.100	102.900
Dijaški dom S. Gregorčič -Gorica	99.600	61.400
Kinoatelje-Gorica	56.000	34.500
Inštitut za slovensko kulturo - Čedad	50.000	30.800

MANJŠINA - Finančna stiska

SKGZ za javni protest in odločnejše korake

GORICA - V kolikor ne bo prislavo v najkrajšem času do pozitivnih novosti, moramo Slovenci v Italiji tudi z množično, javno protestno manifestacijo opozoriti na hudo finančno stisko, ki je nastala zaradi splošnega znižanja prispevkov, in naše hujše perspektive, ki se zarisujejo v naslednjih letih. To je predlog, ki je izšel na izredni seji deželnega vodstva Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki se je včeraj dopoldne sestalo v Gorici. Po buda naj bo izraz celotne manjšinske skupnosti, ob podpori vseh tistih institucionalnih in drugih sredin večinskoga naroda, ki si prizadajo za obstoj in razvoj naše narodne skupnosti v tem nelahkem času, menijo pri SKGZ.

»Potrebno je, da se predstavniki in osebje vseh naših organizacij, ustanov, društev, izvoljeni predstavniki in druge družbeno-politične sredine dogovorijo za javno protestno manifestacijo in za njeno izvedbo. Kljub dolčenim razlikam in morebitnim drugačnim pogledom je prav, da se celotna manjšinska stvarnost poenoti pri tej pobudi, ki mora biti resno opozorilo vsem tistim institucionalnim dejavnikom, ki so našo organizirano skupnost, ljudi, ki v njej delajo, njihove družine in njeno veliko kulturno in jezikovno bogastvo, spravili na rob prepada.«

Po mnenju SKGZ se ne moremo več zadovoljiti s polovičnimi rešitvami ali s krpanjem finančnih luknen, ki jih je vse preveč in postajajo vse večje. »Potrebujemo jasne in resne odgovore na vprašanja, ki smo jih postavili. Italija in njene institucije morajo odgovoriti in nam dati možnost, da bomo s sistemsko rešitvijo in primerno finančno bazo (življenska osnova je 5,3 milijona evrov) omogočili normalno delovanje našim organizacijam in ustanovam, ki odigravajo izredno pomembno vlogo, ne samo za Slovence v Italiji, marveč za celotno obmejno skupnost,« piše v tiskovnem sporočilu SKGZ.

Ne moremo sprejeti dejstva, da se kot osnovo financiranja slovenskih ustanov uporablja znesek 2,8 milijona evrov, katero se najprej še dodatno krči, kot beremo v zakonu o stabilizaciji za naslednje leto, in eventualno dopolnjuje z amandmaj ali dekreti, kar se bo lahko uresničilo tudi naslednje leto, piše v javnem sporočilu. »Naveličani smo delovanja v permanentni negotovosti in stalnega moledovanja

za vsak evro. Že nekaj let se ukvarjamamo z enim in istim problemom: sistemsko rešitvijo financiranja manjšinskih ustanov.«

Ob takem dramatičnem stanju so torej težko razumljive lepe besede o dragocenosti manjšin, ki jih slišimo ob vsaki, tudi mednarodni, priložnosti takoj iz Rima kot iz Trsta, so prepričani v manjšinski krovni organizaciji.

V tem trenutku, še bolj kot doslej, potrebujemo složen nastop vseh manjšinskih dejavnikov, predvsem politike v sodelovanju s civilno družbo. Skupaj se moramo čim prej dogovoriti za nadaljnje korake in se ob prepotrebnem naprezzanju v Rimu tudi dogovoriti, da javno in jasno izkažemo naše nezadovoljstvo in razočaranje, predlagajo pri Slovenski kulturno-gospodarski zvezi.

prej do novice
www.primorski.eu

SODOBNA UMETNOST - Niz dogodkov v znamenju fotografije in revolucionarke Tine Modotti

Maravee Eros od danes v Vidmu

Do 11. novembra bodo na ogled fotografije Gian Paola Tomasi - Niz se bo decembra zaključil v Obalnih galerijah

Vezna nit letošnjega niza je ljubezen ...

za leto 2013, beležimo res hujša klestenja, nikakor pa ne razpolovitve doslej razpoložljivih sredstev. Dejansko je postavka za financiranje kulturnih ustanov okleščena - od leta 2011 do leta 2013 - za znesek 400.000 evrov, kar seveda ni odmuh in povzroča upravičeno zaskrbljenost, ne bi pa smela podžigati paničnih reakcij in katastrofalnih trditev o zaprtju vseh naših ustanov.

Prvič, ker dejansko obstajajo možnosti, da s stalnim opozarjanjem in ustreznim političnim pristiskom lahko še vedno dosežemo prilagoditev oz. obnovitev okleščenih sredstev, tem bolj danes, ko je operativno tudi delovno omizje za vprašanja slovenske manjšine, ki se prav gotovo zaveda problemov v zvezi s pomanjkljivim financiranjem. Slednja, kot zapisano, izvira iz Tremontijevih odlokov, ki jih je na Montijeva vlada »hladnokrvno,

kot se spodbodi za tehnike«, potrdila. Drugič, ker mislim, da tak stil poročanja in nasploh posredovanje paničnih izjav prav gotovo ne prispeva k boljšemu počutju uslužbenik in uslužbencem vseh naših ustanov, ki so upravičeno zaskrbljeni za svojo usodo.

Prav bi bilo, ko bi dejelni vodilni kader obeh krovnih organizacij v tem obdobju o teh zadevah in problemih razpravljal javno v okviru svojih izvoljenih in zato pooblaščenih forumov, ob čim širši udeležbi vseh tistih, ki s svojim delom v sklopu naših številnih organizacij in predvsem primarnih ustanov - v katerih deluje večina redno zaposlenega osebja - so dragocen dejavnik pri soustvarjanju slovenske razvejanosti v Italiji in ne zgolj proračunski problem posamezne ustanove v obdobju splošne krize.

Igor Kocijančič, dejelni svetnik Mavrične levice

Franzoni posvetila življenju Tinissime. Decembra se bo niz Marevee Eros, ki ga vodi Sabrina Zannier, selil v Slovenijo; 7. decembra bodo v Obalnih galerijah odprli zaključno razstavo.

DEMETRA MALALAN & ENRICO NADAI z bendom SHADE

V SREDO, 31. OKTOBRA OD 21.URE DALJE... SLEDI HALLOWEEN PARTY Z DJ-JEM PAPS

VSTOPNINA ZA KONCERT (PARTY INCLUDED): PARTER 10 €/BALKON 8€

www.teaterssg.com

KAVNA INDUSTRIJA - Na sejmu Triestespresso expo 230 razstavljavcev z vseh koncev sveta

Vonj po kavi preplavil tržaško sejmišče

Kmalu kavne doze brez embalaže? - Med razstavljavci tudi Cogeco, Primoaroma, Sandalj

Tržaško sejmišče je včeraj preplavil vonj po espresso kavi, ki so jo pripravljali in predstavljali predelovalci in prodajalci kave z vseh koncev sveta. V jutrišnjih urah se je namreč tu začela 6. sejem Triestespresso expo, na katerem se predstavlja 230 razstavljavcev z vseh koncev sveta in ki bo trajal do jutri. Dogodek sta z rezanjem traku uradno odprla predsednik tržaške Trgovinske zbornice Antonio Paoletti in župan Občine Trst Roberto Cosolini, nato so sledili pozdravnji nagovori.

Predstavniki krajevne politike so razstavljavcem zaželedi dobrodošlico, v isti sapi pa so tudi pohvalili sejem, ki potrjuje tezo, da je Trst mesto kave. Antonio Paoletti je prisotnim tudi obljubil, da se bo sejemska dejavnost kmalu preselila na Pomorsko postajo. Massimiliano Fabian, predsednik Združenja Caffe Trieste, je povabil k odločitev v obenem spomnili navzoče, da Trst danes predstavlja eno pomembnejših središč podjetniške dejavnosti, vezane na kavo. Pristavil je še, da ima naše mesto že od leta 1891 delujoče Tržaško združenje za kavo, kar priča o dolgletni kavni tradiciji.

O svetovnih prestolnicih espressa so spregovorili še drugi govorniki, ki so se kasneje spreholi med razstavljavci. Naj povemo, da se poleg proizvajalcev kave na sejmu predstavljajo tudi podjetja, ki izdelujejo kavne aparate. Razstavljeni so najmodernejsi aparati, ki način pripravljanja kave spreobračajo v nove razsežnosti. Aromo opojne črne pijače je mogoče čutiti v vsakem kotičku, zanimive pa so tudi novosti, ki se bodo morda kmalu pojavit na tržišču.

Radovednost krajevnih politikov in podjetnikov z različnih koncev sveta je tako privabila tudi novost, ki jo je predstavljalo tržaško podjetje Primoaroma. Njegov direktor Fabrizio Polojaž nam je razložil, da so izdelani kavne doze, ki niso zaprite v plastični ali aluminijasti embalaži. To inovacijo, ki so jo tudi patentirali, so v podjetju imenovali Tabli sistem, z njim pa želijo prispevati k trajnejšemu razvoju, saj so te doze okolju prijazne, pomembno pa je tudi, da jih je mogoče vreči med organske odpadke. Kot smo slišali, želi podjetje te kavne doze še lansirati na tržišče in prav sejem Triestespresso expo se jim zdi odlična priložnost, saj bodo v sklopu te prireditve videli, koga bi lahko zanimala ta novost, je še dejal Fabrizio Polojaž.

Med številnimi razstavljavci je bilo opaziti še drugi tržaška slovenska podjetja, na primer podjetje Cogeco (Skupina KB 1909). Pogovarjali smo se tudi s podjetnikom Vinkom Sandaljem, ki meni, da tržaški sejem kave predstavlja odlično priložnost, da se poslovneži srečajo s strankami, dobavitelji in državami proizvajalkami kave. Izvedeli smo, da podjetje Sandalj Trading Company uvaža surovo (zeleno) kavo iz 30-ih držav, nato dobre mešanice izvaža v 50 različnih držav po svetu. Na vprašanje, ali je gospodarska kriza vplivala na porabo kave, je gospod Sandalj odgovoril, da je kavni posel še precej izoliran pred krizo. Italijanski trg je sicer v manjši meri pričazen, vendar je poraba nižja le za nekaj odstotkov, je razložil naš sogovornik, ki je še dejal, da je za kavni sektor globalno gledano značilen pozitiven trend. Izvedeli smo tudi, da je Italija velika izvoznica kave, saj kar eno tretjino uvožene kave po predelavi izvozi, kar daje Italiji primat v predelavi kave. Zanimiv pa je tudi podatek, da Italija kot izvoznica praje kave zaseda 2. mestno na svetu. Pred njo je le Nemčija.

Želeli smo tudi slišati, kakšna je pravzaprav vloga kavnega sejma v Trstu. Vinko Sandalj nam je povedal, da Triestespresso expo sodi med najpomembnejše specializirane sejme na svetu, o čemer pričajo tudi številke. Predlansko izdajo je obiskalo kar 10 tisoč obiskovalcev, podoben obisk pa pričakujejo tudi letos, nam je zaupal organizator dogodka - podjetje Aries. (sc)

Triestespresso expo sodi med najpomembnejše specializirane sejme na svetu

KROMA

OBČINA ZGONIK - Včeraj kratka, a pomenljiva slovestnost

Pred leti funkcionar, danes prijatelj

Prefektu Alessandru Giacchettiju je župan Sardoč izročil plaketo Občine Zgonik - Prefekt se na Tržaškem počuti doma

Včeraj so na zgoniškem županstvu sprejeli prefekta Alessandra Giacchettija, ki kot znano odhaja v pokoj. Občinska uprava se je namreč odločila, da mu v zahvalo za opravljeno delo podeli plaketo Občine Zgonik, ki naj prefekta spominja, da je v tej občini vedno dobrodošel!

Prefekt Giacchetti je v svojem zahvalnem nagovoru izpostavil navezanost na kulturo, tradicijo, vrednote prijateljstva in solidarnosti ter naravno nagnjenje k prijaznosti in gostoljubnosti, mimo institucionalnih okvirov, ki jih je skoraj na novo odprt v teh krajih: tu se resnično počuti doma in med prijatelji, zato se je odločil, da v Trstu ostane tudi po upokojitvi. S prefektovim slovenskim »Hvala vsem!« se je zaključila včerajšnja kratka, a pomenljiva in občutena slovesnost.

Župan Sardoč izroča plaketo prefektu Giacchettiju

KROMA

MESTNO NABREŽJE - Pred Velikim trgom

V trčenju poškodovana voznica skuterja

Do trčenja je prišlo tik pred prehodom za pešce pred Velikim trgom

KROMA

Na tržaškem mestnem nabrežju se je sinoči težje poškodovala voznica skuterja, ki je po trčenju s volkswagnom polo obležala na cesti točno pred Velikim trgom. Zgodilo se je nekaj minut po 19. uri, v prometni nesreči sta bila poleg skuterja vpletena dva avtomobila. Zaradi prometne ne-

srečje je tržaška občinska policija začasno zaprla za promet nabrežje od Trga Tommaseo dalje, promet pa se je v trenutku zgostil. Nabrežje so spet odprli za promet ob 20. uri. Reševalci so poškodovano mlado žensko z rešilcem nujno prepeljali v katinarsko bolnišnico. Zato so preventivno izpraz-

NABREŽINA POSTAJA - V stanovanju

Grozil z jeklenko

Zahteven poseg za karabinjerje, moški jih je napadel z nožem

Osebje centra za mentalno zdravje je v torek ob 20. uri poklicalo nabrežinske karabinjerje, ker je eden izmed pacientov po telefonu zagrozil, da bo razstrelil svoje stanovanje. 64-letni moški po odločitvi sodišča ne sme upravljati svojega premoženja, to naložilo je sodnik poveril skrbniku. Osebju centra za mentalno zdravje pa je zmeneno razložil, da si bo z razstrelitvijo kuhišnega plinske jeklenke vzel življenje, če mu ne bodo izročili večje vsote denarja. Zahteval je namreč vse svoje mesecne pokojnine, ki so jih v več letih zadržali (denar in premoženje upravljajo njegovi skrbniki), kar je po njegovih trditvah nedopustno.

Stanovanje se nahaja v Nabrežini Postaja, in sicer v prvem nadstropju poslopja, v katerem je skupno šest stanovanj. Karabinjerji so na prizorišču od zunaj slišali, da 64-letnik v svojem stanovanju dejansko premika vecji kovinski predmet, po vsej verjetnosti plinsko jeklenko. Zato so preventivno izpraz-

nili poslopje, vsi sosedje so morali zvezčer za nekaj ur zapustiti svoje domove. Karabinjerji, ki so ob 21.30 obvestili gasilce in službo 118, so moškega skozi zaprta vrata pregovarjali, on pa je bil ves iz sebe in ni hotel odnehati.

Iz stanovanja so ga priklicali z zivjo: pred vrata so postavili prazno aktovko in zatrdirili, da je v njej denar. Moški visoke postave je odpril vrata, oni pa so ga čakali v zasedi. Ko so ga poskušili zgrabiti, je iz žepa v hlačah potegnil 20-centimetrski kuhišni nož, s katерim je začel mahati proti karabinjerjem - enega bi skoraj ranil v roko v glavo, drugega v stegno, k sreči pa se ni poškodoval nihče. Napisali so mu - ne brez težav - odvzeli nož in ga ukrotili. Previdno so ga odpeljali v glavno tržaško bolnišnico, kjer je bil včeraj še hospitaliziran. V kuhijni je bila res jeklenka, ki je bila sicer skoraj prazna, karabinjerji pa pojasnjujejo, da bi lahko vsekakor prišlo do eksplozije. Konec dober, vse dobro.

BOLJUNEC - Drevi uradno odprtje

Večnamenski center Prešeren z obnovljeno dvorano in odrom

Sredstva (282 tisoč evrov) dobili iz Rima in iz evropskega projekta Carso-Kras

V Boljuncu bodo drevi ob 20.30 odprli prenovljeni večnamenski center France Prešeren. Dolinska občinska skupnost je bila od lanskega decembra brez dragocenega večnamenskega središča, v katerem so gledališče, spremjni center parka Glinščice, društveni prostori ter knjižnica. Obnovitvena dela so dejansko trajala manj kot leto dni, kar predstavlja svojevrsten rekord, če pomislimo na zapletenost birokratskih postopkov in da ni šlo za ravno majhen obnovitveni poseg.

Obnovitev, ki je skupno stala 282.500 evrov, je sad dveh projektov in posledično dveh ločenih finančiranj: evropskega načrta Carso-Kras in prispevka italijanske vlade, za katerega je v času Prodijeve koalicije poskrbel tedanji vladni podtajnik Ettore Rosato, danes poslanec Demokratske stranke. Iz čezmejnega evropskega projekta Carso-Kras (njegova partnerja sta občinski upravi Dolina in Sežana) je šlo za Boljunc 117.500 evrov, iz državne blagajne pa je dolinska občinska uprava dobila 165.000 evrov. Prvi izvršilno-izvedbeni načrt je bil odobren avgusta leta 2010, drugi pa oktobra leta kasneje.

Tudi v tem primeru je vse skupaj potekalo zelo hitro, za kar nosi zasluge - pojasnjuje županja Fulvia Premolin - vodja občinskega oddelka za gradbene investicije Mitja Lovriha. Projekt Carso-Kras, ki je namenjen trajnostnemu upravljanju naravnih virov in ozemeljsko kohezijo, je v tem primeru vezan tudi na čezmejno Glinščico in za njen boljuniški spremjni center. Zaščiteno območje Glinščice bo spet upravljala Občina Dolina, kot je pred kratkim soglasno sklenil občinski svet.

Na osnovi javnega razpisa sta obnovitvena dela izvedli podjetji Pittini in Carboni iz Doline, ki sta obnovili veliko dvorano ter prostor za glavnim odrom, nameščena je bila tudi nova akustična pregrada. Celotno električno napeljavo so prilagodili novim varnostnim standardom, za kar je poskrbelo podjetje Rebula iz devinsko-nabrežinske občine.

Drevišnjo otvoritev obnovljenega večnamenskega središča bo obogatil kulturni program, ki ga bo oblikoval pihalni orkester Ricmanje s koncertom Broadway pod taktilno dirigento Aljošo Tavčarja. Ob tej priložnosti bodo predstavili projekt Carso-Kras, nakar bo sledil ogled obnovljenih prostorov.

OB 1. NOVEMBRU Republika Slovenija bo danes počastila mrtve s Tržaškega

Danes se bo na Tržaškem mudilo več delegacij iz Slovenije, v katerih bodo zastopani tako predstavniki lokalnih skupnosti kot države. Obiskali bodo številne spomenike po okoliških vaseh in v mestu, kjer se bodo ob bližnjem dnevu spomina na mrtve poklonili padlim in ostalim umrlim. Marsikje jih bodo pričakali tudi predstavniki domačih občinskih uprav in društev (pred spomenikom padlim v Dolini je na primer ob 15. uri predviden tudi krajski kulturni program).

Pri polaganju vencev sodelujeta tudi krovni organizaciji SKGZ in SSO, ki bosta skupna vence položili ob 15. uri pri spomeniku bazoviškim junakom na gmajni, ob 16. uri pa v Rižarni. SSO bo ob 14. uri prisoten tudi pri spomeniku padlim iz 1. svetovne vojne v Gropadi (s pokrajinskim vodstvom stranke SS), SKGZ pa bo med 15. in 16. uro obiskalo vojaško pokopališče pri Sv. Ani in bližnje spomenike.

več fotografij na
www.primorski.eu

Prenovljena
dvorana gledališča
v sklopu
večnamenskega
centra France
Prešeren v
Boljuncu

KROMA

POLITIKA - Na srečanju s pokrajinskim svetom SSK

Župan Cosolini je potrdil skrb za slovensko narodno skupnost

Pokrajinski svet Slovenske skupnosti je v četrtek zvečer gostil tržaškega župana Roberta Cosolinija in predstavnike njegove občinske koalicije. Ugledega gosta je pozdravil predsednik sveta Igor Merkù, ki je zatem predal besedo tajniku Petru Močniku, ki je župana povprašal za vizijo o prihodnosti Trsta v času hude krize.

Cosolini je povedal, da kljub hudi industrijski krizi, ki je zajela Trst, je drugod po državi še huje, kot pri nas, ker ima Trst še vedno lepo število zaposlenih v zavarovalništvu in bankah, ki niso utrpeli krize, kot se je zgodilo produktivnemu sektorju, ter v javnih službah ali med upokojenci. Plačujemo sicer dolgoletno umeščanje Trsta z javnimi prispevki, ki niso obrodili novih dohodkov, so pa uničili zasebno gospodarsko pobudo, ki se mora v Trstu ponovno prebuditi. Treba je potrditi skrb za sektorje, kot je turizem, in za vse, kar je vezano na morje, na povezan način, tako s celoto tržaškega teritorija kot tudi z ostalimi mesti v sosednjih državah, saj

Peter Močnik, Igor Pavel Merkù in Roberto Cosolini

KROMA

za turista ali investitorja, ki prihaja od daleč, je Trst le majhna zadeva. Ne moremo torej mimo sodelovanja s Koprom, Benetkami, Reko in Raveno na morju

ali z Ljubljano, Dunajem in Zagrebom ter z drugimi mesti zgodovinskega tržaškega zaledja.

Beseda je tekla nato o slovenskem šolstvu. Župan je potrdil skrb za tektor ter omenil odprtje novega oddelka otroškega vrtca v Dijaškem domu in dejal, da je odbornica Antonella Grimm na razpolago, da se sproti rešujejo težave in želje, znotraj sicer zelo skrčenih sredstev, kar velja za vsa javna dela.

Na vrsti je bilo še vprašanje pokrajin. Cosolini je potrdil, da ni zagovornik rezanja za vsako ceno. Po njegovem je nujna reforma celotne strukture javnih uprav in državi, ki je zelo razvijena in za evropske razmere predraga za storitve, ki jih nudi. To je pa naloga v prvi vrsti Dežele.

Na vprašanje, kako poteka delo za nov prostorski (regulacijski) plan mesta, je Cosolini odgovoril, da bo postopek še naprej v celoti prozoren, v sodelovanju z vsemi, zato ne bo nihče prejel predlogov ali zaključkov, ki bi jih pripravili v kakih zaprtih klubih.

Glede sodelovanja med upravo in rajonskimi svetmi se je župan strinjal, da bi morali krajšanje roka za izdajo mnenj sestovet omejiti na res nujne primere, je pa tudi levo-sredinsko koalicijo pozval, naj bo vedno dobro pripravljena in složna.

Potrdil je nato še skrb za spoštovanje pravic slovenske manjšine in izvajanje zaščite na vseh ravneh, tudi s spremembami dosedanjih oblik in načinov upravljanja. SSK ocenjuje srečanje s tržaškim županom, ki ne sme ostati enkratna pobuda, kot zelo pozitivno in spodbudno za nadaljnje delo stranke in njenih izvoljenih, je poudaril tajnik Močnik.

SAMO PAHOR

Zgorzili pa smo se, je v tiskovnem sporočilu poudaril Pahor, ko smo ugotovili, da "organiziranost" v bistvu in se ne zaveda, da je zaradi sprememb števila deželnih svetnikov Furlanije-Julijski krajine nujna sprememba deželnega statuta enkratna priložnost, da se spravi v ustavnemu zakonu, ki bi lahko odpravil največje pomanjkljivosti "zaščitnega zakona".

V FJK vsako leto 900 mrtvih zaradi posledic alkohola

Na Pomorski postaji v Trstu se predstavniki deželnih, pokrajinskih in občinskih uprav, zdravstvenih ustanov, združen alkoholikov in razni izvedenci iz vseh italijanskih dežel te dni sprašujejo, kako obravnavati neštete težave, povezane z uživanjem alkoholnih pič.

Predmet tridnevnega kongresa, ki se bo končal jutri, so politike in strategije, preventiva in druge teme, v ospredju bodo tudi alkoholizem med mladimi, presaditve jeter, alkohol in priletnje osebe, alkohol in vožnja idr. Predavanja in debate so danes na sporednu od 9. ure do 18.30 (odmor med 13. in 15. uro), jutri pa od 9. do 13. ure. Podpredsednik Dežele FJK Luca Ciriani je včeraj v svojem uvodnem govoru povedal, da v Furlaniji-Julijski krajini zaradi posledic uživanja alkohola vsako leto umre 900 ljudi, v deželne bolnišnice pa sprejmejo 7500 pacientov na leto.

Zamenjava na čelu miljskega komisariata

Miljski policijski komisariat ima nowega vodjo. Gabriella Giurovich odhaja v počoj, namesto nje bo prvi policist obmorskega mesteca namestnik kvestorja Michele Vecchiet.

Pier Aldo Rovatti o filozofiji in pisancu

Filozof Pier Aldo Rovatti bo štirideset let poučevanja proslavil s predavanjem (lectio magistralis Filozofija in pisanci), danes ob 11. uri v predavalnici A filozofske fakultete (Androna Campo Marzio).

Nova knjiga o Istri

V knjigarni Lovat bodo danes ob 18. uri predstavili Istria d'amore, najnovješjo knjigo sociologa Ulderica Bernardija. Z avtorjem se bosta pogovarjali Patrizia Vascotto in Chiara Vigni.

Srečanje z Markom Sosičem

Slavistyczno drustvo Trst-Gorica-Videm vabi na srečanje pisateljem Markom Sosičem, ki bo danes ob 17.30 v Narodnem domu. Z njim se bo pogovarjala mag. Lorenzana Umek, za glasbeno točko pa bo poskrbel Tjaš Leghissa, gojenec GM iz razreda prof. Marka Ferija.

NSK od danes V srcu Sarajeva

V srcu Sarajeva je naslov fotografske razstave, ki jo bodo ob 17.30 odprli v Narodni in študijski knjižnici. Po uspešni razstavi mozaikov Roberta Škerlavaj, bodo knjižnične stene tokrat krasile fotografije Irine Tavčar, dijakinje 5. razreda liceja Prešeren, ki je opozorila na srečanje na nedavnem festivalu mladih Zamefest na Proseku.

V knjižnici bi na ogled sklop fotografij, ki jih je posnela med poletnimi počitnicami v Sarajevu. »Hotel sem prikazati to krasino mesto na alternativen način, saj je navadno prikazano kot mesto, ki je še v povojnem ozračju. Seveda se še jasno vidijo znaki vojne in globoke revščine, vendar je Sarajevo tudi mesto, ki se dviga, ki se skuša ponovno vključiti v svet,« pravi Irina.

Razstava spada v niz Raz/seljeni in je nastala v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev.

Na Općinah šola za starše

V openski Ulici Potonik (Via delle Peonne 3) je pred nekaj tedni odprli vrata Family garden (Družinski vrt), izobraževalni center za starše. Ivana Milič, Marina Galdo in njune sodelavke v njem prirejajo razne dejavnosti za otroke in njihove starše, a tudi za bodoče starše, dedke, babice. Včeraj je bilo na primer na sporednu srečanje, posvečeno glasbi in vlogi, ki jo ta lahko ima v nosečnosti in prvih mesecih življenja. Danes se začenja cikel srečanj, s katerimi želijo z biološke perspektive osvetlit razvoj posameznika; danes prvo predavanje nosi naslov Logika življenja.

Prvi teden novembra bodo uvedli tečaj kuhanja za najstnike in starše, na sporednu pa je imajo še raznovrstne dejavnosti. Informacije nudijo na telefonski številki 040 2602838 ali na naslovu familygarden@libero.it.

CERKEV - Postopek za beatifikacijo p. Placida Corteseja

Zaključek dodatnega škofijskega postopka

P. Cortese je pomagal internirancem, leta 1944 pa so ga v Trstu ubili nacisti

Pričevalec miru, ljubezni in vere v dramatičnem času za Italijo in Evropo ter zato očarljiv in aktualen lik: tako je tržaški škof, nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi označil kandidata za beatifikacijo p. Placida Corteseja na slovesnosti ob zaključku dodatnega procesa za beatifikacijo na škofijski ravni, ki je včeraj dopoldne potekala v Vurnikovi kapeli na sedežu tržaške škofije.

Leta 1907 na Cresu rojeni Cortese, katerega lik je prisotnim orisal no-

vinar Ivo Jevnikar, je med drugo svetovno vojno nesobično pomagal najprej slovenskim in hrvaškim internirancem v fašističnem taborišču Chiesanuova blizu Padove, nato pa, ob pomoči mladih domačinov in slovenskih študentov, tudi zavezniškim civilistom in vojakom, ki so zbežali iz taborišč. Judom ter nasprotnikom fašistične in nacistične strahovlade, zaradi česar so ga agenti gestapa leta 1944 arretirali v Padovi in prepeljali v Trst, kjer so ga v esovskih zapori mučili in nato verjet-

no ubili ter njegovo truplo začgali v Rijarni. Prav v tem bivšem nacističnem taborišču se je leta 2003 zaključil prvi škofijski del postopka za beatifikacijo, ki se je bil pričel leto prej, vendar je rimsko Kongregacija za zadeve svetnikov predlagala poglobitev Cortesejevih »junaških kreposti«, zato se je 18. junija letos v Trstu začel dodaten postopek, ki se je zaključil včeraj. Tako v prvem kot v drugem postopku sta bila postulator in vicepostulator msgr. Ettore Malnati in p. Tito Magnani.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 26. oktobra 2012

LUCIJAN

Sonce vzide ob 7.37 in zatone ob 18.00 - Dolžina dneva 10.23 - Luna vzide ob 16.14 in zatone ob 4.07

Jutri, SOBOTA, 27. oktobra 2012

SABINA

VREMENIČAJ: temperatura zraka 13 stopinj C, zračni tlak 1013,6 mb ustanjen, vlaga 62-odstotna, veter jugovzhodnik 5 km/h, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 19,8 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 27. oktobra 2012
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Costalunga 318/A - 040 813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 7 - 040 630213.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega

15. Koroški kulturni dnevi na Primorskem

Finžgarjev dom in Slovenska prosveta vabita na ogled predstave v desetih slikah po besedilu Felix Mittererja

OBISKI

Režija: Nika Sommeregger
Izvaja gledališka skupina »klubTEATER«

Danes ob 20. uri
v Finžgarjevem domu
na Opčinah (Dunajska 35)

SKD PRIMOREC vabi vaščane in prijatelje na društveni izlet »Predpraznični Salzburg in čarobni St. Wolfgang« 1. in 2. decembra! Vpisovanja sprejemamo na tel. št. 040-214412. Pohitite, število mest je omejeno.

KRU.T vabi na 4-dnevni izlet od 6. do 9. decembra v Budimpešto na ogled božičnih sejmov, s spoznavanjem mesta in okolice z gradovi in zgodovinsko-arhitekturnimi zanimivostmi. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Osmice

COLJA JOŽKO IN LJUBA sta odprla osmico v Samatorci št. 21. Tel. št.: 040-229326.

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

JADRAN je odpral osmico v Ricmanjih 175. Tel. št.: 040-820223. Toplo vabljeni.

OSMICO je odpral Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. št.: 040-229198.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico.

Prireditve

OBČINA ZGONIK vabi v občinske prostore na ogled ilustracij Jasne Merku. Urnik: ponedeljek-petak od 9. do 13. ure, ponedeljek in sreda tudi od 15.30 do 17.00.

FINŽGARJEV DOM (Dunajska 35, Općine) vabi danes, 26. oktobra, na predstavo »Obiski« v izvedbi gledališke skupine »klubTeater« z Dunajem. Predstavo v desetih slikah po besedilu Felix Mittererja je režiral Nika Sommeregger. Večer spada v sklop niza Gledališče mladih in v okvir 15. Koroških dnevnov na Koškem. Začetek ob 20. uri.

OBČINA DOLINA partner projekta za trajnostno upravljanje naravnih virov in teritorialno kohezijo Carso-Kras, vabi na slavnostno odprtje večnamenskega centra F. Prešeren v Boljuncu, prenovljenega v okviru projekta Kras-Carso, ki bo danes, 26. oktobra, ob 20.30 v Boljuncu. Prireditve bo oblikoval Pihalni orkester Ricmanje s koncertom Broadway, sodelujejo Karina Organjan, Gualtiero Giorgini, Aldo Žerjal, Aljoša Saksida, OPZ Fran Venturi, kulturno združenje »Nuovo accordo« in zbor »Auricorale Vivavocce«, dirigent Aljoša Tavčar. Priložnostnim nagovorom, bosta sledila kratka predstavitev projekta in ogled obnovljenih prostorov.

OKUSI KRASA danes, 26. oktobra, ob 18.30 prvič v Gropadi! V pub-u društva Skala Gropada (kulturni dom) otvoritev razstave Katarine Kalc »Kraški motivi in živali«. Vljudno vabljeni!

SEKCIJA VZPI-ANPI Sv. Jakob - Pončana vabi na predstavitev knjige »Pyongyang l'altra Corea«, ki bo danes, 26. oktobra, ob 18. uri v Ljudskem domu v Ul. Pončana 14. Spregovorila bosta avtor knjige Davide Rossi in prof. Geostrategije Tržaške univerze Maurizio Scaini. Predsedoval bo pokrajinski podpredsednik VZPI-ANPI Roberto Birsa.

SLAVIŠTICNO DRUŠTVO TRST-GORICA-VIDEM vabi na srečanje s pisateljem Markom Sosičem. Z njim se bo pogovarjala mag. Loredana Umek, za glasbeno točko pa bo na kitari poskrbel Tjaš Leghissa, gojenc GM iz razreda prof. Marka Ferjija. Vabljeni danes, 26. oktobra, ob 17.30 v Narodni dom v Trstu (Ul. Filzi).

SLOVENSKI KLUB

in
KD

v sodelovanju s
Pokrajino Trst in NadirPro
vabita na

Okusi in vonjave Krasa: živiljenjska izbira

Pogovor s predstavniki konzorcijev za zaščito kraških proizvodov, ki bo danes ob 18. uri v Skladišču idej, bo vodila Martina Kafol.

V SRCU SARAJEVA; NŠK v sodelovanju z ZSKD vabi na ogled fotografike razstave v okviru niza Razseljeni-Spaesi danes, 26. oktobra, ob 17.30 v NŠK, Ul. sv. Frančiška 20. Mlado fotografijo Irino Tavčar bo predstavil Boris Grčić.

SKLAD MITJA ČUK vabi v okviru »15. koroških kulturnih dnevnov na Primorskem«, v soboto 27. oktobra, ob 18.30 v Bambičevu galerijo na Opčinah, kjer bo odprtje slikarske razstave koroške slikarke Mire Blažej.

SPD KRASJE vabi na odprtje razstave slik Vilme Padovan - Intermezzo, ki bo v soboto, 27. oktobra, ob 18. uri v Hiški učilnici Ljenčice v Trebčah. Razstavo bo s svojim glasom obarvala Ljuba Jenč.

MI SMO TU - IERI OGGI SEMPRE! TPPZ P. Tomažič vabi na koncerte ob 40. obletnici delovanja: 28. oktobra ob 18. uri Kulturni dom v Trstu; 11. novembra ob 18. uri Cankarjev dom v Ljubljani; 18. novembra ob 18. uri SNG v Novi Gorici; 25. novembra ob 18. uri ŠKC v Zgoniku. Sodelujejo: Vlado Kreslin, Iztok Mlakar, Drago Mislej Mef, Boris Kobal, Gojmir Lešnjak Gojc, Ženski pevski zbor Kombinat, Partizanski pevski zbor Ljubljana, Mepz Rdeča zvezda, Kraški ovčarji, Dirty Fingers, Freak Weaves, Zaklonišče prepeva in taborniki RMV. Vstopnice za koncert v Kulturnem domu v Trstu so že razprodane.

FOTOVIDEO TRST80 vabi prijatelje na otvoritev razstav članov TRST80 na Okusih Krasa: v ponedeljek, 29. oktobra, skupinska razstava TRST80 ob 18. uri v Rajonskem svetu za vzhodni Kras na Opčinah; v sredo, 31. oktobra, Nataša Peric in Dušan Pavlica »Sozvočje Krasa in morja« ob 18.30 Šempolaj-Gruden; v petek, 2. novembra, Gino Dal Col »Rastline Vzhodnih Alp« ob 18.30 Općine-Dane; v soboto, 3. novembra, Radivoj Mosetić »Benetke oggi« ob 18.30 Općine-Kalin; v torek, 6. novembra, Sonia Osbich »Subreka« ob 18.30 Žgonik-Gustin; v četrtek, 8. novembra, Samuela Bandi Vuga in Luka Vuga »Okusi Turčije« ob 18.30 Pesek-Karis; Alenka Petaros »Kuk in Lipnik« na Opčinah-Pub Liverpool.

V GALERIJI umetniškega in kulturnega centra Škerk v Trnovci 15, je na ogled razstava »1. svetovna vojna pri nas«. Urnik do 4. novembra: sobota in nedelja 10.30-18.00.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log vabi na veselo Martinovanje v soboto, 17. novembra, ob 19.30. V društvenih prostorih v Ricmanjih vam bomo postregli z martinovim menijem, žlahtno kapljico domačih proizvajalcev in glasbo v živo. Rok prijave zapade v nedeljo, 11. novembra. Za informacije in prijavo počličite med 18. in 20. uro na 347-8984500.

OD PRETEKLOSTI DO SEDANJOSTI - Kakšna bo prihodnost Bosne? Srečanje z novinari Azro Nuhefendić, Christianom Elio, Ervinom Hladnikom Milharčičem in moderatorjem Markom Sosičem v okviru niza Razseljeni-Spaesi v sodelovanju z ZSKD bo v četrtek, 15. novembra, ob 18.00 - Magazzino delle idee, Korzo Cavour v Trstu.

OBMORSKE DEŽELE - NA TEH OBMOČJIH SKOZI ČAS Razstava je na ogled do 18. novembra v dvorani Centra za teritorialno promocijo v Sesljanu. Tema razstave je arheologija obmorskih področij in klimatske spremembe oziroma spremembe krajine in poselitve na območju občine Devin Nabrežina. Urnik: pon-pet 9.00-12.00, ob sobotah, nedeljah in prazniki 9.00-12.00 in 15.00-18.00. Info: Občina Devin Nabrežina, Urad za odnose z javnostmi - tel. št.: 800-002291, urp@comune.duino-aurisina.ts.it.

Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm

vabi na

srečanje s pisateljem Markom Sosičem

Z njim se bo pogovarjala
mag. Loredana Umek,
za glasbeno točko pa bo na kitari
poskrbel **Tjaš Leghissa**, gojenec GM
iz razreda prof. Marka Ferija.

Vabljeni
danes, 26.10.2012, ob 17.30
v Narodni dom v Trstu (Ul. Filzi)

Erika in Bruno nista več sama,
priveka malo je dama.
Le še spomin bodo mirne noči,
bistra

Martina

pestrila jima bo dni.
Čestitamo!

Sodelavci

Dijaškega doma "S. Kosovel"

Čestitke

Danes praznuje naš balinar **TO-MO PEČAR** okrogla leta. Vse najboljše mu želijo balinarji ŠD Zarja.

Danes praznuje okroglih 70 naš dragi **TOMO**, še na mnoga leta mu kliče **TPPZ P. Tomažič**.

Danes v Bazovici praznuje okrogli jubilej naš dragi **TOMO**, vse najboljše in dosti zdravja mu želimo prijatelji iz raznih krajev Krasa.

Obvestila

AŠD MLADINA vabi ženske na televadbo za boljše počutje »Belly gym« v bivši rekreatorij v Križu ob ponedeljkih od 11. do 12. ure. Info na tel.: 333-5663612.

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi nove člane k delovanju društva. Baletna rekreacija poteka v dopoldanskem in večernem času v prostorih Kosovelovega doma v Sežani pod vodstvom baletnega pedagoša Eugena Todorja. Primerna je za vse starostne skupine. Informacije na tel. 00386-41524310.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š. 2012/13 obiskujejo niže srednje in prva dva razreda višjih srednjih šol, katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov (v smislu 28. člena, 1. odstavek, črka a) D.Z. 10/88). Info na tel.: 040-2017375 (Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102).

Loterija 25. oktobra 2012

Bari	34	79	81	20	12
Cagliari	75	23	51	37	58
Firence	90	76	83	42	62
Genova	62	6	32	76	49
Milan	40	50	90	54	12
Neapelj	25	30	20	10	9
Palermo	32	5	80	79	54
Rim	14	69	67	29	22
Turin	50	42	8	11	87
Benetke	57	90	13	23	45
Nazionale	61	13	42	10	3

Super Enalotto št. 128

15	23	51	52	77	90	jolly19
Nagradsni sklad						1.931.905,60 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						16.848.657,75 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
13 dobitnikov s 5 točkami						22.291,22 €
1.093 dobitnikov s 4 točkami						269,76 €
39.730 dobitnikov s 3 točkami						14,71 €

Superstar

19

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
4 dobitnikov s 4 točkami	26.976,00 €
221 dobitnikov s 3 točkami	1.471,00 €
3.093 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
18.438 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
38.578 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

SKD ŠKAMPERLE (Stadion 1. Maj) vabi na tečaj kitajske vadbe »QiGong« ob sredah 16.30-17.30. Informacije in prijave na tel. 348-8607684 (Vesna Klemše).

TEČAJ SAMOOBRAMBE v organizaciji AŠD Mladina s sodelovanjem Wild Boars v bivšem rekreatoriju v Križu. Vodil bo svetovni prvak v Taekwondoju in izkušen trener številnih borilnih veščin Kazbulat Shogenov. Tečaj je namenjen ženskam in moškim vseh starosti. Prijave in info v večernih urah na tel.: 333-5656513 (Ivan), 345-7016975 (Simon).

TEČAJI ANGLEŠCINE pri SKD Igo Gruden so ob ponedeljkih (prvi nadaljevalni) in ob sredah (drugi nadaljevalni) od 18.00 do 19.30.

TEČAJI SLOVENŠCINE pri SKD Igo Gruden so ob ponedeljkih od 18.00 do 19.30 (nadaljevalni) in ob torkih od 18.15 do 19.45 (začetni).

TEČAJI ŠPANSKEGA JEZIKA za vse stopnje. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Općine, tel. št.: 040-212289, info@skladmc.org.

DRUŠTVO NANOS organizira danes, 26. oktobra, ob 18.00 v baru v Razdružtem, predavanje Mary Fernandez, upokojene učiteljice tehničnega pouka, »Bolivija - od nižinskih pragozdov do jezera Titicaca«. Vabljeni!

DRUŠTVO NANOS organizira danes, 26. oktobra, ob 20.00 nočni pohod ob polni lumi na Nanos, zbirališče izpred bara v Razdružtem. Pohod je v vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo danes, 26. oktobra, predvodom ob 15. uri, skupaj z delegacijami občin Koper, Izola in Piran, položila venec na spomenik padlim v Dolini; sodeljujeta zbor Upokojencev iz Brega in zbor »Pod Latnikom« iz Boljuncu pod vodstvom Manuela Purgerja; priložnostna misel: županja Fulvia Premolin.

POTOVATI V VIŠINE IN GLOBINE - danes, 26. oktobra, ob 18.00 bo v prostorih Slovenske prosvete v Ul. Donizetti 3, prvo izmed srečanj iz niza »Potovati v višine in globine«. Uvedel ga bo dr. prof. Edi Kovač, in sicer na temo »Romarji in iskalci vere«. Srečanje je namenjeno mladim.

SKGZ obvešča, da bodo ob spominskih svečanostih ob 1. novembra njeni predstavniki sami in skupaj z drugimi delegacijami polagali vence po tem razporedu: danes, 26. oktobra, ob 15. uri - grobnička padlim borcem na vojaškem pokopališču, grob bazoviških junakov na pokopališču pri Sv. Ani, spomenik padlim v NOB iz Škednja, Sv. Ane in Kolonkovca ter spomenik bazoviškim junakom na bazovski gmajni in ob 16. uri v Rizarni; v ponedeljek, 29. oktobra, s pričetkom ob 10. uri pa še na obeležja in spomenike na Ul. D'Azeglio, Ul. Ghega, na griču pri Sv. Justu, na grobu P. Tomažiča in na skupnem grobu na pokopališču pri Sv. Ani.

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI bo danes, 26. oktobra, ob dnevu spomina na rajne polagala vence ob 15.00 uri na spomeniku na bazovski gmajni, ob 15.15 na pokopališču pri sv. Ani in ob 16.00 v Rizarni. Skupno s SSO-jem pa bo ob 14.00 uri polagala vence pri spomeniku padlim iz prve svetovne vojne v Gropadi.

Svet slovenskih organizacij sporoča, da bo polagal vence po naslednjem programu. Na Tržaškem v petek, 26. oktobra: ob 14.00 pri spomeniku padlim iz 1. svetovne vojne v Gropadi, skupno s pokrajinskim vodstvom stranke SSK; ob 15.00 skupni venec s SKGZ pri spomeniku bazoviškim junakom na gmajni, v sodelovanju s Konzulatom Republike Slovenije; ob 16.00 skupni venec s SKGZ v tržaški rizarni, v sodelovanju s Konzulatom Republike Slovenije. Na Videmskem v sredo, 31. oktobra: ob 7.30 na grobu mons. Paskvala Gajona v Landarju, skupaj z delegacijo Republike Slovenije in zadružno Most; ob 9.00 na grobu g. Marija Lavrenčiča v Štoblaniku, skupaj z zadružno Most; ob 10.00 pri spomeniku beneškim čedermacem pri cerkvi Device Marije v Dreki; ob 14.30 na grobu mons. Ivana Trinka v Trčmumu, skupaj z zadružno Most.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih od 16. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure. Delavnice v oktobru: Prazne buče in Halloween priznaja. Informacije na tel. št. 040-299099 (od pon. do sob., od 8. do 13. ure).

TRŽAŠKA POKRAJINSKA ZDRAŽENJA ANPI-VZPI, ANED in ANPPIA bodo v sredo, 31. oktobra, ob 12.30 pa generalka v Kulturnem domu v Trstu za koncert, ki bo ob 18. uri.

UPRAVA OBČINE REPENTABOR bo v počastitev dneva mrtvih polagala ven-

ce na spomenike padlim dne 1. novembra po slednem razporedu: ob 14.30 spomenik padlim borcem v NOB v Repnu, ob 14.40 spomenik vsem žrtvam fašizma na Colu, ob 14.50 grob komandanta Bazoviške brigade Franca Nemgarja na pokopališču na Colu. Obveščamo tudi, da bo danes, 26. oktobra, ob 14.00, delegacija občine Sežana, položila venec k spomeniku vsem žrtvam fašizma na Colu v imenu Republike Slovenije. Občani so vabljeni, da se polaganja vencev udežijo.

DRUŠTVO UPORABNIKOV LINUXA

LugTrieste prireja predavanja v okviru »Linux Day« na osrednji tržaški univerzi v stavbi H3 v soboto, 27. oktobra, od 9. do 18. ure. Predavanja bodo na temo odprttega programa in operativnega sistema Linux. Informacije na www.trieste.linux.it. Vabljeni!

SRENJA BOLJUNEC vabi člane na delovno akcijo zagrajevanja pašnika pod Koromačnikom. Zbirališče v soboto, 27. oktobra, ob 8. uri pri Kalu.

GOBARSKI DAN - DRUŠTVO PRIJETELJEV NANOS organizira v nedeljo, 28. oktobra, gobarski dan. Prisoten bo g. Slavkom Šerodom, ki je določevalc gliv Mikoliške zveze Slovenije z názvom Determinator mentor in član Gobarske družine Lisička iz Maribora. Zbrali se bomo v Razdružtem ob 9. uri pri Baru Nanos, od tam bomo krenili vodeno v gozd na nabiranje gob. Sledila bo postavitev razstave ter njena otvoritev ob 13. uri. Za nabiralce gob bomo pripravili iz nabranih gob nekaj govorilnih jedi. Ob 15. uri bo predavanje o gobarjenju in pomenu gob. Dogodek bomo izvedli tudi v primeru slabega vremena.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo danes, 26. oktobra, predvodom ob 15. uri, skupaj z delegacijami občin Koper, Izola in Piran, položila venec na spomeniku padlim v Dolini; sodeljujeta zbor Upokojencev iz Brega in zbor »Pod Latnikom« iz Boljuncu pod vodstvom Manuela Purgerja; priložnostna misel: županja Fulvia Premolin.

GOBARSKI DAN - DRUŠTVO PRIJETELJEV NANOS organizira v nedeljo, 28. oktobra, gobarski dan. Prisoten bo g. Slavkom Šerodom, ki je določevalc gliv Mikoliške zveze Slovenije z názvom Determinator mentor in član Gobarske družine Lisička iz Maribora. Zbrali se bomo v Razdružtem ob 9. uri pri Baru Nanos, od tam bomo krenili vodeni v gozd na nabiranje gob. Sledila bo postavitev razstave ter njena otvoritev ob 13. uri. Za nabiralce gob bomo pripravili iz nabranih gob nekaj govorilnih jedi. Ob 15. uri bo predavanje o gobarjenju in pomenu gob. Dogodek bomo izvedli tudi v primeru slabega vremena.

L'ARMONIA - Združenje gledaliških tržaških skupin v sodelovanju z Zadružno Kulturno dom Prosek Kontovel prireja predstavo v tržaškem narečju Fantasmi, Amore e... Valeriana v nedeljo, 28. oktobra, ob 17.00 v kulturnem domu na Prosek. Nastopa Skupina Mladih. Toplo vabljeni!

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI vabi v ponedeljek, 29. oktobra, v Peterlinovo dvorano, Donizetti 3, na srečanje z dr. Edijem Kovacem na temo »Premagovanje trpljenja in smrti v simboli spominskega parka Teharje«. Začetek ob 20.30.

AGRarna SKUPNOST JUSOV - srečen vabi predsednike upravnega in nadzornega odbora Jusov - Srečen v tržaški pokrajini na sejo glavnega odbora, ki se bo odvijala v torek, 30. oktobra, ob 20. uri v sejni dvorani Mirka Špacapanja na sedežu na Padriču.

SRENJA BOLJUNEC vabi člane, da vložijo prošnjo za sečnjo drvi v l. 2012/13.

SV. IVAN - Jutri ob 19. uri slovesnost z nadškofom Crepaldijem

Po treh letih »izgnanstva« ponovno v domačo cerkev

Zaradi popravil je bila zaprta od leta 2009 - Obnova poslikav in nove orgle

Po treh letih »izgnanstva« se bodo svetoivanski verniki jutri vrnili v svojo župnijsko cerkev, kjer bo ob 19. uri skupna slovesnost, ki jo bo vodil tržaški škof, nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi. Cerkev, ki ima še poseben pomen za krajevno slovensko skupnost, bodo tako ponovno predali namenu, potem ko je bila zaradi popravitev del zaprta od jeseni leta 2009. Streha je bila potreba popravila in prav tako strop, kjer se je omet začel krušiti in padati v cerkveno ladjo, zato je bilo treba za verske obrede najti drugo lokacijo: najprej so verniki zbirali v kinodvorani bližnjega oratorija v Ul. S. Cilino, nato pa od 1. januarja 2010 dalje v večjem šotoru, ki ga je bila na območju bivše avtobusne remize na Trgu Gioberti dala postaviti tržaška občinska uprava.

V šotoru so verniki prebili skoraj tri leta, med tem časom so v cerkvi opravili vse pregledne, nato pa se je začel poseg. Popravili in utrdili so streho, v cerkveni ladji pa so se odločili, da delno obnovijo prvotne poslikave, ki so krasile notranjost župnijske cerkve, preden so le-to v okviru posegov pred desetletji prepleskali in tako prekrili poslikave. Slednje zdaj ponovno krasijo predvsem strop, zlasti to velja za v modro pobaran osrednji del cerkvene ladje s krizem in podobami štirih evangelistov, od drugih stenskih poslikav pa sta vidna le vzorci v prezberiterju.

Novosti, ki so jih med drugim ob koncu popravitev in restavratorskih del sinoči predstavili v župnijski cerkvi, pa s tem še ni konec. Maše in drugi obredi bodo namesto potekali ob zvoku novih orgel. Za nakup slednjih so se v župniji sicer odločili še pred zaprtjem cerkve, saj je bilo že pred časom ugotovljeno, da so bile orgle, ki jih je leta 1953 izdelalo podjetje Zanin iz Codroipa, dotrajane. Odločili so se za nakup rabljenih, leta 1973 izdelanih orgel v Nemčiji: gre za mehanske orgle modernega videza s 26 registri in približno dva tisoč piščal, ki jih je izdelalo podjetje Oberlinger iz Windesheima in so do pred nekaj leti delovale v eni izmed cerkv v Koblenzu.

Nove orgle bodo jutri zvečer ob 19. uri pozdravile vrnitev svetoivanskih vernikov v lastno cerkev. Kot že rečeno, bo slovensko mašo, ki bo potekala v latinsčini, slovenščini in italijanščini, daroval nadškof Crepaldi ob somaševanju domačih duhovnikov, slovesnost pa bo spremljalo petje slovenskega in italijanskega cerkvenega pevskega zboru. (iž)

več fotografij na
www.primorski.eu

Strop ponovno krasijo poslikave, ki so jih bili pred desetletji prepleskali

Verske obrede bo odslej spremjal zvok novih orgel

KROMA

BAZOVICA - Preteklo soboto revija zborov openske dekanije v organizaciji ZCPZ

Zbor - pomemben dejavnik v župniji

V bazovski cerkvi pelo deset zborov, nekateri so ponovno nastopili v javnosti po več letih - V znamenju mašnih delov na neliturgično besedilo

Uvodni nastop na reviji je imel Združeni zbor ZCPZ

KROMA

Cerkveni pevski zbori imajo v okviru župnijskih skupnosti velik pomen tudi z liturgičnega vidika. To dejstvo, ki ga je med drugim v svojem krajšem pozdravnem nagovoru poudaril tudi domači župnik Žarko Škerlj, je brez dvoma potrdila revija cerkvenih pevskih zborov openske dekanije, ki je preteklo soboto v organizaciji Zveze cerkvenih pevskih zborov potekala v cerkvi sv. Marije Magdalene v Bazovici prav v letu, ko v tej vasi obhajajo 150-letnico izgradnje svetišča.

Revija, na kateri je prisotno pozdravil tudi predsednik ZCPZ Marko Tavčar, je bila letos posvečena mašnim delom v neliturgičnem besedilu, ki so nastali predvsem pred drugimi vatikanskimi koncilom. Iz tistega obdobja, ki gre od 19. do prve polovice 20. stoletja, se je v slovenski sakralni glasbeni založnici ohranilo mnogo del, k izvajjanju katerih je ZCPZ spodbudila sodelujoče zbrane.

Slednjih je bilo v soboto v Bazovici deset, pri čemer pri ZCPZ ocenjujejo kot razveseljivo dejstvo, da so se po doljšem premoru »opogumili« nekateri zbori, ki se druge revije že dalj časa niso udeleževali oz. ki po navadi ne nastopajo javno. Spored, ki ga je povezovala Petra Krizmančič, je uvedel nastop Združenega zbara ZCPZ pod vodstvom Edija Raceta in ob orgelski spremmljavi Tomaz Šimčiča, za katerim so nastopili še CPZ Barkovljek pod vodstvom Aleksandre Pertot, CPZ Rojan pod vodstvom Zulejke Devetak, ŽPZ Ricmanje pod vodstvom Marije Šturnman in ob orgelski spremmljavi Davida Lenise, CPZ od Sv. Ane pod vodstvom Alenke Cergol in ob orgelski spremmljavi Tamare Četin, dalje je številno občinstvo prisluhnilo še CPZ iz Križa (tudi ta pod taktilko dvojice Šturnman-Lenisa), ŽPZ Prosek-Kontovel, ki ga vodi Marko Štoka, pri orglah pa je bil Tomaz Šimčič, MePZ Mačkolje pod vodstvom Mateja Lazarja, MePZ Sv. Jernej z Opčin pod vodstvom Janka Bana in ob orgelski spremmljavi Davida Lenise, ki je spremjal tudi domači MePZ Lipa, ki je nastopal pod taktilko Tamare Ražem. Slednja je, skupaj z Jankom Banom in ob orgelski spremmljavi Tomaza Šimčiča, tudi vodila skupno izvedbo zadnjih dveh skladb, Adamičeve Knezi rajske prihite in Vodopivčeve Najvišji vsemogočni Bog, pri izvedbi katere se je združenim pevcom pridružila še vsa cerkev.

Po sobotnem dogodku pa se na področju sakralne glasbe med tržaškimi Slovenci kmalu napoveduje nova pobuda, saj bo že to nedeljo v cerkvi v Mavrhnjah ob 16.30 stekla revija cerkvenih zborov devinske dekanije, ravno tako v organizaciji ZCPZ, ki bo letos posvečena spominu na duhovnika, skladatelja in pevovodjo Mirka Fileja ob stolnici rojstva in 50-letnici smrti.

OPČINE - Obisk članic Univerze za tretje življenjsko obdobje iz Ilirske Bistrike

Spoznale so slovenski utrip kraja

Vdvorani ZKB srečanje z domačimi društvimi - Obisk strelšča, spomenika NOB, cerkve in Sklada Mitja Čuk ter postanek pri Obelisku

Gostje iz Ilirske Bistrike so tudi počastile spomin na padle za svobodo

nu katere je prisotne pozdravil predsednik Sergij Stancich, po pozdravu Zorana Sosiča pa so spregovorili predstavniki openskih stvarnosti, se pravi župnije, SKD Tabor in Finžgarjevega doma, CPZ Sv. Jernej, šolstva in Sklada Mitja Čuk, ŠD Polet, ŠZ Sloga, SK Brdina, numizmatičnega društva Janez Vajkard Valvasor in filateličnega kluba Lovrenc Košir ter Vsesržnavnega združenja partizan Italije-ANPI. Gostje iz Ilirske Bistrike so se hotele spomniti tudi tragičnih trenutkov v zgodovini Opčin, zato so se podale tudi na opensko strelšča, kjer so položile venec k plošči v spomin na žrtve drugega tržaškega procesa ter k spomeniku 71 ustreljenim talcem, poleg tega so obiskale tudi spomenik padlim v NOB, opensko cerkev sv. Jerneja in sedež Sklada Mitja Čuk ter se podale do Obeliska, od koder se je ponujal prelep razgled na Trst. Takrat je napočil tudi čas za slovo, pred katerim so gostje vsekakor povabilo openska društva in organizacije na obisk v Ilirsko Bistro.

Srečanje s slednjimi je potekalo v dvorani Zadružne kraške banke, vime-

NOVA GORICA - Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom ZborZbirk

Ohranitev in promocija zbirk kulturne dediščine na obmejnem področju

Čezmejni projekt zajema občine v Benečiji, Posočju in na Goriškem - Včeraj zagonsko srečanje

NOVA GORICA - Skoraj milijon evrov za 30 mesecev dela za ohranitev in promocijo zbirk kulturne dediščine na obmejnem območju med Italijo in Slovenijo, ki so jih v preteklosti ustvarili domačini. Toliko je vreden standardni projekt »Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom ZborZbirk«, ki je bil v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 so-financiran iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj ter nacionalnih sredstev, in so ga včeraj uradno predstavili na zagonskem srečanju na sedežu Mestne občine Nova Gorica. Partnerji projekta so Raziskovalna postaja Znanstveno raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti Nova Gorica, Univerza v Vidmu, Goriški muzej Kromberk, Občine Kobarid, Brda, Kanal od Soči, Bardo, Tipana in Podboresec, Gornjesavski muzej Jesenice in Inštitut za slovensko kulturo iz Špetra, pri njem pa sodelujejo tudi številni domači zbirali.

Po uvodnih pozdravih vodje projekta Špele Leden Lozej, direktorja ZRC SAZU Ota Lutherja, novo-goriškega župana Mateja Arčona, predstavnika Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo Antona Hareja ter predsednice Inštituta za slovensko kulturo Brunne Dorbolò, je projekt predstavila Mojca Ravnik s Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki je bila med njegovimi pobudniki.

V projektu so trenutno zaobjete številne etnološke zbirke, ki predstavljajo kulturno dragocenost krajev v Kanalski, Nadiških in Terskih dolinah ter Reziji na italijanski in v Gornjesavski dolini, na Kambreškem, Tolminskem, Ligu in v Brdih na slovenski strani. Nekatere med njimi so že urejene in si jih je možno tudi ogledati, druge pa je treba še urediti, saj gre večinoma za zbirke, ki jih zbirali hranijo na svojih domovih. Prav zbiralci so najpomembnejši člen tega projekta, je poudarila Ravnikova, ki je tudi opozorila, da se na obeh straneh nekdanje meje s

Predstavniki sodelujočih ustanov v čezmejnem evropskem projektu Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom ZborZbirk
NM

časom izgubljajo stari narečni izrazi za posamezne predmete. Zato bodo predmeti popisani, predstavljeni bodo v knjižnem vodniku, gradivo bo posneto na digitalne nosilce, zbirke pa bodo predstavljene tudi na poseben spletni strani. Zapisane in posnete bodo tudi zgodbe, ki so z ohrajenimi predmeti povezane, tako da se bo na tak način ohranilo staro ustno izročilo. V odprtih mreži etnoloških zbirk, ki jo bodo tako ustvarili, pa se bodo lahko kasneje vključili tudi drugi zbiratelji oziroma muzeji. Ponekod bodo v sklopu projekta uredili tudi informacijske točke ali prostore, kjer je oziroma bo ohranjena pomembna kulturna dediščina. Naslednje leto pa bodo na vrsti tudi srečanja med posameznimi popisovalci in zbiralcem, ki si bo-

do lahko izmenjali svoje izkušnje. Partnerji želijo s tem projektom tudi pospešiti kulturni oziroma zgodovinski turizem. Na to temo bo naslednje leto tudi strokovni posvet v Vidmu.

Ideja za projekt je vsekakor nastala že dolgo pred njegovo odobritvijo. Še pred padcem meje so etnologi in kulturni delavci iz obmejnih krajev v Sloveniji in Italiji sodelovali med sabo. Nato pa sta SAZU ter Univerza v Vidmu postala posrednika želje krajevnih kulturnih delavcev, da se krajevno kulturno bogastvo primerno ovrednoti in zaščiti. Prvo srečanje je bilo že decembra 2007, od takrat dalje pa so program stalno popravljali in dopolnjevali.

T.G.

ŽARIŠČE

Potrebujemo avtonomijo

JULIJAN ČAVDEK

Ne vem kam nas bo pripeljala sedanja izkušnja globoke krize slovenske organiziranosti, ki je nastala zaradi nesprejemljivega in nerazumljivega zavlačevanja na relaciji država-dežela. Pri tem je do datno zaskrbljujoče dejstvo, da to stanje ni nekaj izrednega, kar bi se zgodiло izjemoma. Ravno obratno, dogaja se že nekaj let in tudi v prihodnje ne kaže, da bi bilo drugače. Koliko in kako dolgo bo naša narodna skupnost uspela temu ključovati je vprašanje, ki v tem trenutku nima pravega odgovora. Kaj dosti pa vsekakor ne. Koliko bo lahko stvari razrešilo vladno omizje, katerega čakamo, da se drugič sestane, je spet drugo vprašanje, še posebno zato ker so volitve blizu in bo verjetno potreboreno po njih začeti vse na novo. Dejansko je v tem trenutku naše največje upanje čim hitrejše in vztrajno posredovanje s strani Republike Slovenije, ki se je v tem, v prejšnjih letih in mesecih, že izkazala.

Veliko odgovornost pa bo v teh dveh mesecih padla tudi na ramena naše politike, ki bo morala v parlamentu in izven njega splesti vrsto posredovanj, da bo mogoče doseči še manjkajoča sredstva za letošnje leto ter popravno finančnega zakona za naslednje triletje. Dodatna obremenila situacija je v volilnem vzdružju, ki že osvaja italijansko politično sceno in jo pogaže, pomenljivo pa vpliva tudi na stanje znotraj slovenske manjšine. Tudi znotraj naše skupnosti nismo imuni volilnemu času in prav hitro se lahko zgodi, da si bo nekdo poskušal lastiti pomembno pridobitev, dosežek ali dogovor. Skratka nadaja se nam napeto vzdušje do konca leta, ki bo v prejšnjem meri postal pod preizkušnjo naše že tako zrahljane živce.

V takem stanju je popolnoma naravno, da se vprašamo ali lahko ostanemo še naprej tako odvisni od zunanjih dogodkov, na katere vedno težje vplivamo in pri tem trošimo velike količine energij. Naš osnovni problem se vedno bolj kaže v pomanjkanju avtonomije, saj sami nismo v stanju, da kaj odločimo. Predvsem je to odvisno od tega, ker imamo vse manj vpliva na ključne vzvode avtonomije, med katere spadajo sredstva in to ne le finančna. Lahko na dolgo in široko razpravljamo ter izdelujemo razno razne predloge združevanja ali sodelovanja, našega stanja pa ne bomo uspeli spraviti bistveno na boljše, če ne bomo sposobni utemeljiti lastno avtonomijo, s katero bomo enakovreden in enakomeren subjekt v razmerju do celotnega italijanskega političnega in upravnega spektra.

Res je, da nismo več tista narodna skupnost kakršna smo bili pred kakšnim desetletjem, ko so nam določene razmere dovoljevale določeno avtonomijo. Danes so se stvari popolnoma spremeni. Predvsem pa se je spremeno, da smo postopoma postali vedno manj avtonomi in vse bolj odvisni od drugih. Na vrsto področij, ki so ključne za naše mirno prezivjetje čakamo na odločitev, ki bo padla drugje. V takem stanju pa ne moremo več vztrajati, ker bo ponas. Upati, da bomo prej ali slej imeli na dotednici ustanovi nam politično prijazno upravo je enostavno nevzdržno.

Zaradi tega tudi smatram, da je razprava glede dvojnikov precej nepomembna in nima vpliva na izboljšanje našega stanja. Naspotno, raje vidim na teritoriju kakšno slovensko društvo več, kajti to je znak vitalnosti naše

manjšine in edinstven dokaz, da je ta del teritorija naše narodnostno področje.

Veliko bolj so potrebne prenisele naše politične odločitve, oziroma kako do njih pridemo, kako jih sprejemamo. Ostale narodne skupnosti, od Južnih Tirolcev, do Ladincev in Francozov iz doline Aoste, se ljubosumno držijo lastne politične avtonomije, ki so si jo znali v teh letih pridobiti. Seveda je potrebno priznati, da so imeli nekoliko boljše pogoje, glede na to, da so bili vsi pod zahodnim blokom, kar ni veljalo za nas. A brez težav tudi ni šlo, če pomislimo, kako so se za svojo avtonomijo borili ravno Južni Tirolci. Danes so gospodarji na svoji zemlji in to ne velja samo za njih, marveč tudi za avtonomno pokrajino Trento, ki si nikakor ne zamišlja, da bi jo izpustila iz rok.

V tem smislu je za vse nas zelo pomembno ponovno pridobljeno skupno predstavništvo, ki je prostor potencialno resničnega oblikovanja avtonomnih potez. Seveda je to omizje še precej nedorečeno, predstavlja pa lahko priložnost, ki je ne gre podcenjevati. Verjetno so to opazili tudi v italijanskih političnih krogih, kajtor tudi v Sloveniji.

Danes, bolj kot kadarkoli prej, ni potrebno, da si belimo glavo za eno ali dve društvi v vasi ali za enega ali več zborov v občini. Konec končno to niti ni tak strošek in včinoma se delovanje odvija s prostovoljnij delom. Bolj zahtevno je seveda vprašanje večjih ustanov, ki potrebujejo zaposlene kadre. Najprej in najbolj pa potrebujemo, da lahko samostojno izoblikujemo enotno stališča in iz njih vodimo avtonomno politiko, ki ne bo potrebovala posrednikov.

Na TV SLO danes zamejsko obarvana oddaja Na zdravje

LJUBLJANA - Popularna televizijska oddaja Na zdravje, ki bo danes na sprednu ob 20. uri na TV Slovenija 1, bo tokrat obarvana zamejsko. Na tej bo namreč nastopila »zdržučena ekipa« treh priljubljenih zamejskih ansamblov. Kraške muzikante bo predstavljal kitarist Enrico Legija, predstavnik skupine Nebojsega Egon Taučer bo tokrat še posebej moderno oblečen, za skupino Happy days bosta prisotna Andrejka Cerkvenik in Igor Malalan, ki se bo ob priliku preoblekel tudi v Supermalana. In kaj bodo na oddaji počeli? Peli bodo Borisu Kobalu, ali tako nekako ...

S SKP na No Monti Day

TRST - Deželni politični odbor SKP - EL obvešča, da je organiziral dva avtobusa iz FJK za udeležbo na vsedržavno manifestacijo »No Monti Day«, ki bo v soboto 27. oktobra v Rimu in da je na drugem avtobusu (odhod ob 4.00 v soboto 27. oktobra z Oberdankovega trga izpred deželnega sveta) na razpolago še nekaj mest (tel. 040.639109 do danes do 13. ure). Vrnitev v deželo in v Trst je predvidena v zgodnjih junih urah v nedeljo, 28. oktobra.

V prikolici 316 kg cigaret

ČEDAD - Tržaški finančni stražniki so pred dnevi izvajali kontrole na nekdajnih mejnih prehodih pri Čedadu. Iz Slovenije je pripeljal kombi s prikolico, registrska tablica je bila poljska. Na prvi pogled počitniško razpoložena poljska državljana, stara 46 in 43 let, sta v prikolici skrivala 1580 zavojev (15.800 zavojkov s skupno težo 316 kilogramov) cigaret Marlboro za črno borzo. Oba Poljaka so pridržali, trenutno sta v vi demskem zaporu.

TA TEDEN

EDINOST
SLOVENSKA POLITIČNA STRANKA JERNEJ JA PERČEK

PRED 100 LETI

Edinost je tokrat poročala o kritikah, katerih je tarča, zaradi svojega poročanja o balkanski vojni. »Je izvestnih ljudi, katerim mi nikoli ne vstrezano. Če smo kedaj malo bolj vznešeni in dajamo z živahnejo besedo izraza svojim čustvom, pravijo, da smo frazerji. Ko pa se nam zdi primernejše, da ostajamo bolj rezervirani, pravijo zopet, da smo okosteneli in nesposobni za vsak energičnejši polet. Seveda jim ne ustrezamo tudi sedaj s svojo pisavo o dogodkih na Balkanu. Hladni, ledeni, brezčutni da smo, da pišemo kakor vladni »Osservatore Triestino«. Pogrešajo člankov, vesti, poročila, dogodkov, ki bi naše ljudi navduševali. Če jih prav umejemo, bi hoteli oni, da pišemo tako, kakor da imajo balkanske države že veliko, sijajno, populno zmago - v žepu!«

Ma ravno tega nočemo. In to iz tehtnih razlogov. Menda ne treba praviti, kako tudi mi s trepetom duše pričakujemo vest z balkanskih bojišč, kako tudi mi iz vse svoje duše želimo popolne zmage naših bratov. In ljubezni naši – neprijatelji naj nam verujejo, da je tudi v nas trdna nuda, da se za tuto slovensko rajo bliža dan končnega odrešenja. Verujemo, ali triumfirati nochemo predčasno in utrijeti v našem ljudstvu uverjenje, da je zmaga absolutno zagotovljena. Ne pozabimo, da je vojna igra, ki je lahko kak nepredviden dogodek da drugačen zaključek, nego smo ga smeli pričakovati. Tudi na tak eventualnost mora biti ljudstvo pripravljeno. A to dosezamo, če ne govorimo ljudstvu o nemogočnosti neugodnega izida.

Čim više se vspenja uverjenje o zmagi, tem hujje je razočaranje ob vsaki neugodni vesti in tem večja je potem nevarnost, ako prihajajo tudi neugodne vesti, na kakoršne pa moramo biti pripravljeni v takem gigantskem boju, v katerem se nekdaj silna in tudi sedaj še z mogočno vojno silo razpolagajoča država bori za svojo eksistenco. Tedaj pa, ko bo zmaga odločena, tedaj pride trenutek ua odsevljenje, za zmagoslavje, tedaj bomo peli visoko pesem o veliki bodočnosti.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK
SLOVENSKE VESTNIKE, NOVINKI, JERNEJ JA PERČEK

PRED 50 LETI

V teh dneh se začenja gradnja nove slovenske osnovne šole v Ulici Vasari. »Ob prisotnosti predstavnikov oblasti bodo položili prvi temeljni kamnen. Na ulici Vasari so v preteklih mesecih podrlj nekaj starih poslopij in na tak način zravnali prostor, na katerem bo zgrajeno eno največjih in za sedaj najbolj modernih šolskih poslopij, ki jih je občina zgradila v povojnih letih. Po prvih ocenah bi morala šola stati malo manj kot dvesto milijonov lir. Sedaj pa bo stala zaradi podražitve gradbenega materiala in večjih stroškov za delovno silo štirideset milijonov več.«

Šola bo najsdobnejše zgrajena. Glavni vhod bo imela v ulici Vasari ter bo imela tri nadstropja. V sredini poslopja bodo uredili upravne prostore z ravnateljstvom, tajništvom in dvorano za učitelje. V poslopju bo štiriindvajset učilnic. Vsaka učilnica bo imela devetintrideset kvadratnih metrov in bo lahko sprejela šestintrideset učencev. Skupno bo torej šola sprejela osemsto štiriindvajset učencev. Učilnice bodo postavljene tako, da bodo imele vsa okna na zunanjost poslopja. V sredini poslopja bodo velike dvorane, skozi katere bo vhod v učilnice in v katerih se bodo učenci lahko razvedrili med odmorom. V stranskem delu poslopja bo telovadnica, ki bo obsegala dve sto štirideset kvadratnih metrov.

Temeljni kamen bodo sicer položili šest let po sprejemu sklepa v občinskem svetu za gradnjo te šole in leta po dokončni potrditvi načrtov. Hkrati pa se slovesnost prav med volilno kampanjo za občinske volitve. Zato je preveč očitno, da so dosedanji občinski upravitelji odnosno demokristiani počakali na to priložnost, da pokažejo »veliko skrb« svoje uprave za šolske potrebe, kar naj jim hkrati tudi pomaga pri volilni kampanji. Res je, da je treba vsako tako delo pozdraviti, hkrati pa je tudi res, da Krščanska demokracija izrablja vsako priložnost za volilno propagando ...«

GLASBENO ŠOLSTVO - Odprtje šolskega leta Glasbene matice

Za uvod nastop deseterice najboljših gojencev GM

Fundacija CRT jim je podelila denarne nagrade - Ravnatelj opozoril, da je osebje že dva meseca brez plač

Kako bi se lahko drugače začelo šolsko leto Glasbene matice, če ne z glasbo? Za okusen uvod so v razstavni dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah poskrbeli najboljši učenci iz razredov profesorjev Erike Slama, Tamare Ražem in Tatiane Donis. Gre za učence, ki so med prejšnjim šolskim letom dokazali visok nivo ter se uvrstili v zlato deseterico tistih, ki so se najbolj izkazali tako na izpitih kot na nastopih, tekmovanjih ter izpopolnjevalnih tečajih. Nagrade niso bile samo simbolične, kajti Fundacija CRT je perspektivnim glasbenikom podelil tudi nekaj denarja: denarja, ki ga šola Glasbene matice kravovo potrebuje, kot je povedal ravnatelj Bogdan Kralj v svojem nagovoru. Finančna kriza, ki pesti vse slovenske organizacije, je neusmiljeno prizadela tudi GM, čigar učno in neučno osebje je že dva meseca brez redne plače, in to kljub varčevalnim ukrepom, zaradi katerih je šola rezala veliko število dejavnosti, začenši s koncertno sezono, ki jo že nekaj let pogrešamo. V slovenski javnosti se oglašajo nestrokovni navesti, češ, šola naj bi uvedla skupinski pouk, da bi znižala stroške, žal pa svetovalci ne vedo, da temelji glasbena izobrazba na individualnem delu.

Kar je najbolj boleče, je to, da je moralna šola zaradi krize zavrniti veliko učencev, število vpisanih pa je vsekakor razveseljivo: preko 270 v Trstu, 150 v Gorici, 120 v Špetru in 20 v Kanalski dolini. Ravnatelj je omenil tudi reformo glasbenega šolstva v Italiji, ki ima za GM pozitivne in negativne posledice. Učenci lahko na svoji šoli polagajo državne izpite, to-

da samo do predakademskega nivoja, potem se morajo vpisati na konservatorij in zapustiti svojega pedagoša, tudi če je boljši (kar se pogosto dogaja) kot docent, ki mu ga bo nudil državni konservatorij.

Zaradi novih pravil so tudi trije nagrajenici - flautista Carlo Venier in Marco Obersnel ter pianist Matjaž Zobec - moralni zapustiti GM, torej so še zadnjič nastopili za svojo matično šolo. Trije fantje so oblikovali prvi dve točki programa: Carlo Venier je muzikalno podal Tango Etude št.3 Astorja Piazzolle, nato je Marco Obersnel ob klavirski spremljavi Matjaža Zobca razgibano interpretiral Bollingovo Baroque and Blue.

Pianist Simon Kravos je dokazal svoj izstopajoči talent v bistri in ljubki izvedbi Allegra iz Haydne Sonate v C-Duru Hob.16 št.36: kljub rahlim občasnim netočnostim je nadebudni pianist ohranil ritmični nabor ter smiselnou muzikalno linijo. Harfistka Paola Gregoric se je odlično izkazala v Tournerjevi Au Matin, ki jo je podala s tehnično dovršenostjo in živahnim temperamentom, vrsto mladih talentov pa je sklenil pianist Max Zuliani, ki je iz prelepje klavirske prirede orkestralne Suite iz baleta Romeo in Julija Sergeja Prokofjeva izbral ekspresivni odlomek Pater Lorenzo, v katerem je pokazal dokaj zrel in globok glasbeni čut.

Aplavzi, ki so nagradili vse nastopajoče, so bili zelo navdušeni tudi ob nagrajevanju, ki je na vrh lestvice postavilo Maxa Zuliani, na drugo mesto ex aequo Paolo Gregoric in Simona Kravosa, od četrtega mesta dalje pa pianista Roka Dolanca, učeneko goriške podružnice Katarino Visintin, pianista Matjaža Zobca, harfistki Evo Skabar in Martino Carecci ter flautista Marca Obersnella ter Carla Venierja.

Ravnatelj Bogdan Kralj se je poslovil z vabilom na večer, ki bo decembra potekal v mali dvorani gledališča Verdi v poklon Debussiju ob 150-letnici rojstva.

Katja Kralj

UMETNOST - Razstava del kranjskega umetnika do 4. novembra v Moderni galeriji v Ljubljani

Umetnost življenja - življenje umetnosti, petdesetletno delo Marka Pogačnika

Do 4. novembra si je v Moderni galeriji v Ljubljani mogoče ogledati razstavo Umetnost življenja - življenje umetnosti, v kateri se predstavlja petdesetletno delo kranjskega umetnika Marka Pogačnika. Čeprav je Pogačnik zelo težko postaviti v katerokoli šolo, zvrst, njegova dela pa zahtevajo posebno pozornost, je vsaj eno njegovo delo znano prav vsem: slovenski grb. Mnogi pa so tudi tisti, ki so opazili bele kamne, ki ležijo ob parkih skoraj vsakega slovenskega mesta in mnogih vasi, na katerih so začrtane skrivenostne linije, simboli. Vse to se odvija v Šempasu, kjer Pogačnik že desetletja živi. Njegova umetniška aktivnost se je začela že v srednji šoli, ko je s sošolcem Iztokom Geisterom in Marjanom Cigličem urejal šolsko glasilo Plamenica, v kateri so objavljali pesmi in abstraktne risbe. Kasneje so vsi trije odšli študirat v Ljubljano in se združili z literati in teoretički revije Perspektive, ki je bila ukinjena leta 1964. Tudi zaradi tega so se povezali z revijama Problemi in Tribune. Pogačnik je s prvotnimi prijatelji usta-

novil leta 1965 odprto skupino OHO (ime izvira iz kombinacije dveh krititev oko in uho). Njihov Manifest je bil objavljen ravno na straneh Tribune. Poleg likovnikov je skupina združevala tudi literate, npr. Tomáža Šalamuna, Francija Zagoričnika in druge. Skupina je z zanimanjem spremljala novosti novih avantgard in se kmalu začela posluževati novih smeri umetnosti kot sta land in body art. Predvsem pa so na njih vplivale ideje italijanske skupine Arte Povera, kjer je bil v ospredju ponovno postavljen odnos z naravo. Ideje je prinesel leta 1968 Tomaž Šalamun, ki je poleg pesniškega pisanja nadaljeval tudi svoje prvotno delo, ki je bilo umetnostno zgodovinsko. Pogačnik pa je istočasno v skupini OHO odpiral nove poti proti konceptualni umetnosti. Leta 1971 se je skupina zaradi nasprotnih interesov razšla, idejno pa se je nadaljevala v Šempasu, kjer so ustanovili Družino na Šempasu. Delovala je od leta 1974 do 1979, istočasno kot komuna in kmetija. Ko se je tudi ta izkušnja končala, je Pogačnik ostal v Šempa-

su z družino in sam nadaljeval svojo pot.

V letih 1983-85 je razvil svojo, čisto posebno smer. Pogačnik se je na nek način vedno bolj povezal z antičnimi tradicijami, s šamanski plemeni in z antičnimi religijami. Vedno bolj se je osredotočil na zemljo in njene značilnosti, na druge svetove in dimenzije. Črpal je iz različnih religij in od vsake se nekaj naučil. Vse to je opisal v množičnih knjigah, kjer je sistematično in racionalno obdelal ta antična znanja. Pogačnika bi lahko uvrstili celo med zdravnike, kajti njegova umetnost se posveča zdravljenju zemlje. Razvil je posebno metodo akupunktura zemlje in jo poimenoval litopunktura. Z njo v posebnih točkah pusti svoje znamenite kamne na katerih je izklesal koz-

mograme - geometrične znake, preko katerih se po njegovem mnenju komunicira z naravo. Poleg te akcije, ki istočasno zdravi zemljo, je Pogačnik obnovil antično vedo Geomantične raziskave zemlje, preko katere interpretira posamezne pokrajine in jih poveže z drugimi. Na ta način je v roku let postavil ogromno število skulptur, ne samo v Sloveniji, ampak po celiem svetu. S tem je povezel celoten svet v njegovou osebno kozmognonijo. Marko je v ta projekt vključil tudi svojo družino. Leta 2000 je z hčerkjo Ajro ustavil Šolo za geomantijo in osebni duhovni razvoj. Dve leti kasneje so njuni študentje ustanovili Društvo za sožitje človeka, narave in prostora-VITAAA.

Jan Mozetič

Pogačnikova dela si je mogoče v ljubljanski Moderni galeriji ogledati še do 4. novembra

GLASBA - Projekt S Carmino Slovenico v Parizu tudi Rezija

Po uspešni premieri na Trienalu v Poružju in odprtju Festivala Boršnikovo srečanje v Mariboru je vokalno gledališče Carmina Slovenica s projektom »When the mountain changed its clothing« včeraj začelo gostovanje v Parizu. Z nastopom na festivalu Pariška jesen bo zaključilo letošnji sklop izvedb tega projekta v režiji Heinerja Goebbelsa. Glasbenogledališki projekt »When the mountain changed its clothing« črpa svoj navdih iz režijske ljudske pesme Da pa Canyu, ki govori o premenah v različnih letnih časih na gori Kanin.

Avtor koncepta, režije in glasbene podlage je letošnji dobitnik Ibsenove nagrade Heiner Goebbels, ki po prepričanju žirije predstavlja »eno največjih ustvarjalnih osebnosti današnjega časa«. Izvedbo je preustrelil dekliskemu zboru Carmina Slovenica pod vodstvom mariborske dirigentke Karmine Šilec, ki je v preteklih letih že izvedel številne kako-vostne pevske nastope.

Predstava je premiero doživela 26. septembra v Bochumu v sklopu festivala Trienale v Poružju (Rutriennale). Nato je bila izvedena na festivalu Štajerska jesen v Avstriji, 16. oktobra pa je odprla Festival Boršnikovo srečanje v Mariboru. Od sinoc ni kot omenjeno na sporednu v pariškem Theatre de la Ville, kjer je v začetku tedna nastopil tudi priznani skladatelj Gavin Bryars. Danes in južni bosta sledili novi ponovitvi.

Festival Pariška jesen ima dolgoletno tradicijo. Vsako leto predstavi več kot 50 dogodkov in 350 predstav na prostem, običajno pa ga okoli 100.000 obiskovalcev. Od ustanovitve leta 1972 so na njem nastopili mnogi priznani umetniki, med njimi John Cage, Bill Viola, Luca Ronconi in Pierre Boulez.

V Sloveniji velik uspeh za Petdeset odtenkov

Tudi slovenski bralci niso mogli uiti čarom britanske pisateljice E. L. James: njena romana Petdeset odtenkov sive in Petdeset odtenkov teme postajata vsi bolj globalni uspešnici in sta na lestvici Naj 10 v slovenskih knjigarnah (v preteklem mesecu) zasedli prvo in drugo mesto. Na tretjem mestu je knjiga Hitler, ki jo je napisal Ian Kershaw, na četrtem pa Zeleni kvadrat: Zdravje iz organskega vrta, novinarke Kornelije Benyovske Šoštaric. Med slovenskimi avtorji se je najbolje odrezal Srečko Kosovel: knjižica Pravica - mladi verujejo vate je zasedla peto mesto.

Med najbolj prodajanimi knjigami za otroke in mladino so bili v preteklem mesecu klasiki: Ela Peroci in njena Muca Copatarica, Kajetan Kovič z Mačkom Murijem in Antoine de Saint-Exupery z Malim princem.

Cameron bo posnel film The Informationist

Režiser James Cameron bo posnel film po knjižni uspešnici The Informationist, ki jo podpisuje Taylor Stevens. Film prinaša zgodbod v Afriki rojene Vanesse Munroe, ki je odrala med trgovci z orojem in plačanci, nato pa postala zasebna detektivka.

V Kanadi rojeni režiser je za svojo produkcijsko hišo LightSpeed Entertainment že odkupil avtorske pravice za roman, kmalu pa naj bi najel tudi scenarista. »Stevensova Vanessa Munroe je vznemirljiva, očarljiva in pronicljiva junakinja, ki hrepeni po pustolovščinah. Očarala pa me je tudi njenčina plat in nepričakovana ljubezenska zgoda, v katero se zaplete,« pravi Cameron.

Yes, we can (?)

»Yes, we can!« To so bile spodbudne Obamove besede, ki jih je pred štirimi leti lahko slišal cel svet. Omogočile so 47-letnemu senatorju iz Illinoisa, da je postal 44. in prvi temnopolti predsednik ZDA.

Letos se zaključuje njegov mandat in tako se vsi sprašujemo o dejanskem doseženih ciljih. Yes, we can: in potem? Predsednik je obljubljal najrazličnejše: od reform na področju javnega zdravstva do ukinjanja privilegijev najbogatejših, od sprememb v mednarodni diplomaciji do povratka ameriških vojakov iz Iraka in Afganistana. Zaradi teh prizadevanj so mu leta 2009 podelili Nobelovo nagrado za mir. Sam Obama je priznal, da tako prestižne nagrade ne zasluži. To lahko reče le skromen človek.

Analizirajmo njegov širletni mandat. Ali se je obljub držal? Zdravstveno reformo je res uresničil. Z njo je omogočil 32 milijonom Američanov dostop do javnega zdravstva.

Pred približno mesecem dni je padla dvatisoča ameriška žrtev afganistske vojne. Čeprav je Obama pritrjeval ameriškim družinam, da se bodo vojaki vrnili domov, do tega ni prišlo. Vojni v Iraku in Afganistanu sta namreč terjali na tisoče žrtev, njihovo število pa bo še naraslo.

Misili smo, da bo Obama lahko s svojimi idejami, mnenji in sanjami spremenil svet. Kaj je dejansko spremenil? In če bi ponovno zmagal na volitvah, kaj bi spet obljubil in česa se ne bi držal?

Diplomatsko bi posredoval v Iranu za rešitev problema spornega jedrskega pro-

grama. Veliko bi pomenilo, če bi mu uspeло prepričati iransko vlado, naj preneha z investiranjem v jedrsko orožje, a bi to bilo tudi za najplivnejšo velesilo na svetu skoraj nedosegljivo. Obenem bi si prizadeval, da bi zmanjšal sredstva, ki so namenjena oboroževanju vojske. Težko je temu verjeti: ameriški narod ima močno vojaško tradicijo in vojska predstavlja zanj pravi ponos; dovolj je pomisliti na prestiž uniforme, v katero verjamejo Američani. Na ekonomski ravni obeta investicije v najrazličnejše projekte in uveljavitev Dream Acta, zakona, ki bi pomagal mladim priseljenecem, da bi se bolje vključili v ameriško družbo. Hkrati zagovarja predlog zvišanja davkov najbogatejšim slojem. Bi Američani res sprejeli, da se tuji množično priselijo v njihovo matično državo? Podoben problem zasledimo tudi v Italiji. Bi tisti bogataši, ki načelujejo državi oz. 1% celotnega prebivalstva, res dovolili zvišanje svojih davkov?

V ZDA prevladujeta dve stranki: demokratska, nekoliko bolj levica, oziroma bolj liberalno usmerjena, ki naj bi si prizadevala za dobrobit srednjega sloja, in republikanska, bolj konservativna, ki privilegira višji sloj.

Letos kandidira za republikansko stranko 70. guverner Massachusettsa Mitt Romney, veleposestnik z 200 milijoni dolarjev, ki v nasprotju z Obama ne izključuje morabitneg konflikta z Iranom. Na področju ekonomije zagovarja

načelo, da ZDA ne bi sme slediti evropskim izbiram. Obenem bi želel ukiniti Obamovo zdravstveno reformo. Republikanski kandidat nasprotuje tudi Dream Acti. Američani pa pozitivno gledajo na Romneyjevo davčno reformo, ki bi davke znižala do 20% in tako pripomogla k ekonomski rasti države. V prvem besednjem spo-

Čez lužo po mnenju

Kako na lastni koži doživljajo volitve mladi iz naših krajev in bližnje Slovenije, ki trenutno živijo v ZDA? Kdo bo po njihovem mnenju končni zmagovalec? Skočili smo čez lužo in jih povprašali po osebniem mnenjih.

Milena, Corona (Kalifornija)

Ljudje so tukaj precej navdušeni. Skoraj vsi gledejo volilne debate po televiziji, ki trajajo po 2 uri ali več. Imam pa vtis, da ne podlegajo njihovi retoriki. Kritično ocenjujejo izrečene besede in se ne strinjajo vnaprej z besedami tega ali onega kandidata. Enkrat je celo sam moderator prekinil Romneyjev poseg, ko je ta osebno napadel Obama.

Glede izida volitve nisem gotova. Poznam samo mnenje tukajšnjih ljudi in če bi to obveljalo, bi zmagal Romney. Kalifornija je namreč konzervativna država in zaradi tega veliko ljudi podpira kandidata Republikanske stranke. Osebno pa Romneja ne podpiram, volila bi Obama.

Opažam pa, da so Američani precej razočarani nad dosedanjim Obamovim mandatom. Pravijo, da mu kot predsedniku ni uspelo uresničiti ničesar. Največji očitek leti na to, da je obljubljal znižanje davkov. Do tega

ni prišlo. Imam pa vseeno profesorja, ki je vedno pripravljen ga zagovarjati in vedno dobri kak razlog, zakaj mu dolocene stvari ni uspelo izvesti.

Klub temu menim, da ljudje podpirajo Romneyja predvsem zato, ker si želijo spremembe.

Axel, Ann Arbor (Michigan)

V vsakdanjem življenju je volilni boj zelo občuten. Ni ogromnih plakatov z nasmejanimi obrazmi politikov kot pri nas, vsepovsod pa naletiš na letake, gadete in zastavice. Na spletni strani You Tube, se ne moreš izogniti propagandnim videospotom.

Volilna kampanja poteka tukaj v ostrejših tonih kot v Italiji, čeprav je več osebnega spoštovanja. Nisem na primer slišal, da bi kdo obtožil Obama, ker bi v mladih letih kradel radio v avtih. Zelo razširjeno pa je analiziranje volilnega programa nasprotnika.

Ann Arbor je univerzitetno mesto. Posledično opažam, da Romney uživa tu malo podporo. Februarja sem šel poslušati Obamo, ki je prišel govorit v mesto. Za ta dogodek je na okoli vladalo vseslošno navdušenje. Že dejstvo, da sem moral čakati 7 ur v vrsti, da bi dobil listke, kaže na zanimanje, ki ga doživlja s strani ljudi. Med samim govorom pa je bilo zelo očitno, da se Obama zna približati mladim. Prepričan sem, da močno spreminja ideje ljudi in standarde ZDA. Če bi zmagal Romney, bi nazadovali za 15-20 let. Zaradi tega mislim, da bo načev glasov dobil Obama.

Jurij, San Francisco (Kalifornija)

Volilni boj v ZDA je eden izmed najbolj zanimivih nasiplo. Mislim, da je volilna kampanja tukaj dosti bolj ostra kot v Sloveniji ali v Italiji. Pozorno spremjam dogajanje in zato sklepam, da bo v končnem številu glasov razlika med dvema kandidatoma le majhna. Odločilen za zmago bo odstotek neodločenih, ki ponavadi ne podpira nobene stranke. Gre za večinoma neizobražene ljudi, ki se jih da na ta ali drugi način prepričati. Večina ljudi, s katerimi se družim, je zelo zadovoljna z dosedanjim predsedovanjem Obame. Osebno upam in mislim, da bo spet zmagal.

PREDSEDNIK IZJAVIL: "PO TOLIKEM ŽRTVOVANJU NE SMEMO SPREMENITI KURZA"

padu z demokrat- skim predsednikom ZDA, ki se je odvijal v Denverju, je Romney prepričal volivce. Vendar kaj je konkretnega v njegovih obljubah?

Ali bi bila ločitev od Evrope prava poteka? Bi se ZDA ekonomsko zaprlje, kot se je že Kuba? Gotovo ne, saj tako kot Evropa ne zmore brez Amerike, tako tudi ZDA ne morejo mimo nas. Ukinitev zdravstvene reforme bi pomenila velik korak nazaj. Ne moremo si namreč predstavljati najbolj razvite države na svetu, ki bi spet zdrsnila v stvarnosti brez zdravstvene enakopravnosti. Če bi mu res uspelo znižati davke, kje bi dobil denar za uresničitev svojega programa? Z drugimi davki?

Kdorkoli bo izvoljen, bo težko uresničil svoj politični program, saj ima republikanska stranka premoč v poslanski zbornci (240 od 435 sedežev), demokratska stranka pa v senatu (51 od 100 sedežev). Kako bo torej bodoči predsednik dejansko lahko uveljavil svoja prepričanja? Yes, we can or no, we can't?

zadevajo, da bi obdržale maoizem in disciplino, si seveda ne morejo privoščiti, da bi se jim ljudstvo uprlj. Še zlasti ne skupine, ki so nastale na Facebooku.

Marsikateri pripadnik mlajše generacije bi se lahko torej vprašal: »Kako lahko Kitajci živijo brez FB-ja in Twitterja?« Vedeti moramo, da se čedalje večje število kitajskih uporabnikov poslužuje t.i. Virtual Private Networks, oziroma priponočka, ki dovoli uporabnikom, da se izognijo cenzuri. Poleg tega se veliko ljudi odpravi v Hong Kong. Temu mestu Kitajska priznava posebno samostojnost in se zaradi tega tudi samoupravlja. Hong Kong dovoljuje uporabo so-

cialnih občil na svojem območju: mnogi Kitajci tako izkoristijo trenutek, ko obiščejo mesto, da pošljejo sporočila, ki bi jih drugače ne mogli. »Pišem ti iz Hong Konga, ker na Kitajskem ne moremo imeti Facebooka«. Obenem pa se lahko kitajski uporabniki poslužujejo alternativ Facebooka: Sina Weibo in Renren.

Svetovno medmrežje pa mora ostati svobodno. Vsakdo od nas mora imeti pravico, da izrazi svoje mnenje in ga širi. Seveda, cenzura je potrebna v nekaterih moralnih primerih, kot je širjenje pedopornografije. Hkrati pa cenzura jemlje svobodo osveščanja: bodisi tistih, ki širijo svoje mnenje, kot tistih, ki ga berejo.

Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ...

»Pišem ti iz Hong Konga«

Ni dvomov - Facebook je najbolj razširjeno socialno občilo. Vendar do njega nimajo vsi dostopa. Ne govorimo o nagajivih otrocih, ki so jih starši kaznivali, temveč o najbolj naseljeni sestovni državi. Kitajske oblasti so pred leti večini svojih državljanov prepovedale dostop do Facebooka. Zakaj?

Vemo, da je svetovno medmrežje pravzaprav ogromna knjižnica, kjer lahko vsakdo pobrská in poišče podatke. Marsikdo pa se ne želi, da bi bili podatki vsem dostopni. Rečemo lahko, da »interneta demokracija« moti večino diktatorjev, ki ne bi hoteli, da bi državljanji kaj več izvedeli o revolucijah, protestnih akcijah in stavkah, ki se vršijo po svetu. Tako bi preko spletja »podložniki« pravzaprav lahko pripravili državni udar, kot se je pred leti zgodilo v Egiptu in Libiji. Zato morajo avtoritarne države filtrirati ali zbrisati določene

(državi) nevarne) spletne strani.

Na Kitajskem morajo uporabniki svetovnega medmrežja skozi šest kontroliranih postojank, ki jih upravljajo državne agencije. V Pekingu in v nekaterih arabskih državah si je nemogoče ogledati strani BBC-ja, Amnesty Internationala, pa tudi Facebooka, YouTubea in Twitterja. Taka cenzura poteka po firewallih in po filtriranju ključnih besed, kot so lahko »revolucija«, »udar« ali »neodvisni Tibet«. Poleg tega, gre vsa elektronska pošta skozi program (ComToolKit), ki prepozna »prepovedane« besede in onemogoči sprejem in pošiljanje določenih vsebin.

Kaj pa s Facebookom? Facebook je kot ogromna mednarodna televizija, ki neprenehoma objavlja članke in mnenja. Mnogo je namreč strani, ki so namenjene revolucionarjem in uporom. Kitajske oblasti, ki si že več kot petdeset let pri-

GORICA - Predstavili publikacijo o jezikovnih skupnostih v FJK

Ljudje cenijo večjezičnost, politiki naj to upoštevajo

Med Gorico in Trstom velike razlike glede odnosa do slovenskega jezika

»Prebivalci Furlanije-Julijanske krajine se zavedajo velike dodane vrednosti, ki jo v naši deželi predstavlja prisotnost različnih jezikovnih in narodnih skupnosti. Ko krajevni politiki trdijo, da je naša dežela večjezična, tako ne odkrivajo tople vode, pač pa enostavno izražajo mnenje, ki je med ljudmi vse bolj razširjeno. Zaradi tega si morajo deželni upravitelji prizadavati za pripravo jezikovnih politik, ki bodo omogočile teritoriju, da ohrani vse svoje različnosti.« Tako je Feliciano Medeot, predstavnik Furlanskega filološkega društva, poudaril v dvorani Pokrajinskih muzejev v palači Attems-Petzenstein na goriškem Kornu, kjer so v sredo predstavili raziskave in publikacijo o jezikovnih skupnosti v Furlaniji-Julijanski krajini. Medeot je pojasnil, da sta raziskavo izvedela Slovenski raziskovalni institut (SLORI) in Furlansko filološko društvo. Raziskovalno delo, ki ga je Medeot vodil skupaj z Emidiom Susičem in Adriano Janežičem, se je začelo leta 2007. Tako so opravili 3000 anket; 2150 oseb je bilo anketiranih v občinah, kjer živi furlanska narodna skupnost, 750 anket je bilo opravljeno na območju, kjer živi slovenska narodna skupnost, 100 anket pa na območju, kjer živi nemško govoreča narodna skupnost. Prve izsledke raziskave so javnosti predstavili leta 2008, nato pa se je izdaja publikacije zaradi raznih birokratskih in tehničnih težav zavlekla do današnjih dni. Knjigo je na koncu izdala

dežela Furlanija-Julijanska krajina, medtem ko je svojčas raziskavo naročila deželna statistična služba.

Sredino predstavitev publikacije je uvedel predsednik pokrajinske konzulte za slovensko narodno skupnost David Peterin, prisotne sta nagovorila ravnatelj SLORI Devan Jagodic in odvetnik Carlo Del Torre za Furlansko filološko društvo, nato pa je Medeot pojasnil glavne izsledke raziskovalnega dela. Med drugim je bilo

povedano, da so prišle na dan precejšnje razlike med posameznimi območji, kjer živijo jezikovne skupnosti. Ugotovljeno je bilo, da so se zlasti na Goriškem obrestovali ukrepi, ki so jih krajevne uprave in še zlasti pokrajina izvajali za ovrednotenje manjšinskih jezikov in za okrepitev vidne dvojezičnosti. Poznavanje zakonov o zaščiti furlanske narodne skupnosti je tako na primer veliko večje na Goriškem; v Gorici 55,7 odstotka anketirancev in v

Medeot, Peterin in Jagodic (zgoraj); med udeleženci predstavitev publikacije je bila tudi prefektinja Maria Augusta Marrosu (levo)

BUMBACA

Tržiču 63,5 odstotka je odgovorilo, da je seznanjenih z obstojem pravnih predpisov za zaščito jezikovnih skupnosti, medtem ko je deželno povprečje 38,7 odstotno. Glede rabe slovenščine je 56 odstotkov anketirancev iz goriške občine izjavilo, da je od leta 2002 do leta 2007 narastla, v ostalih občinah goriške pokrajine pa se je za ta odgovor odločilo 35 odstotkov anketirancev. Na Videmskem je 31 odstotkov anketirancev odgovorilo, da je raba slovenščine v javnosti narastla, medtem ko so glede tega vprašanja na Tržaškem veliko bolj črnogledi. Le 22 odstotkov anketirancev iz Trsta in 25 odstotkov anketirancev iz ostalih občin tržaške pokrajine je izjavilo, da je od leta 2002 do leta 2007 raba slovenščine v javnosti narastla. Razlika med Trstom in Goricami je očitna, sploh pa je tudi iz drugih zbranih podatkov in odgovorov mogoče ugotoviti, da se je na Goriškem odnos do slovenščine v zadnjih letih izboljšal - tudi po zaslugu krajevne uprave, ki so vlagale v promocijo slovenskega jezika. To mora seveda spodbuditi krajevne in še zlasti deželne upravitelje, da si še naprej prizadavajo za ovrednotenje manjšinskih jezikovnih skupnosti, na prisotnosti katerih temeljita tudi specifičnost in avtonomija Furlanije-Julijanske krajine.

Po predstavitev raziskave je spregovoril predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in poudaril, da se ne nikakor strinja z državno vlado predsednika Maria Montija, ki krči sredstva za slovensko narodno skupnost in ki hoče furlanščino ponovno pahniti med narečja. Med razpravo so posegli pokrajinski svetnik Fabio Del Bello, podpredsednik krožka Istra Fabio Scropetta in predsednik SKGZ za Goriško Livio Semolič. Slednji je opozoril, da opaža, kako nekateri ne deželni ravni skušajo podpihovati spore med Slovenci in Furlani. »Slovenska in furlanska narodna skupnost mora biti zaveznic; skupaj si morata prizadavati, da bo prišlo do sinteze med manjšinskimi pričakovanjemi in deželnimi jezikovnimi politikami,« je poudaril Livio Semolič.

Raziskavo in publikacijo so že predstavili v Vidmu, v prihodnjih mesecih pa sta načrtuše predstaviti v Trstu in v Kranjski dolini.

Danuel Radetič

GORICA - Grion
Danes obdukcija
Zasegli tovornjak, ki je zbil pešca

Sodni zdravnik bo danes dopoldne v Gorici opravil obdukcijo trupla Danelieja Griona, 38-letnega Goričana, ki je v sredo popoldne tragicno umrl v prometni nesreči na deželni cesti št. 117 (bivši državni cesti št. 56). Griona, ki je hodil ob robu ceste, je povozil tovornjak slovenskega podjetja, ki je peljal v smeri proti Štandrežu. Šofer tovornjaka, ki je iz mirenske občine, je policistom povedal, da je Grion nenadoma stopil na cestišče - morda je nameraval prečkat cesto -, kljub temu, da je pritisnil na zavoro, pa se mu ni mogel izogniti in ga je zbil. Prometna policija, ki preiskuje okoliščine nesreče in je v stiku s tožilstvom, ki je po uradni dolžnosti uvelod preiskavo zaradi nemamernega umora, je tovorno vozilo zasegla. Grion, ki je bil po poklicu mehanik (skupaj s kolegom je imel delavnico v Ulici Filži) in je bil po rodu iz Moša, pušča ženo Vereno in dva otroka. Datum pogreba bo določen po obdukciji, ko bo tožilstvo izdal dovoljenje za pokop.

DEVETAKI
Slovenci v DS ostro obsojajo mazaško akcijo

Slovenci v Demokratski stranki z Goriškega ostro obsojajo podlo dejanje nočnih mazačev, ki so prejšnjo noč pomazali spomenik pri Devetakih. »Vpadl v rimske višje srednje šole, mazaške akcije na Tržaškem in sedaj tudi na Goriškem so žal signal, da se še ni polegla nestrpnost nekaterih, ki se skrivatev mramku ali pokrivajo s šali. Slovenci v Demokratski stranki izražamo solidarnost vsem Doljanom in krajevni sekcijsi VZPI-ANPI ter seveda vsem, ki se prepoznavajo v vrednotah odporištva. Pomazana tabla spominja na prvi organiziran odpor proti nacifastičnim silam septembra leta 1943, točneje na eno prvih partizanskih zmag in je skupaj s spomeniki v Tržicu in na železniški postaji v Gorici med znanilci skupne vstaje tu živečih narodov,« poudarjajo Slovenci v Demokratski stranki.

TRŽIČ - Po prekinitvi pogajanj za odkup bivšega marketa

Za današnji »praznik žrtvovanja« muslimani najeli pokrito tržnico

Konec ramazana so muslimani, ki živijo v Laškem, praznovali v prostorih bivšega marketa Hardi v Ulici Primo Maggio v Tržiču, kjer se je 19. avgusta zbral okrog dva tisoč vernikov. Kazalo je, da si bo muslimanska skupnost tam uredila versko šolo - medreso - in mošejo, do odkupa poslopja pa naposled ni prišlo. Solačnik stavbe Sante Mio pravi, da ne ve, zakaj so se pogajanja nenaščoma prekinila, zgleda pa, da so bile težave povezane z vsoto za odkup in predplačilom, problem pa naj bi bili stroški za popravilo stavbe, kjer bi bilo treba med drugim sanirati azbestno kritino. »Pogodbo bi morali podpisati 28. ali 30. septembra, nakar je skupnost priseljencev iz Bagladeša odstopila od pogajanj,« je povedal Mio in dal razumeti, da ni več poti nazaj. Muslimanska skupnost je že začela iskati nov sedež, današnji ejd al-adha oz. »praznik žrtvovanja« pa bo priredila v pokriti tržnici v Ulici Resistenca, ki jo bodo najeli od občine. Verunci se bodo zbrali ob 7.30, skupna molitev pa bo trajala približno dve uri.

Današnji praznik bo za tržiške muslimane priložnost za srečanje med prijatelji

BONAVENTURA

Pobegnil iz hišnega pripora

Preostali del kazni bo moral prestati v zaporu. Tržaški karabinjerji so v prejšnjih dneh aretili 30-letnega Emanueleja Devita iz Ronk, ki so ga proti koncu septembra zasačili, medtem ko ni spôstoval pravil hišnega pripora. Bivši stražar je bil obsojen leta 2011 zaradi oboroženega ropa, saj je s pokritim obrazom in rezilom v rokah leta 2010 potkal na vrata stanovanja starejšega zakonice iz Ronk, ki sta mu izročila denar in zlato zapestno uro. Moški je imel težave z pravico že pred tem dogodkom: zaradi težav z igrami na srečo je namreč kradel denar v veletrgovini Cityper. Lani ga je goriško sodišče obsodilo na tri leta in en mesec hišnega pripora, 24. septembra pa ga tržaški karabinjerji niso našli doma. Zato je v prejšnjih dneh prizivno sodišče sklenilo, da bo preostali del kazni prestal za rešetkami.

Odnese cigaret

Neznanec je v noči na sredo vломil v eno izmed trgovin na Ajševici in odnesel več paketov cigaret v skupni vrednosti 2.100 evrov. Policisti še isčijo storilca, ki ga čaka kazenska ovadba. (km)

Poškodovan motorist

V torek se je v Neblem v Goriških Brdih pripetila prometna nesreča, v kateri je 30-letni italijanski voznik motornega kolesa v desnem nepreglednem ovinku zaredi neprilagojene hitrosti trčil v zadnji del osebnega vozila, s katerim je v nasprotni smeri pravilno pripeljal 40-letna italijanska voznica osebnega avtomobila. Motorist je bil poškodovan, zato so ga odpeljali v goriško bolnišnico, nogovoriški policisti pa mu bodo izdali plačilni nalog. (km)

Dvakrat konoplia

Novogoriški policisti so v sredo 19-letnemu domaćinu zasegli manjšo kolicino posušene rastline, za katero sumijo, da je konoplia. Če bo analiza to potrdila, bodo policisti zoper fanta uvedli hitri postopek z odločbo zaradi kršitev zakona. Kasneje so policisti delček posušene rastline našli še pri mladoletniku. Če bo ugotovljeno, da je bila konoplia, ga čaka obdolžni predlog na pristojno sodišče. (km)

Zasegli sumljivo snov

Novogoriški policisti so včeraj v Novi Gorici obravnavali 26-letnega italijanskega državljanina in pri njem našli sumljivo snov. Če se bo izkazalo, da gre za prepovedano drogo, bodo zoper njega uvedli hitri postopek z odločbo zaradi kršitev določil Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami. (km)

TRŽIČ - Občina skuša omiliti »težo« davka Imu

Lastnikom stanovanj bodo olajšali breme

Z dogovorjenimi najemniškimi pogodbami bodo imeli pravico do prispevka

Tržičko mesto središče
BONAVENTURA

Tržička občinska uprava je našla pot, da se lahko delno izogne decembrskemu odloku »za reševanje Italije« in nekoliko olajša davčno breme za najemodajalce, ki so se odločili za t.i. »dogovorjene« najemniške pogodbe. To bo občina Tržič naredila z razpisom, ki bo objavljen pred koncem novembra. Nanj se bodo lahko prijavili lastniki nepremičnin, ki so sklenili »dogovorjene« najemniške pogodbe na podlagi zakona št. 431 iz leta 1998. Za vložitev prošnje po prispevku - na voljo bo skupno 50.000 evrov, ki jih bo občina vključila v rebalans proračuna - je nujno, da so najemodajalci že plačali davek Imu, nepremičnina pa se mora seveda nahajati na območju tržičke občine. Prispevki naj bi po prvih izračunih znašali približno 100 evrov.

Novico sta posredovala odbornik za finance Francesco Martinelli in odbornica za socialne storitve Cristiana Morsolin. »V vladnem odloku, s katerim so uvedli davek Imu, niso bile predvidene olajšave za najemodajalce, ki so se odločili za dogovorjene najemniške pogodbe. Davčna stopnja za drugo stanovanje je tudi zanje 8,9 promila. Občinske uprave zaradi tega niso mogle znižati davčne stopnje. Kljub temu se je naša uprava odločila, da poišče alternativno rešitev, saj je na našem mestu stanovanjska stiska občutna. Tržička občina je zato vedno podpirala sklepanje dogovorjenih najemniških pogodb,« je povedal Martinelli in pojasnil, da je uprava naposled ubrala pot razpisa, preko katerega bodo delili prispevke najemodajalcem.

Morsolinova je poučarila, da so se v zadnjih mesecih na tržičkem zaradi pomanjkanja olajšav najemnine povisale, kar je povzročilo dodatne težave družinam v tiski. Po besedah odbornice vse več občanov zamuja s plačevanjem najemnin, saj nimajo denarja, da bi jo poravnale. Uprava se je sestala tudi s sindikatom najemodajalcev Sunia in drugimi sindikati, s katerimi se je pogovarjala tudi o problemu oddajanja stanovanj na črno, ki se širi zaradi gospodarske krize.

GORICA - Včeraj nad mestnim središčem

Finančna straža izvajala vaje s helikopterjem

Številni Goričani so včeraj doboldne opazili helikopterja, ki sta se spreletavala nad Gorico in njeno okolico. Šlo je za helikopterja finančne straže, eden je bil bel, drugi pa zelen, ki sta nad goriškim mestnim središčem letela zelo nizko, zato je bilo nujno ropač težko preslišati. Se je morda kaj zgodilo? Je finančna straža koga iskala?

»Nikakor ne, občanom ni treba biti v skrbeh,« je povedal polkovnik goriškega pokrajinskega po-

veljstva finančne straže Fabio Cedola in pojasnil, da je šlo le za navadne vaje, ki jih morajo piloti občasno izvajati. »Šlo je za helikopterja, ki imata bazo na letališču v Ronkah, mimo Gorice pa sta priletela med vajami, ki jih izvajajo v različnih krajih. Z našimi gorskimi reševalci so bili tudi v Trbižu, Tolmeču in drugod,« je povedal poklovnik in pristavil, da so med včerajšnjimi vajami finančni stražniki tudi snemali s kamerami (foto Bumbaca).

GORICA - V vrtcu Ringaraja po zaslugu Združenja staršev

Novo igralo za zdravo gibanje

Otroci bodo med prosto igro povsem varno pridobivali nove gibalne, jezikovne in socialne veščine

Veselje, navdušenost in razigrnost kraljujeta letos med malčki iz vrtca Ringaraja v Ulici Brolo v Gorici. Njihovo dvorišče namreč krasí povsem novo, precej veliko igralo, ki omogoča otrokom kakovostno in varno igro z vrstniki. Nameščeno je bilo že med poletjem, toda uradno dovoljenje za njegovo uporabo je vrtec prejel konec septembra. Ko so vzgojiteljice povedale to lepo novico svojim malčkom, sta se vsem pojavila velik nasmej na obrazu in velika želja, da čim prej preizkusijo, kaj vse jim novo igralo omogoča.

Glavna zasluga za pridobitev novega igrala gre Združenju staršev vrtca Ringaraja, katerega predsednica je Lara Kovic, podpredsednica pa Ivana Franco. Poglavitni cilj Združenja je prav ta, da zapolni praznino, ki nastaja zaradi vedno manjših državnih prispevkov za tovrstne potrebe šolskih ustanov. Poleg tega pa so tudi normative na tem področju vedno strožje in zahtevnejše. Marsikatero igralo je bilo potrebno v tem zadnjem obdobju odstraniti, ker ni imelo označke, da je v skladu z evropskimi standardi UNI EN 1176 in 1177, ki zagotavljajo otrokovo varnost.

»Vsem članom Združenja staršev gre iskrena in srčna zahvala, saj nam vedno znova dokazujojo, da se da z dobro voljo in zavzetim delom marsikaj uresničiti ter premostiti marsikatero oviro, tudi finančno! V teh kriznih časih je izrednega pomena, da se tovrstne organizacije zavzemajo za dobrbit in obstoj naše slovenske šole. Zahvala za uresničitev tega projekta pa gre poleg Združenju staršev tudi goriški Fundaciji Goriške hranilnice in goriški občini, ki projekt sofinancirata. Nekaj sredstev pa so nabrali tudi starši že v lanskem šolskem letu, ko so priredili bo-

Otroci preizkušajo novo igralo
FOTO S.G.

žični srečelov,« pravijo iz vrtca Ringaraja in pojasnjujejo, da so si za pridobitev novega igrala prizadevali dalj časa. V ta namen je nastal tudi projekt Gibajmo se za zdravo rast in razvoj, saj je bila vidna konkretna potreba po prenovi in obogatitvi zunanjih prostorov šolske ustanove - vrtca, saj so ti izrednega pomena za zdrav otrokov tako fizični kot kognitivni, emocionalni in socialni razvoj. Ne smemo namreč pozabiti velikega pomena, ki ga ima prosti in ustvarjalno igranje na odprttem. Otrok spoznava svoje meje, se zaveda kaj zmore, doživlja ponos in veselje ob razvijajočih se sposobnostih in spremnostih ter gradi zaupanje vase. To pa

posledično pozitivno vpliva na oblikovanje samozavesti in samospoštovanja. Prosta igra razvija poleg motoričnih sposobnosti tudi ustvarjalnost, izvirnost, domiselnost otrok. Današnji otroci so v tem vidno prikrajšani zaradi živiljenjskega sloga, ki ga imajo odrasli in posledično tudi oni. Igralo pa ne predstavlja samo vir zadovoljstva in sproštive. Združenje je s tem projektom zasnovalo inovativne igrive dejavnosti, ki zaobjemajo poleg gibanja tudi vizualizacijo, domisljijo, kognitivno rast. Igralo je torej lahko velik didaktični priporoček za vzgojiteljice. Otroci bodo na podlagi točno začrtanih vodenih igrih dejavnosti pridobili ustrezne gi-

balne, funkcionalne pa tudi jezikovne in socialne veščine. Kadar učenje počne z gibanjem, se otrok uči hitreje in bolj učinkovito. Ob zaključku lahko povzamemo, da so igrala zelo koristna in potrebna, saj omogočajo bolj zavorno gibanje in učenje ter pripomorejo k vsestranskemu razvoju otroka. Glavni pokrovitelj in motor projekta je seveda Združenje staršev vrtca Ringaraja. Po njegovi zaslugi se zdaj otroci v vrtcu v Ulici Brolo varno in zabavno igrajo na svežem zraku. Otrokom lahko zaželimo le čim več otroškega smeja in radosti, čim več igre in razposajenosti, predvsem pa zavedanja, da je gibanje zdravo in pomembno. (sg)

GORICA

Drugi vatikanski koncil tema javnega srečanja

V mali dvorani Kulturnega doma v Gorici bo v torek, 30. oktobra, ob 18. uri javno srečanje ob 50-letnici drugega vatikanskega koncila z naslovom »Gorica: 50 let po drugem Vatikanskem koncili - Gorizia: 50 anni dopo il concilio Vaticano II«. Spregovorila bosta Jurij Paljk, urednik tednika Novi Glas, in Mauro Ungaro, urednik tednika Voce Isontina. Srečanje, ki potekalo pretežno v italijanskem jeziku, bo vodil goriški novinar in teolog Andrea Bellavista.

Drugi vatikanski koncil oz. cerkveni zbor je potekal med 11. oktobrom leta 1962 in 8. decembrom leta 1965. Sklical ga je papež Janez XXIII., ki je vodil Petrovo barko v obdobju 1958-1963; koncil je nadaljeval in dokončal papež Pavel VI. Na tem velikem cerkvenem zboru je skoraj tri tisoč škofov iz vsega sveta razpravljalo o prenovi katoliške Cerkve in pobudah za večje sodelovanje z drugimi krščanskimi Cerkvami. Preuredili, poenostavili in pastoralno osmisili so glavne obrede, ki med drugim vključujejo več sodelovanja laikov. Koncil je pri bogoslužju namesto predhodno obvezne latinskične dovolil tudi uporabo domačega jezika. Koncilski odloki vsebujejo štiri konstitucije (o liturgiji, Cerkvi, Božjem razdelitju in Cerkvi v sedanjem svetu), devet odlokov (o sredstvih družbenega obveščanja, ekumenizmu, vzhodnih Cerkvah, pastirski službi škofov, redovnikih, duhovniških vzgoji, laikšem apostolatu, misijonski dejavnosti Cerkve, službi in življenju duhovnikov) in tri izjave (o krščanskih vzgoji, nekrščanskih verstvih in o verski svobodi). Srečanje prireja združenje Forum Cultura v sodelovanju s Kulturnim domom.

GORICA - SSk gosti podpredsednika Evropske svobodne zveze - EFA

Težave Slovencev naj poneše v Bruselj

Za Posthumusa danes in jutri niz srečanj na Tržaškem

Sinoč se je Posthumus srečal z goriškim delom SSk; z leve Bandelj, Čavdek, Posthumus, Černičeva in Koriščeva

BUMBACA

Podpredsednik Evropske svobodne zveze (EFA - European Free Alliance) Sybren Posthumus je včeraj začel svoj trdnevni obisk na Goriškem in Tržaškem, kjer ga gosti stranka Slovenska skupnost. Med obiskom se bo visoki predstavnik EFA, ki je član ožjega vodstva organizacije, soočil s problemom reforme krajevnih javnih uprav in posledic na predstavnštvo slovenske manjšine v izvoljenih organih. Zveza EFA (European Free Alliance) vključuje politične stranke in avtonomistična gibanja evropskih narodnih in jezikovnih manjšin. Glavni urad zveze je v Bruslju, od koder vodi EFA svoje delovanje in skrbi za koordinacijo sedmih izvoljenih evropskih poslancev.

Sinoč se je Posthumus srečal z goriškim delom SSk, z goriškimi občinskim svetniki in podpredsednico pokrajine Maro Černic na goriškem sedežu stranke. Gostitelji so predstavniku zveze EFA spregovorili o ukinitvi ravninskih svetov v Gorici in o prizivu na dejelno upravno sodišče, ki ga je vložila Slovenska skupnost. Po goriškem srečanju so Posthumusa pospremili v Števerjan, kjer se je s krajevnimi upravitelji pogovarjal o prihodnosti malih občin in goratih območij, za katere so

svojčas skrbele gorske skupnosti.

Danes se bo Posthumus mudil v Trstu. Dopoldne se bo srečal s predsednikoma tržaške in goriške pokrajin Mario Tereso Basso Poropat in Enricom Gherghetto, nato se bo odpravil na delovno kosilo z vodstvom Slovenske skupnosti. Popoldne bodo na vrsti srečanje na repentinborski občini z županom Markom Pisanijem in dolinsko županijo ter dejelno predsednico SSk Fulvio Premolin, srečanje s Slovenskim stalnim gledališčem v Kulturnem domu v Trstu in nato še pogovor s predstavniki mladinske sekcijske SSk v kmečkem turizmu Radovič v Šempolaju. Jutri bo Posthumus sklenil svoj obisk s srečanjem na občini Devin-Nabrežina in nato s krajevno sekcijsko SSk. Posthumus se bo med današnjimi in jutrišnjimi srečanjemi s svojimi sogovorniki pogovarjal o vozlu predstavnosti slovenske manjšine v izvoljenih telesih krajevnih uprav, o reformi pokrajin na podlagi t.i. zakona »spending review« in težavah, s katerim se soočajo majhne občine, ki jim grozi združevanje v večje enote. Obenem bo obisk tudi priložnost, da se preko Posthumusa zveza EFA seznaní s finančnimi težavami, ki pestijo slovenske organizacije, ustanove in društva.

ŠEMPETER - Za obdobje 2014 - 2020

Pripravljajo strategijo

Državna sekretarka Monika Kirbiš Rojs pozvala Goriško statistično regijo, naj pripravi regionalni razvojni program

V Šempetu pri Gorici se je včeraj mudila državna sekretarka na slovenskem ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Monika Kirbiš Rojs. V okviru občinske Goriške regije se je ustala s predstavniki lokalnih skupnosti, regionalnih agencij, gospodarstveniki in nevladnimi organizacijami. Omenjeno ministrstvo namreč pripravlja novo strategijo razvoja Slovenije za obdobje med letoma 2014 in 2020 ter izvedbeni dokument program državnih razvojnih prioritet in investicij. »Vsem akterjem v regiji želimo predstaviti, katere aktivnosti smo doslej izvedli na državni ravni, zbuditi želimo razpravo o razvojnih možnostih, hkrati pa želimo slišati, kakšne so potrebe v regiji,« je povedala sekretarka.

»Ključno je namreč, da lokalne skupnosti in drugi akterji sodelujejo že v fazi priprave programskega dokumenta, ne pa šele takrat, ko bodo ti že spisani. S strani Bruslja v tem trenutku nimamo še niti finančnega okvira za Slovenijo, pričakujemo ga

DOBERDOB - Danes odprtje razstave

Palčičeva Ikaria v Modra's galeriji

V Modra's galeriji na sedežu kulturnega društva Jezero v Dobrodobu bodo danes ob 18. uri odprli razstavo likovnih del tržaškega likovnega umetnika Klavdija Palčiča z naslovom *Ikaria*.

»Palčičeva umetnost ni le evokativna, še manj pričevalna: je umetnost, v kateri abstraktna in figurativna govorica tekmuje za prevlado v izražanju, ki pa ostaja v dialektičnem prekrivanju potez, risbe in barv vedno in namenoma nedorečena,« je zapisala umetnostna kritičarka

Franca Marci na zgibanki, ki so jo izdali za današnje odprtje Palčičeve razstave v Dobrodobu. Likovna dela tržaškega umetnika si bo v Mo-

dra's galeriji mogoče ogledati do 11. novembra; razstava bo odprta ob delevnikih med 17. in 19. uro ter ob praznikih med 10. in 12. uro.

NOVA GORICA - Supernova bogatejša za dodatnih 4000 kvadratnih metrov trgovin

Prvi kupci v nakupovalnem parku

Investitorje čaka še obnova spomeniško zaščitene železničarske remize, za kar se še dogovarjajo z novogoriško občino

Odprtje nakupovalnega parka

v začetku novembra. Znano pa je že, da bo za Slovenijo na razpolago manj sredstev kot jih je bilo v tem programskega obdobju, to pa zato, ker se ta sredstva na evropskem nivoju znižujejo, pritiski zahodnih držav članic na znižanje teh sredstev so namreč nenormalni. To pa zato, ker one več vpljujejo v evropski proračun kot iz njega dobivajo in tudi niso več v teh časih pripravljene podpirati manj razvitenih držav, «je pojasnila Kirbiš Rojs, ki je na srečanju v Šempetu povedala, da bodo morale slovenske statistične regije pripraviti regionalne razvojne programe, ki jih bodo koordinirale Regionalne razvojne agencije. Predstavnikom regije je svetovala, naj, kjer je to mogoče, opredelijo posebne cilje, ki izhajajo iz njihovih

regionalnih razvojnih potencialov. Glede na svoje naravnogeografske značilnosti ima Goriška regija po mnenju državne sekretarice izjemni potencial za nadaljnji razvoj, ne le na področju turizma in razvoja podnebjja, temveč tudi na področju tehnološkega in trajnostnega razvoja ter socialne kohezije. Ob tem je poudarila pomen t.i. razvojne specializacije regij in dejala, da je usmeritev države v prihodnjem programskem obdobju predvsem financiranje regijskih projektov. Predlagala je, da jih regija na osnovi regionalnih razvojnih potencialov čim prej identificira.

»Evropska unija nam je sicer dala 11

prioritet, na katere naj bi se osredotočila vsaka članica, pri čemer bo morala vsaka

država izbrati tri do štiri. Na ministrstvu bomo predlagali, da se 50 odstotkov

evropske pogače nameni za razvoj go-

spodarstva, preostanek pa v trajnostno ra-

bo energije, samooskrbo s hrano, vlaganje

v lesno industrijo,« pojasnjuje sekretarka,

ki je predstavnikom regije spregovorila tu-

di o ključnih novostih v izvajaju kohezije-

sk politike 2014-2020, kjer bo Slovenija

razdeljena na dve kohezjski regiji - Zahodno in Zahodno. To za Goriško, ki je znotraj Zahodne kohezjske regije, prinese manjši delež pokritosti investicij s strani

Evropske unije, doslej je bil ta 85-odstoten.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo konkretne vsebinske usmeritve

Evropske komisije pričakuje v prihodnjih

tednih, v kratkem pa bo znan tudi okvir

sredstev, ki ga lahko pričakuje Slovenija za

omenjeno obdobje.

»Srečanje je zelo dobrodošlo,« je

ocenil Črtomir Špacapan, direktor Regijske

razvojne agencije severne Primorske. »Se

vedno pa smo zainteresirani, da bi naša re-

gija ostala na 85-odstotni pokritosti z ev-

ropskimi sredstvi. To bo verjetno težko, a

se bomo skušali boriti. Poskušali bomo pri-

praviti take projekte, ki bodo spadali med

prioritete, določene s strani vlade in EU. Že-

limo pa si predvsem razvoja na področju vi-

sokih tehnologij, zaposlovanja mladih, go-

spodarstva,« pravi Špacapan. »Že v prvi

perspektivi 2007-2013 smo dokazali, da

znamo denar kakovostno počrpati, pri tem

smo bili najboljši med regijami. Postopek

naj bo v bodočem bolj jasen, da bomo ve-

deli, kako pripraviti dokumentacijo. Klju-

čno pa je, da smo župani vseh trinajstih ob-

čin med seboj maksimalno dobro sodelovali,

kar je pravi recept za črpanje evropskih

sredstev,« pristavlja Andrej Maffi,

predsednik Sveta regije. (km)

Nakupovalno središče na Majskih poljanah je z včerajšnjim odprtjem Supernovega nakupovalnega parka dobljalo skoraj že končno podobo. Investitorje čaka še obnova spomeniško zaščitene železničarske remize, to pa se bo po besedah predstavnika skupine Supernova Kristijana Flegarja zgodilo tako, ko se bo z novogoriško mestno občino dogovorila o vsebinah v njej. »Mi smo pripravljeni, takoj, ko sklenemo ta dogovor, bo tudi ta del izpeljan,« zagotavlja Flegar.

Zavezni investitorjev je tudi ureditev prometne infrastrukture, kar vključuje izgradnjo dveh krožišč na vstopu oziroma izstopu v center ter ureditev pločnikov in kolensarskih poti. Flegar napoveduje, da bodo ureditev infrastrukture izvajali sočasno z obnovno remizo, oboje pa naj bi se po sedanjih načrtih začelo prihodnje leto. »Žal smo dolej morali graditi po fazah, začenši z Obijem v letu 2009, nato je sledilo odprtje nakupovalnega centra Supernova, danes smo priča odprtju nakupovalnega parka. Zgodba pa bo v celoti zaključena še tedaj, ko bo obnovljena še remiza in urejena infrastruktura. Kupci si želijo celotno zgodbo,« meni sogovornik.

Sedem novih lokalov, ki skupaj obsegajo dodatnih 4.000 kvadratnih metrov nakupovalnih površin, kljub zaostrenim gospodarskim razmeram, ni bilo težko napolniti z novimi najemniki. Pogodbе z njimi so bile podpisane že ob gradnji nakupovalnega centra Supernova, dodaja Flegar. Z včerajšnjo otvoritvijo nakupovalnega parka so se obstoječim pridružile še naslednje trgovine: Baby Center, Kik, NKD, Mana, Tedi in Mr. Pet, z decembrom pa prihaja še pohištvena trgovina JYSK. Skupaj z včeraj odprtima nakupovalnimi parkom, do katerega se dostopa neposredno z ulice, ima nakupovalno središče z Obijem in Supernovo vred več kot 20.000 kvadratnih metrov površin. Četrtna kupcev, ki so posegali po dosedanjem ponudbi, je bila iz Italije. Supernova je sicer prisotna v desetih slovenskih krajih, kjer upravlja 14 prodajnih objektov.

Slavnostno otvoritev nakupovalnega parka Supernova Nova Gorica sta s preverjeno trakom obeležila mestni svetnik Miran Müllner in direktor m2 Centermanagementa Franz Brünner. (km)

Dirkališče pri Rdeči hiši

Na parkirišču pri Rdeči hiši bo od danes do nedelje, 28. oktobra, potekala tretja motoristična prireditev MotorXmas. Na ogled bodo dirkalni avtomobili in gokarti, na voljo bodo lekcie varne vožnje, ki se bodo danes začele ob 14. uri, jutri pa ob 9. uri. Višek prireditve bo v nedeljo ob 12.30, ko se bo parkirišče spremeno v dirkališče, na katerem se bodo pomerili avtomobili raznih vrst.

Zbirajo podpise

Na Goriškem se nadaljuje zbiranje podpisov za referendum, s katerimi se bodo državljanji lahko izrazili o pomembnih vprašanjih, ki so povezani z delavskimi pravicami, pokojninami in privilegiji politikov. Goriški krožek SKP bo podpise zbiral danes dopoldne pred trgovino Komauli pri pevninskem mostu, jutri pa pred pokrito tržnico v Gorici in pred Verdijevim gledališčem. S prvim referendumom želijo odpraviti spremembe 18. člena statuta o pravicah delavcev, s katerim je ministrica Elsa Fornero predvidela »prožnejše odpust«, z drugim pa 8. člen zadnjega Berlusconijevga finančnega manevra, na podlagi katerega imajo delajalcji pravico, da ne upoštevajo določenih kolektivnih delovnih pogodb. S tretjim in četrtim referendumom, pojasnjuje SKP, želijo izbrisati zadnjo pokojninsko reformo, zadnja dva referendumpa sta povezana z dnevnicanami parlamentarcev in javnim financiranjem strank. SKP bo jutri popoldne zbirala podpise tudi na Trgu republike v Tržiču.

Drevi »Evento palazzo«

Drevi ob 18.30 se bo pred zavodom Ipsijski Tržič začel niz dogodkov »Evento Palazzo«, ki ga prirejajo ob priložnosti obnove šolske stavbe. Drevi napovedujejo video spektakel »Light show«, predstavitev knjige »Mister sei miliardi« in glasbeno zabavo z DJ-jem.

Kosič v Ljubljani

Goriški umetnik Andrej Kosič bo danes ob 15. uri odprt razstavo svoji likovnih del v prostorih CGS-a v Brnčičevi ulici v Ljubljani.

Ježeve fotografije

Drevi ob 19. uri bo na gradu Dobrovo v Goriških Brdih odprtje fotografiske razstave Čar Europe avtorja Dušana Ježa. Dogodek prireja Goriški muzej. (km)

Verlakova razstavlja

V novogoriški Mestni galeriji bo danes ob 20. uri odprtje fotografske razstave Tanje Verlak: Polnoč v Mumbai. Umetnico bo predstavil likovni kritik Brane Kovič. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, UL. Garzaroli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, UL. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, UL. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, UL. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.45 - 22.10 »Le belve«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 »Il matrimonio che vorrei«; 22.00 »The Wedding Party«. Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Il comandante e la cicogna«.

DANES V NOVI GORICI
KULTURNI DOM: 20.15 »Habemus papam« (Filmsko gledališče).

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Le belve«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Viva l'Italia«.
Dvorana 3: 17.30 - 19.30 - 21.30 »Alla ricerca di Nemo« (digital 3D).
Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Il matrimonio che vorrei«.
Dvorana 5: 17.45 - 20.15 - 22.10 »Io e te«.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: v nedeljo, 4. novembra, ob 17. uri »na slepo« (Gregor Čušin), nastopa Ta bolj Teatr KPD Josip Lavtičar iz Kranjske Gore; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

AMATERSKA GLEDALIŠKA REVIIJA v tržaškem narečju »L'armonia a Monfalcone« v gledališču San Nicolò v Ul. 1. Maggio 84 v Tržiču ob 16. uri: v nedeljo, 28. oktobra, »Trieste variéte« (Alessio Colautti), nastopa gledališka skupina Compagnia de l'Armonia; predprodaja vstopnic pri krožku AC LI Giovanni XXIII - San Nicolò v Tržiču (Ul. 1. Maggio 84) ob petkih in sobotah med 16. in 17. uro in eno uro pred predstavo.

GLEDALIŠKI FESTIVAL »GORIŠKI GRAD« v Kulturnem domu v Gorici v soboto, 27. oktobra, ob 20.30 »Non ti pago« (Eduardo de Filippo), nastopa gledališka skupina Masaniello iz Turina; rezervacije in predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici.

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI: v ponedeljek, 29. oktobra, ob 20.45 otvoritvena predstava »Sulle mie corde«, nastopa Nerij Marcorè (»Glasba in balet«). V ponedeljek, 5. novembra, ob 20.45 »Kaj je resnica - Così è (se vi pare)« (Luigi Pirandello), nastopa Giuliana Lojodice, Pino Micol in Luciano Virgilio (»Proza«); informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Ul. Garibaldi, 2/a - tel. 0481-383601/383602), več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v sredo, 31. oktobra, ob 20.30 zadnja predstava letosnjega festivala komičnega gledališča »Komigo 2012«. Gre za svojevrstno produkcijo Tik Tak teatra iz Gorice v režiji Roberta Cotiča z naslovom »Pravljice (za odrasle)«, na kateri bodo nastopili goriški igralci Robert Cotič, Solange Degenhardt in Nadja Šuligoj. Na sporednu bo tudi projekcija prvega igralnega filma v produkciji Komigo in AVP-S Nova Gorica »Ko mačke ni doma, miši plešejo« v režiji scenografiji Ivana Sakside in Marina Marsiča.

VOBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 30. in 31. oktobra »Maldobrie« (Lino Carpenteri, Mariano Faraguna), nastopata Ariella Reggio in Gianfranco Saletta: informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (tel. 0481-494664), v Ticketpointu v Trstu, v knjigarni Antonini v Gorici in v uradih ERT v Vidmu; več na www.teatromonfalcone.it.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 27. oktobra, »Canzoncine alte così«, Stilema/Unoteatro; informacije v uradih CTA, UL. Vittorio Veneto 7 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

Razstave

V BARU »HIC« v Ul. Don Bosco 165 v Gorici bo danes, 26. oktobra, ob 18.30 odprtje razstave goriškega umetnika Maria Marchiorija v organizaciji združenja Amici-Arte-Felice; na ogled bo do 25. novembra.

V LOKALU CAFFÈ CARDUCCI v Ul. Duca d'Aosta 83 v Tržiču bo v soboto, 27. oktobra, ob 19. uri odprtje razstave Vladimirja Dijusta z naslovom »Sensazioni... emozioni di colore«. Umetnika bo predstavila Cristina Visintini; na ogled bo do 8. novembra.

V UMETNOSTNI GALERIJI ArtOpen-Space v Ul. Diaz 4 v Gorici bo v soboto, 27. oktobra, ob 17.30 odprtje razstave modelov vlakcev združenja ATR (Amici Trasporto su Rotaia). V soboto, 3. novembra, ob 17. uri bo predavanje na temo železnic; na ogled bo do 4. novembra, ob delavnikih 15.30-19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih 9.30-12.30, 15.30-19.00, ob sredah zaprto; informacije po tel.

DANES V NOVI GORICI
KULTURNI DOM: 20.15 »Habemus papam« (Filmsko gledališče).

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.15 »Le belve«.

333-6205252 (Patrizio Venier), venierpatrizio@gmail.com.

KRUT vabi v soboto, 17. novembra, na voden ogled razstave »Tibet - zakaldi s strehe sveta« v Trevisu, ki z nad 300 zbranimi eksponati od Gingis Khanovega obdobja dalje predstavlja v evropskem merilu pravi kulturni doodek leta; informacije in prijave na sedežu KRUT-a, Korzo Verdi, 54, tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it.

Koncerti

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rudolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Gorici: danes, 26. oktobra, ob 20.45 recital pianista Roberta Cappella; predprodaja vstopnic pri agenciji IOT v Gorici, informacije na lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE IZ GORICE, Slovenska prosveta iz Trsta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s KD Sabotin iz Štmarvra v okviru Koroških kulturnih dnevov na Primorskem vabijo na koncert z naslovom »Cerkvena glasba skozi stoletja« danes, 26. oktobra, ob 20.30 v cerkvi Sv. Silvestra v Pevmi. Nastopajo MePZ PD Sele, Orkester GŠ Glasbena Promlada, Andrej Feinig - orgle.

MOŠKI PEVSKI ZBOR MIRKO FILEJ

GORICA prireja »Koncert ob 100-letnici rojstva prof. Mirka Fileja« v nedeljo, 28. oktobra, ob 15. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Sodeluje MePZ Zvon s skupino tamburašev iz Šmartne pri Litiji (SLO). Pod pokroviteljstvom Zveze slovenske katoliške prosvete Gorica.

AKŠD VIPAVA vabi člane na redni občni zbor v sredo, 7. novembra, v prvem sklicu ob 20. uri in v drugem sklicu ob 20.30 v prostorih društva na Peči.

KD SOVODNJE organizira tečaj zumbe vsak četrtek od 19. do 20. ure. Prvo srečanje bo v četrtek, 8. novembra, ob 19. uri v spodnji dvorani Kulturnega doma v Sovodnjah; vpisovanje in informacije po tel. 349-3017831 (Patricia).

MARTINOVANJE SPDG bo v nedeljo, 18. novembra. Dopoldne Vrtovčev pohod, popoldne družabnost na kmečkem turizmu. Ob zadostni udeležbi bo avtobusni prevoz. Prijave do konca oktobra na sedežu društva (informacije Vlado - tel. 0481-882079).

Izleti

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV SOVODNJE organizira v nedeljo, 18. novembra, avtobusni izlet v srednjeveško Istro z vonji in okusi; informacije in vpisovanje vsak dan po 18. uri po tel. 329-4006925 (Vincenza).

3. POHOD SEDMIH ČUDEN bo v nedeljo, 28. oktobra, v organizaciji KD Danica zzbiralniščem v KŠC na Vrhu med 8.30 in 9.30. Ob ogledu nove zgodovinske poti Brezovca, parka ob Rubijskem gradu in še kaj, se bodo udeleženci lahko razvedrili z žlahtno kapljico v kleti Rubijski grad in s toplim obrokom na sedežu društva.

ZDRAŽENJE ACCIPITER prireja vodene izlet v odkrivanju Prelostnega jezera v nedeljo, 28. oktobra, ob 9.30; zbirališče pri centru Konver, informacije po tel. 333-7278407.

ZDRAŽENJE JULIAEST prireja ob predvodi »Okusi Krasa 2012« vodeni izlet, ki ga bo vodil Silvo Stok v odkrivanju pesnika Ungaretti v nedeljo, 28. oktobra. Ob 9.30 bo zbirališče na parkirišču vinske kleti Castelvecchio v Zagraju, informacije na www.carsonizo.net ali po tel. 388-6557425.

KRUT vabi na 4-dnevni izlet od 6. do 9. decembra v Budimpešto na ogled božičnih sejmov, s spoznavanjem mesta in okolice z gradovi in zgodovinsko-architekturnimi zanimivostmi; informacije in prijave v uradu na Korzu Verdi 51/int., tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it ali na sedežu v Trstu, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SREČANJE Z AVTORJEM V RONKAH: danes, 26. oktobra, ob 18. uri bo na sedežu kulturnega društva Jadro v Ronkah (Romjan, ul. Sei Busi 2) srečanje z bosansko pisateljico Eniso Bukvić, ki bo predstavila svojo zadnjo knjigo »Io, noi, le altre« (Jaz, mi in druge - Ženske v prepo-

nega giba in likovne umetnosti razvijajo komunikacijske in motorične spretnosti) ter tečaj masaže za dojenčke od 3. do 12. meseca; informacije po tel. 334-1243766 (Martina Šolc), ivanasolc@gmail.com.

V PARKU BASAGLIA v Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici bo v nedeljo, 28. oktobra, med 10. in 17. uro pobuda »Veliki bazar v parku«; gre za izmenjavo predmetov, idej, čustev talentov, časa... ob glasbeni spremljavi vsakogar, ki bo ob tržnici brez denarja želel kaj zaigrati; vstop prost.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 3. novembra, tradicionalno martinovanje v restavraciji Kapriol (Dol). Vpisujejo do zasedbe mest na avtobusu po tel. 0481-882183 (Dragica), 347-1042156 (Rozina F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.).

STRANKA SLOVENSKA SKUPNOST

sporoča, da je Evropska svobodna zveza (»European Free Alliance«) objavila razpis za šestmesečno (15. decembra 2012 - 15. maj 2013) delovno izkušnjo v njem glavnemu uradu v Bruslju. Ponuda velja za mlade, po možnosti od 18. do 27. leta starosti, ki bi si radi pridobili pomembno izkušnjo v Evropskem parlamentu ter v spoznavanju političnega dela, ki poteka v sklopu Evropske Unije. Zainteresirani kandidati morajo na glavnem uradu EFA posredovati življjenjepis in priporočilo članice Evropske svobodne zveze, v našem primeru je to SSK. Rok za predložitev kandidatur zapade 5. novembra 2012. Kdor želi več informacij ali želi vložiti svojo kandidaturo, naj čimprej piše na elektronski naslov SSK, info@slovenskaskupnost.org.

AKŠD VIPAVA vabi člane na redni občni zbor v sredo, 7. novembra, v prvem sklicu ob 20. uri in v drugem sklicu ob 20.30 v prostorih društva na Peči.

KD SOVODNJE organizira tečaj zumbe vsak četrtek od 19. do 20. ure. Prvo srečanje bo v četrtek, 8. novembra, ob 19. uri v spodnji dvorani Kulturnega doma v Sovodnjah; vpisovanje in informacije po tel. 349-3017831 (Patricia).

MARTINOVANJE SPDG bo v nedeljo, 18.

NOGOMET - 3. krog v evropski ligi

Točka Maribora s Tottenhamom Videmčani razočarali v Bernu

Nogometni Maribor so v tekmi 3. kroga evropske lige (skupina J) igrali neodločeno 1:1 (1:0) z londonskim Tottenhamom. Za Maribor je gol v 42. minutu dosegel Robert Berič, izenačil pa ga je Gylfi Sigurdsson (58).

Včerajšnji obračun s Tottenhamom so mnogi označili kar za tekmo sezone v mariborskem Ljudskem vrtu. Ugleđni tekmeč je v goste k slovenskim prvakom prišel v času, ko so bili ti opogumljeni z dobrimi nastopi v Evropi (zmagla proti Panathinaikosu in tesen poraz proti Lazu), na domači sceni pa so se utrdili v vodstvu po zmagi v derbiju proti Olimpiji. Londončanom ni šlo tako dobro, začetek v evropski ligi je bil celo slabši kot mariborski (z dvema remijema), izgubili pa so tudi zadnji ligaški obračun s Chelseajem. A vseeno so nogometni Tottenhami (na posnetku je zračni dvoboj med Kyleom Naughtonom in Agimom Ibrahimijem) prišli v Slovenijo kot favoriti, domači pa so pred dvobojem držno napovedali, da ne bo-

do že vnaprej izobesali bele zastave. Na koncu sta si ekipi točke razdelili, za Maribor je bila že četrta v tej evropski sezoni, Tottenham pa ima zdaj tri remije.

V isti skupini je Lazio v Atenah zapravil priložnost, da bi se z zmago oddalil od zasledovalcev. Po dobri igri in vodstvu po prvem polčasu, ki ga je Rimljanci z avtogram podaril Seratidis, ki je žogo dobil od svojega vratarja. Bil je popolnoma prost, toda namesto, da bi se podal proti polovici igrišča, je žogo ne da bi pogledal, vrnil nazaj, kjer pa ni bilo nikogar in žoga se je počasi skotalila v prazna vrtu. Panathinaikos je v drugem delu imel pobudo, izenačil pa je v zadnjih minutih Coda.

SKUPINA J: Panathinaikos - Lazio 1:1, Maribor - Tottenham 1:1; **VRSTNI RED:** Lazio 5, Maribor 4, Tottenham 3, Panathinaikos 2.

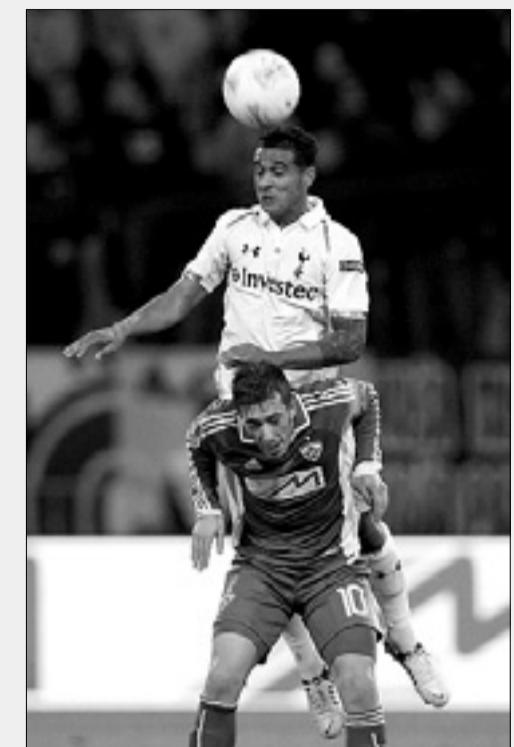
Po podigivu v Liverpoolu pred tremi tedni je Udinese sinoči padel na na papirju najlažjem izpitu. V Bernu je proti Young Boysom, ki so prvi dve tekmi glad-

ko izgubili, doživel prepričljiv poraz s 3:1, eksekutor Videmčanov pa je bil Brazilec Bobadillo, ki je dosegel vse tri gole. Prvič je bil uspešen že v 4. minutu, nato pa še v 72. in 81. minutu, ko je uspešno izvedel še enajstmetrovko. Častni zadetek za Udinese je v 74. minutu dosegel Coda.

SKUPINA A: Liverpool - Anži 1:0, Young Boys - Udinese 3:1; **VRSTNI RED:** Liverpool 6, Anži in Udinese 4, Y. Boys 3.

Svojo drugo zmago v evropski ligi je dosegel Inter, ki je odpored Partizana strle dve minuti pred koncem tekme, ko je Palacio z glavo premagal beograjskega vratarja Petrovića. Za zmago Interja ima največ zaslug slovenski vratar Samir Handanović, ki je pred zmagovitim zadetkom Palacia čudežno rešil Interjeva vratia po strelu najnevarnejšega Partizanovega igralca Lazarja Markovića.

Spet pa je razočaral Napoli, ki je v Ukrajini izgubil proti Dnipro s 3:1.

KOŠARKA - Intervju z bivšim kapetanom Uniona Olimpije Goranom Jagodnikom

Brez Olimpije ni kvalitete

Goran Jagodnik, bivši slovenski reprezentant in kapetan Union Olimpije, tača še nima svojega kluba. 38-letni Koprčan, ki je igral tudi v Turčiji, Rusiji, Italiji, Srbiji, na Poljskem, Hrvaskem in Češkem, pa na klic ne čaka križem rok. Čeprav nekoliko nenačadno, pa vendar, je sezono začel s člansko ekipo Brega, kjer je treniral mesec dni vse do poškodbe kolena. Na treningu dolinskega kluba ga je povabil bivši soigralec Klemen Kladnik, tačas trener dolinske ekipne: »Skratka, šlo je za obojetansko pomoč. Moj prihod je omogočil višjo kvaliteto treninga, Breg pa mi je ponudil kraj, kjer sem lahko treniral.«

Za bivšega reprezentanta in igralca vašega kova je bil nivo deželne lige najbrž prenizek. Zakaj ste klub temu prišli k Bregu?

Klemen je bil prvi, ki je izrazil to željo. Po začetni neodločenosti sem se jim le pridružil in se hitro ujel s fanti. Iz dneva v dan je bilo prijetnejše.

Kaj vas je najbolj presenetilo, ko ste stopili v zamejski klub?

Prijetno je, ko prideš v klub, kjer so ljude tam zato, ker jim je košarka všeč in ker živijo zano, ne pa zato, ker tam morajo biti, kot se navadno dogaja v profesionalnih klubih.

Ali ste že prej poznali kakega zamejskega igralca?

Poznal sem samo Jana Budina, spomnem se, ko je igral pri Stefanelu in potem v Šežani, pa tudi na mladihskih prvenstvih sveta se včasih srečala, ko je igral z Jadranom, jaz pa s Koprom.

Poznate torej tudi Jadran?

Vem, da je tam deloval Janez Drvarč, pa tudi gospod Brumen. Oni so me seznanili o tem, pa tudi po medijih spremjam, kaj se dogaja.

Čeprav so nekaj časa pri Begu potihoma upali, da boste okreplili Breg, ste se na koncu odločili, da pravo ponudbo počakate doma, brez ekipne. Ali ste jo zdaj že prejeli?

Zaenkrat konkretne ponudbe še nisem prejel, nekaj pa se je začelo premikati v Italiji. Vsekakor pa je zdaj prioriteta saniranje poškodbe.

Ste morda prejeli tudi ponudbo tržaškega drugoligaša AcegasAps?

Ker so imeli že popolno postavo, s Trstom v začetku leta sezone ni prišlo do nadaljnjih pogovorov.

Ko pa bi vas zdaj poklicali, bi se jim pridružili? Pravkar se je poškodoval center Brown.

Ponudbo bi sprejel, o tem ne bi več razmisljjal; med drugim je tudi blizu doma.

Iz Trsta preidemo v Slovenijo. Kakocenjujete slovensko košarkarsko sceno?

Ob Krki in Olimpiji izstopa morda še Helios, ostali pa zaostajajo. Največ težav je zaradi pomanjkanja finančnih sredstev,

Goran Jagodnik je zbral kar 75 uradnih nastopov s slovensko reprezentanco, s čimer je na vrhu izenačen z Jako Lakovičem. Nastopil je na petih evropskih prvenstvih, nazadnje leta 2009 na Poljskem, ko je Slovenija osvojila 4. mesto. Leta 2010 je bil izbran tudi za najkoristnejšega igralca evrolige v oktobru

KROMA

obenem pa se mladi igralci ne razvijajo tako, ko bi morali. Trenirajo premalo, saj ob igranju študirajo ali pa delajo. Če pa ne treniraš dvakrat dnevno, se to na dolgi rok pojavi. Skratka, razen treh klubov, položaj ni rozočen.

Je bilo v preteklosti veliko bolje?

Seveda, po osamosvojitvi je vsak od desetih klubov združeval po deset profesionalcev. Liga je bila torej profesionalna, zdaj pa je razen izjem bolj na amaterskem nivoju.

V enem izmed vaših intervjujev ste pojasnili, da se mladi lahko razvijajo ob prisotnosti kvalitetnih tujev.

Misli sem na to, da bi bilo bolje, ko bi pripeljali enega dobrega kot pa tri povprečne tuje igralce. Kvalitetni igralec lahko uči mlade, kar sem izkoristil tudi sam. Danes pa so domači igralci večkrat boljši od tujev, zato se sprašujem, zakaj prihajajo tuji.

Omenili ste tri vodilne klube. Union Olimpija torej ni več edini vodilni klub?

Olimpija je Olimpija in bo vedno prvi slovenski klub, pa čeprav v zadnjih treh sezona v Sloveniji ni izstopala. Medjiski je še vedno najbolj zanimiva. Brez dobre Olimpije je namreč slovenska košarka nekvalitetna. Verjamem, da ce bo Olimpija uspešna, bodo tudi ostali napredovali.

Zakaj tako razmišljate?

Ko si daleč najboljši, vsi delajo bolje, ker cito vsak hoče s tabo tekmovati. Tačko je z Olimpijo in tako je tudi v Italiji: Siena je daleč pred vsemi, ampak vsi hočejo tekmovati z njo. Ko igraš proti takim eki-

pam, navadno nimaš kaj izgubiti, na tekmah pa lahko veliko pridobiš.

Olimpija je obenem od vedno zgled za druge, res pa je, da ima zadnja leta finančne težave. To jo vodi k temu, da se ekipa v teku sezone popolnoma spremeni ...

Nima torej dolgoročnega načrta?

Finančno so zelo odvisni od državnih podjetij, tako da je vse odvisno, kdo je na oblasti. Krka pa nasprotno ima za sabo močno podjetje, vložki sicer niso taki

kot v Ljubljani, ampak to, kar se zmeni, to velja. Ne razmišljajo torej, ali bo plača ali je ne bo, ampak izključno o igri.

Še lani ste bili kapetan Uniona Olimpije. Vas je začetek sezone bivšega kluba presenetil?

Presenetili so me zmage v Cantiju, pa tudi nekateri v Jadranski ligi, ko niso bili favoriti. Igrajo dopadljivo košarko, zato bi jih pohvalil.

Koliko se tu pozna delo trenerja Filipovskega?

Z njim se trenira res veliko, več kot v nekaterih drugih klubih, zato je morda začetek sezone dober. Tako je bilo tudi laži: na začetku smo bili uspešni, konec sezone pa ni bil najboljši. Celo sezono takega ritma treningov namreč ni mogoče obdržati, res pa je, da je letos ekipa mlada, zato pustimo se presenetiti. Morda jih bodo začetne zmage ponesli še do drugih uspehov.

Leta 1997 je Union Olimpiji uspel igrati v finalu četverice v evroligi. Ali se to lahko ponovi?

Kratkoročno gotovo ne, morda ko bomo imeli spet generacijo dobril igralcev. Vse pa bo povezano s finančnimi sredstvi: pri Olimpiji bodo težko zadržali Balaziča, njegovo mesto pa bodo težko zapolnili z enako kvalitetnim igralcem.

Naslednje leto bo Slovenija gostila EP. Nekateri napovedujejo, da bo to zadnja priložnost za kolajno. Se strižate?

Če bodo popolni, so možnosti velike. Izkoristiti bodo morali tudi domače igrišča. Res pa je, da verjetno po tej generaciji nekaj časa ne bo take reprezentance.

Veronika Sossa

KOLESARSTVO - Pri Skyju Zaradi dopinga odstopil trener Wigginsa

LONDON - Trener britanskega kolesarskega moštva Sky, Američan Bobby Julich, je moral danes odstopiti s položaja, potem ko je priznal, da si je v času aktivne kolesarske kariere pomagal s prepovedanimi sredstvi, so včeraj potrdili pri Skyu. V odmevih na afero Lancea Armstronga je ekipa, za katero pedala vrti tudi zmagovalec zadnjega Tour de Francea Bradley Wiggins, potrdila ničelno toleranco do dopinga in zaprosila tako kolesarje kot vse osebje, ki z mostvom sodeluje, naj podpišejo izjavo, da v preteklosti niko niso bili na noben način vpletjeni v doping.

Ta izjava je Julicha, ki ekipo kot trener vodi zadnje dve leti, prisilila k odstopu, potem ko je razkril, da je v poznejih devetdesetih letih minulega stoletja zavestno jemal prepovedana sredstva in si na nedovoljen način pomagal do boljših izidov. Priznal je, da je med avgustom 1996 in julijem 1998 zavestno jemal krvni doping Epo.

NOGOMET - Novost na klopi

Maurizio Costantini vendarle pri Triestini

Tako po odstopu Fabia Sambaldija se je šušljalo, da bo novi trener Triestine Maurizio Costantini, ki je včeraj dobil tudi uradni pečat. Gre za v Trstu dobro znani obraz, saj je 50-letni trener iz San Donaja di Piave skoraj pravil Tržačan. Costantini je namreč glavnino svoje nogometne kariere kot igralec preživel v Trstu. Za Triestino je med letoma 1981 in 1991 zbral 309 nastopov in dosegel 5 golov, v Trstu pa si je eno sezono služil kruh tudi kot trener, saj je Triestino vodil v nesrečni sezoni 1999/2000, ki se je zaključila proti Vis Pesaru z neuspešnim naskakovanjem C1-lige v končnici za napredovanje. Tudi v naslednjih sezонаh se je večkrat govorilo o možnem Costantinijevem povratku na klop Triestine, vendar smo na ta povratak morali počakati vse do včeraj, ko je nekdanji branilec le sprejel ponudbo uprave nove Triestine. Vodstvo kluba mu zaupa in torej lahko izboljšala stanje v ekipo, ki je doslej v elitni ligi nekoliko razočarala in zaostaja že sedem točk za vodilnim UFM iz Tržiča. Costantini je včeraj že vodil prvi trening, jutri pa ga bodo tudi uradno predstavili. (I.F.)

NOGOMET - Kras proti Esteju že jutri v Repnu ob 15. uri

V novi podobi

Z drugačno postavtvijo do bolje obrambe in učinkovitejšega napada

Priznajmo si. Uvodni del prvenstva nogometne Krasa je za njegove navijače in našo športno javnost veliko razočaranje. Opremljeni z izkušnjami iz dveh let smo vsi misili, da bodo letos najbrž v ligi uspešnejši. Žal doslej ni bilo tako. Vendar pozor! Pred dvema letoma je Kras po sedmih krogih, kolikor so jih že odigrali tudi letos, imel na lestvici samo tri točke. Res je izgubil enkrat manj kot letos, toda niti enkrat tedaj ni zmagal, letos pa že dvakrat. Ker stejejo zmage več kot neodločeni izidi, se lahko reprezentska ekipa kaj kmalu izvleče z dna lestvice. Seveda pa mora odsej nanizati kar lepo število zmag. Da zmagajo pa je treba doseči gol. Da jim to uspe v jutrišnji vnaprej igrani tekmi v Repnu proti Esteju (začetek ob 15. uri) in da hkrati bolje obvarujejo lastno mrežo, se bo trener Alejnikov, kot kaže, odločil za prenovljeno po-

stavitev. Obrambno vrsto naj bi spet sestavljali štirje igralci, v napadu pa bo v konici tokrat deloval Kneževič, Pizzini se bo pomaknil na bok, v vlogi polšpice pa bodo preizkusili novega prišanca, talentiranega Barreca. Ker se v moštvo vrača končno tudi Capalbo, naj bi bila ofenzivna moč Krasa znatno večja kot doslej.

Este je bil lani v drugi skupini D-lige celo na pragu napredovanja, saj je dolgo časa vodil, nato pristal na 2. mestu in izpadel v play-offu. Letos je moštvo morda oslabljeno, z 12 točkami (tri zmage, trije neodločeni izidi, trije porazi, razmerje v golih 15:12) pa zaseda mesto v sredini lestvice. Slabi pač ne bodo, kot (skoraj) vsi na tej ravni.

Dobra novica za Kras je tudi ta, da so s treninji spet začeli Colavetta, Grujič in Božič. V roku treh tednov naj bi bili vsi usposobljeni za nastop. (ak)

ALPSKO SMUČANJE - Tekmovalne ekipe Brdine, Devina, Mladine in SPDG že na delu

Nestrpno pričakujejo sneg

ALEŠ SEVER

KROMA

LORIS SIMONITTI

VERONICA TENCE

KROMA

Smučarji Brdine so na poletnih pripravah srečali tudi olimpijko Josefo Idem

IVAN KERPA

Mladina in ZŠDI na demonstraciji Sport a ruota libera

Deželni zavod za športno promocijo in Šola športa deželnega olimpijskega odbora CONI organizata danes, pod okriljem organizacije UISP, demonstracijo športnih večin Sport a ruota libera (brezskrbni šport). Na zavodu za poklicno izobraževanje ENAIP in CIOFS na Istrski ulici 55 v Trstu bo Športno društvo Mladina, na pobudo ZŠDI, ki je pridružen član CONI-ja, od 9. do 12. ure učence uvajalo v svet skirolla, v katerem je kriško društvo med vodilnimi v Italiji. Istočasno bo pod vodstvom drugih tržaških klubov potekala tudi demonstracija capoeire (brazilski večinice, ki združuje borbo, ples, igro, glasbo, akrobatiko), ameriškega nogometna, karateja, ekstremnega gorskega kolesarjenja, nordijske hoje in parkoura (telesna disciplina francoskega izvora).

spremljaj nas
tudi na [twitter](#)
[primorski_sport](#)

Obvestila

SK DEVIN prireja trodnevni OpenDay v Innichenu v Pustriški dolini od 8. do 10. decembra 2012. Vpisovanje do 15. novembra. Za informacije : info@skdevin.it, ali 340 2232538.

PK BOR obvešča, da so se začela vpisovanja za tekmovalno, osovnino in nadaljevalno solo plavanja ter za tečaje prilagajanja na vodo za otroke od 4. leta starosti dalje. Za informacije in vpisovanje poklicite na 04051377 ob delavnikih od 14.00 do 16.00 ali osebno na stadionu 1. maja v Trstu.

MLADINSKA ODOBJKA - Danes začetek tržaškega prvenstva mladink

Tri ekipe Zaleta

Med U18 ima največ možnosti za odmeven rezultat Zalet Barich, nastopajo pa še Zalet ZKB in Zalet oranžne

S tekma med Zaletom Barich in ekipo Ricreatori ter med Zaletom ZKB in Omo se bo danes začelo tržaško prvenstvo mladink, v katerem nastopa deset ekip. Slovenska društva so v okviru projekta Zalet skupaj sestavila tri ekipe, poleg že omenjenih dveh bo v prvenstvu U18 igrал tudi Zalet oranžne. Formula prvenstva predvideva, da se bodo v rednem delu vse ekipe po dvakrat pomerile med sabo, najboljše štiri pa se bodo na končnici potegovale za naslov pokrajinskega prvaka.

Med našimi ekipami ima največ možnosti za odmeven rezultat Zalet Barich, ki ga v glavnem sestavljajo igralke, ki letos nastopajo v C- ali D-ligi. Odbojkarice trenirajo v glavnem v treh različnih skupinah, enkrat na teden pa se zberejo na skupnem treningu. Trener Martin Maver cilja vsaj na uvrstitev v finale, upa pa, da bo na razpolago tudi poškodovana Petra Grgić.

Zalet ZKB sestavljajo odbojkarice, ki so lani osvojile trete mesto v kategoriji U16 in ki bodo nastopale tudi v 1. divizi. Igralski kader pa je zelo omejen, še pred začetkom prvenstva pa je bilo tudi precej težav s poškodbami. Zato bodo na tekma občasno prisotne tudi nekatere odbojkarice letnika 98. Trener Marco Coloni od svojih varovank pričakuje, da bodo med sezono s tehničnega vidika napredovale in da bodo na tekma uspešno izvajale novosti v igri, ki jih preizkušajo na treningih.

Tudi ekipa Zalet oranžne je v glavnem mlajša, tako da si s tekmovalnega vidika niso zastavili posebnih ciljev. Trenerka Veronika Zuzič upa, da bodo igralke nadaljevale z dobrim delom in napredovale tako v individualni tehniki kot v skupinski igri.

ZALET DVIGALA BARICH: Nika Klobas, Caterina Cabrelli, Fulvia Gridelli, Sara Prepost, Janika Škerl (vse 1995), Bre-

da Ban, Nada De Walderstein, Petra Grgić, Veronika Moro (vse 1996). Trenerja: Martin Maver in Erik Calzi

ZALET ORANŽNE: Alesandra Branković (1995), Isabel Cassanelli, Ksenja Daneu, Francesca Ferfoglia, Martina Milič, Marija Pertot, Giulia Rauber, Caterina Simeoni, Jasmina Kante (vse 1996), Greta in Karin Kralj (obe 1997). Trenerka: Veronika Zuzič

ZALET ZKB: Lucrezia Pozzo, Michela Zonch, Giorgia Barut, Tina Klun, Lara Kraljič, Irene Kalin, Scharon Costantini (vse 1996), Veronika Pučnik (1997). Trener: Marco Coloni

1. krog: Zalet Barich – Ricreatori, Zalet ZKB – Oma, Zalet oranžne – Coselli, S. Sergio – Olympia, Virtus – Eurovolleyschool. (T.G.)

Na Goriškem med U16 samo Olympia

Na Goriškem se je začelo prvenstvo Under 16, v katerem od slovenskih društev nastopa samo Olympia. Ekipa sestavlja jo v glavnem mlajše odbojkarice, ki jih letos vodi Rok Knafelc. Mlade Goričanke so sezono začele s porazom proti Pierisu (3:0), kateremu pa so se dobro upirale.

Vrstni red: Est Volley 4, Staranzano, Grado, Torriana in Pieris 3, Mossa 2, Olympia, Lucinico, Farra, Fincantieri 0 (Fincantieri s tekmo manj, Est Volley, Torriana in Pieris s tekmo več).

OLYMPIA: Jana Bandelj, Gaja Furlan, Nikita Sošol (vse 1997), Chiara Bergnach, Marta Fajt, Klara Terčič (vse 1998), Giulia Cargnel, Veronika Winkler (obe 1999), Silvia Ivančič, Valentina Kosič, Ilaria Pacori, Katja Terčič, Valentina Terpin (vse 2000). Trener: Rok Knafelc (T.G.).

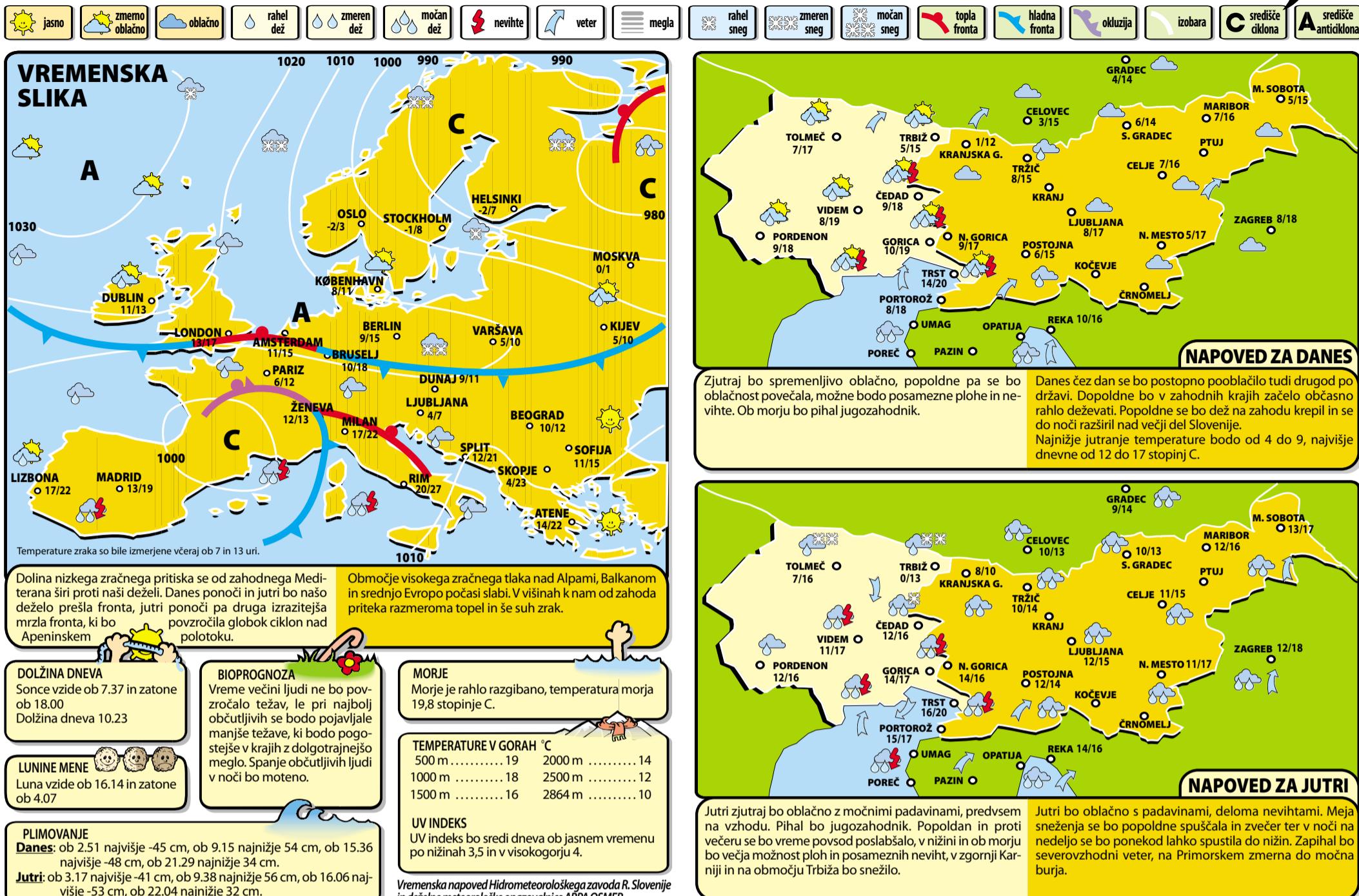
KOŠARKA

Sila boljši od Jadrana

Jadran ZKB - Pallacanestro Trieste 51:56 (11:12, 23:22, 36:38)

Jadran: Dell'Anno, Peric 2, Coloni 2, Regent 6, Sardoč 3, Gellett, Skabar, Kojaneč 10, Ridolfi 13, Ušaj 5, Daneu 10, trener Lazarevič.

Jadran se je tokrat pomeril z ekipo Pallacanestro Trieste, ki jo letos vodi bivši trener in igralec Brega Borut Šilja. Zmagovalec dvoboja je bil mestni klub, ki je gostiteljem ušel v tretji četrtni. V prvih dveh delih sta bili sicer ekipi zelo izenačeni, v drugem delu pa so Tržačani izkoristili številne izgubljene žoge jadranovec in z meti z razdalje povedli za 10 točk. Kljub borbeni in požrtvovalni igri pa Jadran v zadnjih desetih minutah ni uspel nadoknadi zaostanka.

Postojan

Primorska poštna zgodovina

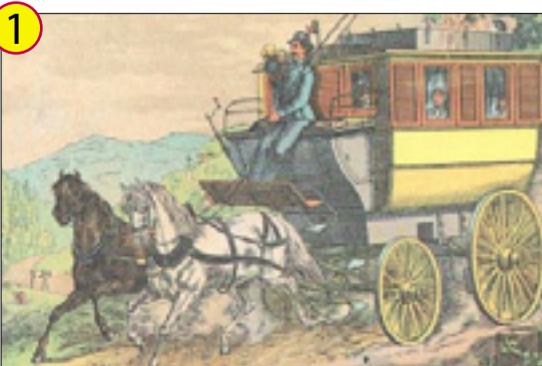
V prejšnji rubriki Postojlona smo napovedali, da bomo letos uvodni zapis vsake rubrike posvetili poštni zgodovini. Pri tem pa bomo s posebno pozornostjo opisali razvoj poštne zgodovine na Primorskem. Tudi skozi te in take dokumente je možno razbrati, kako so se pri nas spreminjali časi, oblasti in tudi naši kraji.

Že takoj na začetku moramo opozoriti tiste, ki jih zanima to področje, da sta pred leti izšli dve knjigi, ki jih je napisal odlični poznavalec poštne zgodovine pri nas in tudi sam filatelist dr. Fran Juršič. Prva njegova knjiga je izšla leta 1967 z naslovom *Primorska pošta skozi zgodovino*, druga pa je bila dopolnjena in razširjena izdaja z naslovom *S pošto skozi preteklost Slovenskega Primorja in Istre*, ki je izšla v Kopru leta 1981. Njegov namen je bil, da bi podrobno analiziral poštno in telegrafsko-poštno omrežje in nam v tej luki prikazal socialni, kulturni, narodni in

narodnoobrambeni značaj razvoja za nas ter za vse ljudi neprecenljivo pomembne poštne ustanove.

V naših krajih so organizirali prve poštne službe in prve poštne postaje že Rimljani predvsem v času cesarja Avgusta (63 pr. Kr. – 14 po Kr.), ki je dal graditi veliko novih cest in je poskrbel tudi za bolje organizirano poštno mrežo. V naših krajih je imela svoje glavno središče v Ogleju. Ob koncu rimskega cesarstva in z razvojem italijanskih obmorskih mest so središče prenesli v Benetke in v 13. stoletju so prav v Benetkah zaradi povečane trgovske dejavnosti in s tem tudi večje poštne dejavnosti pooblastili člane rodbine Tasso iz Bergama, da so organizirali prvo evropsko poštno službo. Nova poštna služba je imela od vsega začetka izjemni uspeh, saj si niso dopisovali le aristokrati, ampak v vedno večjem številu tudi trgovci in meščani. V tistem času se je družina, ki je v Evropi imela v zakupu poštno službo, preimenovala v Thurn und Taxis. To službo je potem opravljala skoraj 400 let.

V avstroogrskem cesarstvu so tudi glede poštne službe bili bolj počasni in nadvojvoda Karel je npr. šele v drugi polovici 16. stoletja uvedel poštno službo med Dunajem in Ljubljano. Takrat so pri nas postojli prenašali pošto peš, konje in poštne vozove so uveli še kasneje. Rodbina, ki je v avstrijskem cesarstvu imela v zakupu pošto, pa se je imenovala Paar. Še poslo so si te rodbine zaredi monopola pridobile ogromno bogastvo. Gradili so si palače in vile in v njih imeli razkošno pohištvo. Vsak gobelin je takrat stal okrog 6000 goldinarjev. V tistem času je postojlo prejemale letno plačo okrog 100 goldinarjev. (Slika 1)

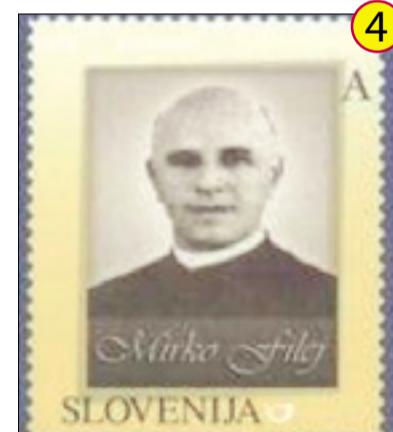
la v zakupu pošto, pa se je imenovala Paar. Še poslo so si te rodbine zaredi monopola pridobile ogromno bogastvo. Gradili so si palače in vile in v njih imeli razkošno pohištvo. Vsak gobelin je takrat stal okrog 6000 goldinarjev. V tistem času je postojlo prejemale letno plačo okrog 100 goldinarjev. (Slika 1)

Nove slovenske znamke

Konec septembra je Slovenija izdala štiri nove serije, ki smo jih napovedali že v prejšnji rubriki. Prva serija treh znamk in z enim blokom (listič z znamko) je bila posvečena čmriljem. To so žuželke iz družine čebel in v Sloveniji jih je 35 vrst. Vloga čmriljev v naravi je, da so opravljali cvetja in s tem opravljajo pomembno vlogo za razvoj flore in sadnih dreves. Na znamkah so prikazani štirje čmrilji, ki so tipični za slovenski prostor. To so svetli zemeljski čmrilji, veliki črnordeči čmrilji, rjava čmrilj in travniški čmrilji. Gnezdi se matice poščijo pod zemljo v gnezdih malih sesalcev, tako na travnikih kot v gozdu, lahko pa tudi v gospodarskih polslajpah in v kozolcih. Delavke letajo na pašo tudi po več kilometrov daleč in pri tem opršašujejo preko 200 vrst rastlin.

Maribor je letos evropska prestolnica kulture, od 7. do 19. novembra pa bo tudi gostitelj svetovnega mladinskega šahovskega prvenstva, ki se ga bo udeležilo okrog 100 držav z 2500 tekmovalci. Racunajo, da se s šahom danes ukvarja po vsem svetu več kot pol milijarde ljudi. Ob tej priložnosti je slovenska poštna uprava izdala blok z eno znamko.

Konec septembra je izšla tudi znamka iz serije *Slovenska umetnost*. Na njej je

prikazana znana slika Čipkarica primorskoga slikarja Vena Pilona (1896-1970). Počemben predstavnik slovenskega ekspressionizma Venceslav (Veno) Pilon se je rodil v Ajdovščini očetu Furlanu, ki je prišel iz Moša pri Gorici in se je poročil z domačinko iz Vipavske doline. Med prvo svetovno vojno je bil Veno ujetnik v Rusiji, večji del življenga pa je preživel v Parizu, kjer se je tudi poročil. Osebno je poznal vrsto slovenskih in francoskih umetnikov, sam pa je risal portrete, akte in krajinske slike. Nekaj mesecov pred smrtjo je prejel Prešernovo nagrado za živiljenjsko delo. (Slika 2)

Izven rednega programa je konec septembra izšla znakica posvečena Urški Žolnir, ki je letos v Londonu na olimpijskih igrah prejela zlato medaljo za zmago v judoju. To je že 12. zlata olimpijska medalja za slovenske športnike.

Nove znamke v Italiji

Septembra in oktobra je italijanska poštna uprava izdala zelo veliko število novih znamk. Vsega skupaj gre za 19 serij z osemindvajsetimi znamkami. Napovedanih serij o arhitektonskih pregradah in tematske serije o italijanski folklori ter o zgodovinarju Farini sicer niso izdali, so pa 11. oktobra dodali spominsko znamko ob 50. obletnici II. Vatikanskega koncila.

Vseh serij bi tu ne naštevali, omenili bi le bolj zanimive. 28. septembra sta izšli dve znamki o znanih italijanskih parkih in botaničnih vrtovih v Rimu in v Catani. Na podobno temo je 6. oktobra izšla znamka o kraju Cusano Milanino kot zanimivem arhitektonskem načrtu italijanskega »kot vrtu«

oblikovanega mesta«. 12. oktobra je izšla znamka posvečena skavtski organizaciji. (Slika 3). Iste dan pa še pet znamk ob letošnjem dnevu filatelije in dve znamki za letošnji božič in novo leto. Morda je ta serija namenjena praznikom ob koncu leta izšla le malo prezgodaj. Med reklamne izdaje lahko prištevamo pet znamk, ki so izšle 14. oktobra v seriji Made in Italy in so posvečene italijanski keramični industriji.

Za konec pa omenimo še serijo dveh znamk, ki so ju izdali ob 250. in 200. obletnici dveh astronomskih observatorijev Brera v Milenu in Capodimonte v Neaplju.

Mirko Filej

Letos poteka 100-letnica rojstva in 50-letnica smrti znanega in pomembnega goriškega glasbenika in pevovodje Mirka Fileja (1912-1962). Rojen je bil v Medani, bogoslovje je opravil v Gorici in duhovniško službo opravljal v Idriji, v Mavhinjah in v Gorici. Že mlad se je pod vodstvom Emila Komela začel učiti glasbe in nato opravil izpite na konservatoriju v Trstu. Na slovenskih šolah v Gorici je poučeval glasbo, vodil razne zbrane in s svojo vnoemo razgibal kulturno življenje v mestu. Njegova je bila zamisel, da so leta 1957 priredili prvo zborovsko revijo Ceciljanco, ki se še vsako leto odvija v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Po njem nosi ime goriški moški pevski zbor.

Slovenski filatelični klub »Košir« je za to priložnost izdal razglednico in naročil pri Pošti Slovenije posebno znamko posvečeno skladatelju. Razglednica in znamka bosta na razpolago ob letošnji Ceciljanco konec novembra. (Slika 4)

Rai Tre bis
SLOVENSKI PROGRAM**Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Čezmejna TV: Pesem mladih 2012: OPZ OŠ Kajuh – Trubar
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi V ospredju
21.05 Iz arhiva: Koncert Oliverja Dragoviča, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale (v. V. Maya) **15.15** Aktualno: La vita in diretta (v. M. Venier, M. Liorni) **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Show: Tale e quale show (v. C. Conti) **23.20** Dnevnik – Kratke vesti **23.25** Aktualno: Tv7

Rai Due

6.40 Odd. za otroke: Cartoon Flakes **8.00** Nan.: Il nostro amico Charly **9.30** Rubrika: Tgr Montagne **10.00** Aktualno: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Pechino Express **14.05** Aktualno: Parliamone in famiglia **16.15** Nan.: La signora del West **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case – Delitti irrisolti **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik

21.05 Rubrika: Voyager – Indagare per conoscere (v. Roberto Giacobbo) **23.10** Dnevnik **23.25** Aktualno: L'ultima parola

Rai Tre

6.00 Aktualno: Rai News Morning News **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Rubrika: Spaziobero **10.10** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Rubrika: Codice a barre **11.30** Rubrika: Buongiorno Elixir **12.00** Dnevnik **12.45** Rubrika: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo, Tgr Piazza Affari, sledi Dnevnik L.I.S. **15.10** Nan.: La casa nella prateria **15.50** Rubrika: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Comiche all'italiana **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Film: La passione (kom., It., '10) **23.00** Dok.: Amore criminale, pon. **0.00** Nočni in deželni dnevnik

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.00** Dnevnik **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.15** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Show: Uomini e donne **16.20** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Greggio, M. Hunziker) **21.10** Nan.: Cesaroni 5 **23.10** Rotocalco: Supercinema **23.40** Film: La cena per farli conoscere (kom., It., '06)

Italia 1

7.25 Risanke **8.45** Kviz: Transformat (v. E. Papi) **9.30** Nan.: E.R. Medici in prima linea **10.30** Nan.: Grey's Anatomy **12.10** Cotto e mangiato – Il menù del giorno **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Futurama **14.10** Risanka: Simpsonovi **14.35** Risanka: Dragon Ball GT **15.00** Nan.: Fringe **16.00** Nan.: Smallville **16.50** Nan.: Merlin **17.45** Resničnostni show: La scimmia **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: CSI – Scena del crimine

21.10 Nan.: CSI – Miami **22.00** Nan.: Person of Interest **23.55** L'Italia che funziona

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Aktualno: Coffee Break **11.00** Rubrika: L'aria che tira **12.20** Rubrika: Ti ci porto io... in cucina con Vissani **12.30** 18.20 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: Cristina Parodi Live **15.55** Nan.: Il commissario Cordier **17.45** Aktualno: Cristina Parodi Cover **19.15** Show: G'Day **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Ototo e mezzo

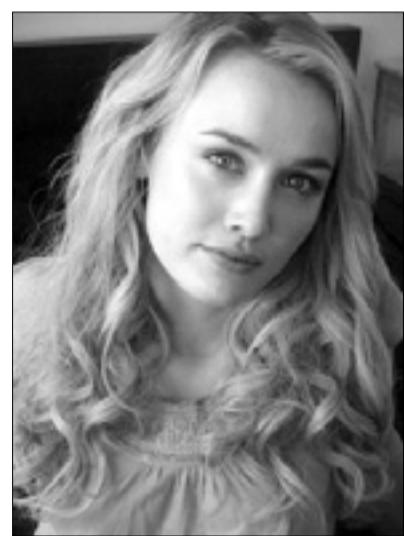
21.50 Nad.: Raw (i. Dominique McElligott) **22.45** Film: Meje razuma

Slovenija 1

6.05 Kultura (pon.) **6.15** Odmevi (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.05** Odd. za otroke: Martina in ptičje strašilo **10.15** Lutk. nan.: Bisergora **10.30** Odd.: Profesor Pustolovec **10.50** Odd.: Firbcologi **11.15** Kratki dok. film: Maltejeva nova šola **11.30** Vremenske uganke, sledi nan.: V dotiku z vodo **12.00** Porocila **12.05** Svetlo in svet – Leto vere (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Mednarodna obzorja **14.15** Globus **15.00** Poročila **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** Dok. serija: Nenavadne in prismuknjene živali **15.50** 18.35 Risanke **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.00** Odd. za otroke: Infodrom **18.05** Odd. za mlade: Razred zase **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Na zdravje! **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Polnočni klub: Delati dobro

Slovenija 2

7.00 Otočki program: OP! **8.05** Otočki infokanal **8.50** Odd.: Infodrom, sledi Zabavni infokanal **10.05** Dobra ura **11.30** Dobro jutro (pon.) **14.05** Dok. film: Zvoki mesta M. **14.55** Osmi dan (pon.) **15.25** Črno-beli časi **15.45** Dok. serija: Istra skozi čas **16.25** Migaj raje z nami **16.50** Nogomet: Evropska liga – povzetki **17.45** Mostovi – Hidak **18.15** Slovenski magazin **18.40** Knjiga mente briga **19.05** Dok. film: Voynicheva šifra - Najskrivnostnejši rokopis na svetu **20.00** Podelitev Borštnikovega prstana, prenos iz Maribora **21.20** Odd.: Hitim zgubljen skoz mesto

21.50 Nad.: Raw (i. Dominique McElligott) **22.45** Film: Meje razuma

Slovenija 3

6.00 19.55, 22.00, 23.15 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kronika **7.25** 9.20 Evropski premislek **7.30** 20.00, 22.35 Aktualno **8.00** 9.30 Poročila **8.10** 21.30, 22.50 Žarišče **8.25** 21.20 Beseda volilcev **9.40** Slovenska kronika **10.00** 7. redna seja Državnega zbora, prenos **17.00** Nujna seja Odbora za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladine, prenos **20.15** 23.10 Tedenski pregled **20.45** Na tretjem... **21.55** 23.25 Kronika **23.40** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Vesolje je... **15.00** Back Stage Live **15.20** Nogomet: Evropska liga Maribor – Tottenham **17.15** 23.30 Športna odd. **18.00** Univerza **18.20** Pravljice Mike Make **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 0.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes aktualnost **20.00** Ciak Junior **20.30** Effe's Inferno – Pečlenski izbor **21.15** Istrska potovanja **22.15** Iz arhiva po vaših željah **23.00** Potopisi

Tv Primorka

8.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani **8.35** 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** Novice **9.05** 18.30 Naš čas **10.00**-**16.00** Novice in videostrani **17.30** Podeželje med Senežnikom in Nanosom **18.00** Žogarija v Sarajevu **19.30** Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura **20.00** 50 let centra za socialno delo Nova Gorica **21.00** Bodimo zdravi **21.30** Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura **22.00** Glasbeni večer, sledi TV prodajno okno, videostrani

POP Pop TV

6.55 Risane in otr. Serije **8.00** 14.35 Nan.: Peklenske mačke **8.50** Misli zdravo **8.55** 10.05, 11.30 Tv prodajna **9.10** 16.35, 17.10 Nad.: Zakon brez ljubezni **10.35** 15.35 Nad.: Brezno ljubezni **12.00** 17.45 Nad.: Moč use **13.00** 24UR ob enih **14.00** Dok. serija: Ko pospravlja Kim **15.30** Dok. serija: Najlepši kraji sveta **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Resničnostni show: Gostilna išče sefa **21.00** Film: Moja prva poroka (rom., ZDA/VB, '06) **22.00** 24UR zvečer **23.00** Eu-rojackpot **23.25** Nan.: Na terapiji **23.55** Film: Obtoženi v Hollywoodu (dram., ZDA/Fr. '91, i. R. De Niro)

Kanal A

7.40 Risane serije **8.10** Svet **9.05** 17.05 Nan.: Številke **10.00** 18.55 Nan.: Na kraju zločina – New York **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodajna **12.55** Dok. dram.: Criss Angel – najboljši trenutki **13.05** Nan.: VIP **14.00** Nan.: Frasier **14.30** Nan.: Moja super sestra **15.00** Film: Globoka pustolovščina (kom., ZDA, '90) **16.35** Nan.: Kako sem spoznal vašino mamo **18.00** 19.45 Svet, Novice **20.00** Film: Alex Rider – Operacija strela (akc., VB, '06, i. A. Pettyfer) **21.40** Film: Ulični bojevnik (akc., ZDA, '08) **23.20** Film: Prvi april (horor, ZDA, '08)

RADIO
RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Novi dan. V studiu Lucija Pirjevec in Marko Sancin, 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan - Kulturne diagonale: Pisani svet podobe; 11.00 Studio D; 11.15 Korak za korakom – vzgojna posvetovalnica s klinično pedagoginjo Francesco Simoni; 13.20 Zborovski utrip; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.20 Otočki kotiček; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprtka knjiga: Antonio Tabucchi: Navaja Pereira – prevod Mojca Šauperl, režija Marko Sosić - 1. nad.; 18.00 Kulturni dogodki; 19.35 Zakljukček oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 0.00 Poročila; 5.00 Dobro jutro; 7.00 RAK; 7.00 Jurjanjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.15 Istrski kaleidoskop; 9.00 Dopolnil in pol; 9.10, 16.20 Predivite danes; 10.00 Evropa osebno; 11.00 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Rekel in ostal živ; 14.00 Aktualno; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Dnevnik; 19.30 Rončel na obali; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Ari Zona.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jurjanjki dnevniki;

Najsodobnejši pohištveni center v Kopru!

OTVORITEV

ZDAJ! Največji DIPO vseh časov!

odprto od 9.00-20.00

futore PREZIO artego
KÜCHEN

KUHINJE
-50%¹⁾

1) Veljavno le pri novih naročilih
pri prvo naročevalnik kuhinje. Ob
uveljavljanju niso dopustni drugi
pogoji.

1000
OTVORITVENIH CEN

na oddelkih: pohištva, butika, tekstila,
svetil, baby in preprog!

vklj. s posteljno
funkcijo

na voljo v različnih barvah

Sedežna garnitura,
belo tekstilno usnje/sivo,
mara: 213x304 cm, vklj. blazine in posteljna funkcija,
ležalna površina: 170x256 cm, 175333/1; v črni barvi
namesto 749,99 zdaj 599,00, 175333

Dunajski
zrezek +
krompirjeva
solata,
1 porcija/
osebo

1.90

Pivo 0,33l,
Coca-Cola
0,5l

499,-

~~*749,99~~

Krožnik,
porcelan, bel,
plitev Ø: 19-21
in 26-27 cm ali
globok Ø: 22 cm,
549129/0-2

1 kos
*2,99

Zložljiv
stol, rumen
sedež,
ogrodje iz
aluminija,
171955

~~*4,39~~

1.95

DIPO!

Dipo mi paše!